285

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Alp (LK) 2766

This weekly newspaper was mailed on Tuesday, May 7, 2002

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2721) 2002 MAY-GEGUŽĖ 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Motina - kūrėja

Pavasario žiedai atlydi gražią ir svarbią šventę, Motinos dieną. Su jais sveikiname visas motinas, močiutes, kurias turėdami esame laimingi, prisimename iškeliavusias amžinybėn. Kaip ir kitos šventės, Motinos diena Šiaurės Amerikoje yra stipriai sukomercinta, tačiau paviršutiniška reklama negali atimti šios šventės esmės, kuri yra padėkoti motinoms.

IŠ VIENOS pusės, ta dolerio ieškanti reklama tikrai neleis pamiršti tos dienos, rėkdama, kad brangi dovana vertesnė negu pabendravimas, nuoširdus linkėjimas ar savas kūrinėlis. Kita vertus, materializmas tam tikra prasme niokoja pačios motinystės idėją ir tuo ilgainiui kenkia šeimoms, nes tyčiojasi iš pagrindinių, paprastesnių vertybių. Nuo Hollywood'o iki buvusių Sovietų Sąjungos respublikų taipgi galima rasti pavyzdžių, kaip "smegenų plovimas", aplinkos-visuomenės bei komercinis spaudimas kuria moters įvaizdį, kuris neatitinka tikrovės. Puoselėjamas įvaizdis moters, kuri yra tiesiog antžmogiška savo uždarbiu, išvaizda, apranga, sugebėjimais viską padaryti, yra nelogiškas ir net juokingas. Tačiau tas įvaizdis pasako, kad yra tokie reikalavimai, kad moterys stumiamos lygybės siekti, kad stengiasi iš paskutiniųjų juos įvykdyti. O gal tai yra jų kova prieš silpnos, ne per gudrios, "dekoratyvinės" moters įvaizdis, kuris mūsų pasaulyje ilgai vyravo. Visuomenėje yra paplitęs paviršutiniškumas, savanaudiškumas, greito pasitenkinimo noras. Tai darko padorumo ir dvasiškumo šaknis. Šių vertybių sėklas vis dėlto sėja motinos savo pavyzdžiu, mokymu, šeimos židinio sukūrimu.

MOTINYSTĖ, kaip moteriškumo pilnatvės išraiška, yra pačios sunkiausios, bet ir kūrybingiausios naštos priėmimas. Ne kiekvienai lemta grakščiai ją nešti, ne kiekvienai tenka ją priimti. Tai yra gyvenimą iš pamatų keičianti būsena, kurioje apsiimama atsakomybė už kitą asmenį, jo augimą ir ateitį. Šiam pašaukimui nėra konkretaus pasiruošimo, tačiau visuomenė griežtai reaguoja, kada motina neišpildo tam tikrų reikalavimų, bet didžiausią rūstybę sukelia nesąžiningosios. Geros motinos rūpesčio atpildas gali būti puikus, jei vaikui pasiseka gyvenime rasti savo dorą, laimingą kelią. Nors vaikui suaugus ateina laikas motinai iš rankų jį paleisti, širdyje motina visada išgyvena dėl visų jo sėkmių ir nesėkmių. Vaikai savo motinas myli besąlygiškai, jiems svarbiausia yra būti arti jų. Net teismai, į kuriuos patenka nusikaltėlės motinos, pripažįsta, kad motinos globa vis dėlto sveikesnė vaikui negu gyvenimas pas svetimus. Toks ryšys tad yra motinos atsakomybė, nuo jos priklauso bendravimo su vaiku kokybė.

IDEALI motina yra rūpestinga, pavyzdinga, kantri, atlaidi, švelni bet tvirta ir teisinga, turinti laiko ne tik buitinėms, bet ir dvasinėms vaikų reikmėms. Idealiame pasaulyje, aišku, visiems užtenka maisto, būstų, darbų ir pagalbos. Kol jų trūksta, tol motinos darbas yra sunkesnis. Palengvindama motinos būklę, visuomenė užsitikrina savo teigiamesnę ateitį, nes tuo būdu apsaugoja vaikus, leidžia jiems augti saugesnėje ir laimingesnėje aplinkoje. Švietimas, apsauga nuo smurto, lygiateisės darbo ir įsidarbinimo sąlygos dažnam atrodo aiškūs dalykai, bet tikrovėje dar nepakankamai pastoviai užtikrinami būdai joms padėti. Šiais klausimais būtų naudinga domėtis ne tik iš tolo. Su gilia padėka motinoms už meilę, išreikštą visais savo darbais, dera pripažinti savo atsakomybę visuomenėje ir savo širdyse išlaikyti tos meilės tyrumo ir nesavanaudiškumo dvasią. **RSJ**

"Motina, man gėlės tavo meilę šlama / Už tave pasauly kas karščiau mylės?" **B. Brazdžionis**

KANADOS ĮVYKIAI

Problemos greitkeliuose

Ontario greitkeliuose, pažymėtuose 400 ar didesniu numeriu, Toronto universiteto transporto specialistai siūlo pakelti leidžiamo greičio ribą iki 130 km/val. Jų apskaičiavimais remiantis, tuo būtų išvengta daug avarijų. Tie, kurie naudojasi tais greitkeliais, turėjo pastebėti, kad dauguma automobilių nekreipia ir dabar dėmesio į 100 km/val. greičio ribą, bet važiuoja 110-120 km/val. Iš kitos pusės žiūrint (šioje grupėje yra ir judėjimo policija), padidinus greičio ribą iki 130 km/val., dauguma vairuotojų mėgintų ir tada paskubinti dešimčiu ar daugiau kilometrų. Vairuotojai, atrodo, priprato viršyti greičio ribas, ypač greitkeliuose. Žvilgterėjus į istorinę greičio statistiką, kai 1952 metais to meto Vakarų Vokietijos greitkeliuose (*Autobahn*) buvo panaikinta greičio riba, avarijų skaičius labai sumažėjo 23%. Greičio nevaržymas ten išliko ir iki šių dienų, nes visi Vokietijos vairuotojai tuo patenkinti.

Ontario vieškelių saugos tarnybos statistika rodo, kad 1999 metais 114 jaunuolių tarp 16 ir 20 m. amžiaus žuvo avarijose ir kiti 10,661 buvo sužeisti. Daugiausia susidūrimų įvyko nakties metu, tarp 9 v.v. ir 6 v.r., ir nebūtinai dėl girtumo. Labiau dėl neužtenkamo dėmesio kelio pavojams bei perdidelio greičio. Draudos instituto žiniomis, automobiliai, važiuojantys 15 km ar daugiau negu leidžiama, rizikuoja šešis kartus dažniau patekti į avariją. Galimybė žūti ar sunkiai susižeisti padvigubėja per kiekvieną 15 km/val. važiuojant greičiau negu 80 km/val.

Privačiu nr. 407 greitkeliu naudojantis privaloma mokėti mokestį. Dažniau jį naudojantieji, ypač sunkvežimiai, privalo turėti įmontavę *transponderį* (elektroninis aparatas, automatiškai registruojantis naudojimosi šiuo greitkeliu duomenis). Visi kiti būna registruojami registracijos numerių foto nuotraukomis ir gauna sąskaitas paštu. Retsykiais vairuotojus tikrinanti judėjimo policija (OPP) būna nustebinta, kokiais gudriais būdais vairuotojai stengiasi išvengti mokesčio. Per vieną dieną buvo sugauti 350 nesilaikantys greičio ir 63 mėginantys išvengti mokesčio vairuotojai. Vienas 33 m. vairuotojas turėjo įsitaisęs aparatūrą, kuria įvažiavęs į 407 kelią apvertė registracijos numerio lentelę, kad nesimatytų numerio; 31 m. jaunuolis naudojo tam pačiam tikslui meškerę, kitas vėl atversdavo lengvojo sunkvežimio užpakalines duris, kad uždengtų numerį. Buvo ir tokių, kurie įvažiuodami į greitkelį paprasčiausiai uždengdavo numerį maišu. Gudraujantys vairuotojai būna baudžiami $110, o automobilio savininkai dar pridėtine $60 bauda. Pakartotinai nusižengę susilaukia baudos net iki $5000.

Ontario transporto ministerija neturi tarpusavio sutarčių su daugeliu JAV valstijų ir Kanados provincijų, kad priverstinai išieškotų baudas iš vairuotojų, nusižengusių provincijos judėjimo taisyklėms. Dėl to vairuotojai iš Michigano, Pennsylvanijos, Ohio, Floridos, Teksas, Kalifornijos, North Dakota ir Alaskos valstijų gali tik savano-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kodėl lietuviai savęs nevertina?

VIKTORAS ALEKNA

Lietuviais domisi ne tik pačios Lietuvos žiniasklaida bei mokslininkai, bet ir kitataučiai, ypač dėl to, kad Lietuva rengiasi stoti į Europos sąjungą.

Į ES stoti rengiasi trylika Europos valstybių. Jų gyventojais ES komisija susidomėjo ir atliko tyrimus, kas yra tų valstybių gyventojai, koks jų išsilavinimas, ką jie kalba apie save, kaip jie save vertina. Pasirodo, lietuviai visai nesididžiuoja, kad jie yra lietuviai. Iš apklaustųjų valstybių atstovų labiausiai didžiuojasi savimi slovėnai, taip pat lenkai ir kai kurie kitų tautų atstovai, o lietuviai yra priešpaskutiniai, tik estai šioje grandinėje liko trylikti – paskutiniai.

Kodėl tai yra? Juk Vytauto Didžiojo laikais Lietuva buvo didžiausia ir galingiausia Europos valstybė. Juk lietuvių kalba yra seniausia gyva indoeuropiečių kalba. Argi tuo lietuviai nesididžiuoja? O ir šiandien yra labiausiai išsilavinusi tauta iš visų trylikos kandidačių – net 92% lietuvių moka rusų kalbą, daugelis lenkų kalbą, vokiečių, anglų, prancūzų, italų, ispanų, latvių. Kalbų mokėjimu lietuviai esą pirmoje trylikos valstybių vietoje. Tai kodėl šiandien taip yra, kad patys lietuviai taip menkai save vertina?

Manyčiau, kad nepilnavertiškumo jausmas turi istorines šaknis. Juk istorinių laikų Lietuva savo didybę ir net nepriklausomybę prarado jau prieš kelis šimtmečius. Tos valstybės vadovaujantys sluoksniai dar anksčiau atsisakė ir savo gimtosios kalbos, laikydami ją prastuomenės kalba. O ta prastuomenė – tai buvo užuiti baudžiauninkai, sunkiai nešantys svetimųjų ir savųjų ponų priespaudą ir išnaudojimą. Tik devynioliktojo amžiaus viduryje vyskupas Motiejus Valančius tiems varguoliams baudžiauninkams davė suprasti, kad jie yra garbingi lietuviai, kad jų kalba nėra prasta, kad ja reikia ne tik patiems kalbėti tarpusavyje, bet ir garbinti Dievą. Nuo tada prasidėjęs tautinis sąmonėjimas pražydo nepriklausomybės paskelbimu 1918 m. vasario 16 d. ir tos valstybės apgynimu bei kūrimu.

Bet valstybės kūrimas truko tik 22 metus. Tiesa, kad ir per trumpą laikotarpį išaugo labai sąmoninga laisva lietuvių tautos karta – tik nauja okupacija ir nuožmus tautos kūno ir dvasios naikinimas, trukęs net 50 metų, pakilusią gyventi ir kurti tautą vėl parklupdė, nusilpnino jos dvasią, todėl šiandien lietuviai ir nesidžiaugia nei savo praeities didybe, nei savo kalbos bei dainų grožybe, nei savanorių bei miško brolių ryžtu bei kovingumu. Geriausieji tautos sūnūs buvo sunaikinti žaliojoje girioje, kiti palūžo dvasia ir kūnu taigose bei tundrose, treti palūžo dvasia kolūkių laukuose, fabrikuose ar sovietinėje kariuomenėje.

Nors tauta jau dvylika metų yra laisva ir kuria savo tautinę valstybę, bet lig šiol nemaža šios valstybės piliečių dalis vis klausia: "O ką mums davė ta laisvė ir nepriklausomybė?" Tiems tautiečiams sunku suvokti, kad laisvę reikia iškovoti, kad nepriklausomą valstybę reikia kurti patiems. Kadangi vyriausybės viršūnėje, valdininkų, o ne tarnautojų kėdėse sėdi vis dar tie patys sovietiniai buvę pareigūnai, kadangi visą ekonomiką, net ir žemės ūkį, vis dar tebevaldo buvę fabrikų direktoriai, kolūkių pirmininkai, tai ir tas lietuvis nesidžiaugia nei pasiekta nepriklausomybe, nei turima laisve.

O kai kas mano, kad lietuviai nevertina nei nepriklausomybės, nei laisvės ir todėl, kad visa tai gavo gana lengvai – be kovos ir didesnio kraujo praliejimo. Tokie užmiršta, kad lietuvių kraujas sotino ne tik Tėvynės, bet ir tolimųjų Vorkutų, Norilskų, Magadanų, Karagandų žemę 1940-1990 m. Juk jų kraujas tada sotino žemę ne dėl ko kito, o dėl savo Tėvynės laisvės.

Lietuvių tauta turėtų didžiuotis, kad šiandien ji lenkia savo kaimynines tautas ir penkiolika universitetų, ir šimtu tūkstančių studentų, ir tūkstančiais mokslo žmonių, gausiais įvairių šakų menininkų būriais.

Bet kažkodėl ir tie mokslininkai, ir tie menininkai gyvena sau, o tauta sau. Ta vadinamoji aukštuomenė nematomai ir net matomai linksta į vakarietišką kultūrą, o jaunimas susižavėjo ir vakarietiška pseudokultūra. Lietuvių jaunimas skandinamas pigiausios kultūros brūzgynuose, skelbiamuose per visus televizijos bei laikraštijos vamzdžius, o šūkį "panem et circenses" – duonos ir žaidimų skatina ir savivaldybių valdžiukė bei įvairių vadinamųjų įstaigų rengiami visokie festivaliai, šventės, varžybos, o tie visokie renginiai dažnai daug menkesni už prieškarines paprastas gegužines, nes dabartiniai renginiai dažnai, oi, kaip dažnai, baigiasi paprastu girtuokliavimu ir net muštynėmis.

Neseniai kardinolas Audrys Juozas Bačkis pasakė, kad jis, prieš dešimt metų atvykdamas į Lietuvą, tikėjosi, jog Lietuva dvasiškai atgis per dešimt metų. Bet praėjus tam dešimtmečiui aiškiai matąs, kad tikriausiai neužteks ir dvidešimtmečio, o reikės ištisos naujos kartos, kad lietuviai atgimtų dvasiškai ir atgytų pilietiškai, valstybiškai. Tikriausiai jis teisus.

Todėl galbūt galima tuo ir paaiškinti, kodėl lietuviai taip menkai, toks mažas jų nuošimtis didžiuojasi tuo, kad jie lietuviai.

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi ŠAS pareigūnas

Balandžio 24 d., paskutiniu vizitu prieš ŠAS viršūnių susitikimą Prahoje, Lietuvoje lankėsi vyriausiasis ŠAS pajėgų Europoje vadas generolas Joseph W. Ralston, skelbia LGTIC. Jis teigė, kad Lietuva padaro, ką pažada, ir tai kelia pasitikėjimą ja ateityje. Svarbiu jis pavadino įsipareigojimo vykdymu pertvarkant ginkluotąsias pajėgas, taip pat palankiai vertino politinių partijų pritarimą Lietuvos stojimui į ŠAS bei pasirašytą susitarimą krašto apsaugai skirti 2% bendrojo vidaus produkto.

Susitikime su prezidentu Valdu Adamkumi J. Ralston padėkojo už Lietuvos karių dalyvavimą ŠAS vadovaujamoje taikos palaikymo veikloje. Svečias taip pat susitiko su seimo pirmininku Artūru Paulausku, krašto apsaugos ministeriu Linu Linkevičiumi, Lietuvos kariuomenės vadu Jonu Kronkaičiu, seimo Saugumo ir gynybos komiteto nariais, kalbėjosi apie krašto apsaugos organizavimą, finansavimą ir tarptautinį karinį bendradarbiavimą.

Konferencija apie ES

Balandžio pabaigoje Socialdemokratų partija seimo rūmuose surengė tarptautinę konferencija *Laisvas darbo jėgos judėjimas ES: naujos skiriamosios linijos ar laikini nepatogumai*, kurioje buvo nagrinėjamos darbo santykių organizavimo perspektyvos ES, tarptautinis darbo jėgos judėjimas, užimtumo didinimo strategija ES, Europos ateitis ir vadinamo "konvento" darbas. Dalyvavo Estijos, Suomijos, Gudijos, Danijos ir kitų valstybių parlamentarai ir socialdemokratinių partijų atstovai.

Seimo vicepirmininkas Vytenis Andriukaitis pranešė, jog tai pirmoji šio ciklo konferencija, kitos bus rengiamos Helsinkyje, Taline, Rygoje, Varšuvoje ir kituose miestuose. Jo teigimu, Lietuvai įstojus į Europos sąjungą, žmonėms atsiras visiškai kitos, teisėtos galimybės įsidarbinti užsienyje, bus užtikrintos jų socialinės garantijos. Jis nemato grėsmės, kad jai tapus nare, iš Lietuvos išvyktų arba atvyktų į Lietuvą daug darbo jėgos. Tyrimų duomenimis, tai būtų labai nedidelis žmonių nuošimtis.

Saugumo strategijos projektas

Lietuvos vyriausybė balandžio 22 d. seimo tvirtinimui pateikė Valstybinio saugumo strategijos projektą, kurį jau apsvarstė valstybės gynimo taryba, rašo LGTIC. Strategija apima politinę, diplomatinę, gynybinę, ekonominę ir kitas veiklos sritis. Ja siekiama užtikrinti Lietuvos nepriklausomybę, teritorinį vientisumą, demokratinę konstitucinę santvarką, žmogaus teises ir laisves. Strategijos projekto tekstas paskelbtas Krašto apsaugos ministerijos tinklapyje www.kam.lt/projektai/NSS-II-5.doc. Pagal ŠAS narių teisę, valstybinio saugumo strategija yra vienas pagrindinių valstybės dokumentų, kuriais remiantis rengiamos kitų sričių specializuotos strategijos ir doktrinos.

Šioje strategijoje pabrėžiama, kad Lietuva šiuo metu nemato tiesioginės karinės grėsmės savo saugumui, nė vienos valstybės nelaiko priešu. Didelis dėmesys projekte skiriamas eurointegracinių procesų raidai, tarptautiniam bendradarbiavimui ir geros kaimynystės santykių stiprinimui. Taip pat pabrėžiamas dalyvavimas tarptautinėse veiklose, krizių vengime ir valdyme, tarptautinėje ginklų kontrolėje, kovoje su iššūkiais ir pavojais tarptautiniam saugumui.

Rūpi vaikų teisės

Susitikime su socialinės apsaugos ir darbo ministere Vilija Blinkevičiūte balandžio 22 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pasiūlė įsteigti prie vyriausybės centrinę vaiko teisių apsaugos instituciją, kuri tiesiogiai vadovautų visoms valstybinėms vaiko teisių apsaugos tarnyboms bei organizuotų išankstinės apsaugos darbą ginant vaiko teises. Vaikų teisių apsauga tampa valstybine problema. Šiuo metu 43,000 vaikų gyvena rizikos šeimose, jiems reikalinga papildoma priežiūra, ir jų skaičius didėja, rašo LGTIC.

Prezidentas žada teikti seimui svarstyti Vaikų teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą, kuriame būtų įteisintas centrinės vaiko teisių apsaugos institucijos steigimas. Vaikų teisių apsaugos veiklai reikalingas suderinimas, jos išskirstytos daugeliui įvairių institucijų, trūksta koordinavimo ir savivaldybių lygmenyje.

Steigs centrinę kredito uniją

Balandžio 11 d. Lietuvos banko valdyba davė leidimą įsteigti Lietuvos centrinę kredito uniją. Jos steigiamasis susirinkimas įvyko 2001 m. spalio mėnesį. Dvidešimt aštuonių kredito unijų ir vyriausybės įsteigta kredito įstaiga veiks pajinio kapitalo pagrindu ir atliks kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo darbus, priims indėlius, teiks paskolas. Lietuvos centrinės kredito unijos būstinė yra Kaune, Donelaičio g. 2. Valdybos pirmininkas – Ramūnas Stankevičius.

Kaip rašo LGTIC, Lietuvos bankas nustatė, kad kiekvienas steigėjas privalo Lietuvos centrinės kredito unijos steigimosi metu įsigyti ir apmokėti vieną 1000 Lt vertės pagrindinį pajų. Vyriausybė steigimo metu turi įsigyti vieną analogiško dydžio vertės pagrindinį pajų ir 5299 papildomas dalis, kurių kiekvienos vertė po 1000 Lt ir kurios apmokamos piniginėmis įmokomis.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Motina – kūrėja
Komercinis spaudimas kuria moters įvaizdį, kuris neatitinka tikrovės
Kodėl lietuviai savęs nevertina?
Reikės ištisos naujos kartos, kad lietuviai atgimtų dvasiškai
Taip kalba istoriniai dokumentai
Ant komunistinio aukuro žmonija sudėjo apie 100 mln. aukų
Viltis – Dievo duota dovana
Visos blogio šaknys dar neišrautos, o išrauti reikia
Telepatija – mitas ar tikrovė? I
Sugavau tiktai paskutinį žodį – "nėra mirtingumo"
Kokius žmones rinkti į valdžią?
Turime būti protingi ir aktyvūs, pažinti savo krašto žmones
Mokytojas 1918-1940 Lietuvoje
Vydūnas dvasingumą laikęs tautos išlikimo pagrindu
Šiuolaikinio šokio šventė "Saulėgraža" Klaipėdoje
Dailininkai tapė, režisieriai vaidino, skambėjo saksofono muzika
Basanavičiaus paruošta lietuvių bičiulio biografija
Išryškėja Sauerveino protėviai, apylinkės, jaunystė, studijos
"Hamletas" kanadiečių akimis
Vaidyba buvo grubi, fiziška, klouniška

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

VERIFIED CIRCULATION PAID

RELIGINIAME GYVENIME

Ryšium su Amerikoje iškilusia kunigų pedofilų problema, į Vatikaną buvo pakviesti Amerikos kardinolai ir vyskupų konferencijos atstovai. Bendrame posėdyje su popiežiumi ir Vatikano pareigūnais buvo gvildenta ši problema. Popiežius Jonas-Paulius II tuo klausimu pasakė kalbą, kurioje pareiškė: "Aš, kaip ir Jūs, esu giliai nuliūdintas fakto, kad kunigai ir vienuoliai, kurių užduotis yra pagelbėti žmonėms šventai gyventi Dievo akivaizdoje, sukėlė skausmą bei skandalą jaunėliams. Dėl tos didelės žalos, padarytos kunigų bei vienuolių, į Tikinčiųjų Bendriją yra žvelgiama su nepasitikėjimu. Daugelis jaučiasi įžeisti, manydami, kad Tikinčiųjų Bendrijos vadovai netinkamai elgėsi šioje srityje. Minėtasis piknaudžiavimas, sukėlęs tą krizę kiekvienu atveju yra blogas ir pagrįstai visuomenės laikomas nusikaltimu. Jis taip pat yra baisi nuodėmė Dievo akyse".

"Piknaudžiavimas jaunėliais yra ryškus krizės ženklas ne tiktai Tikinčiųjų Bendrijos, bet ir visos visuomenės. Tai gili seksualinės moralės krizė, net ir žmonių santykių, o jos pirmosios aukos yra šeima ir jaunėliai. Tikinčiųjų Bendrija, ryžtingai ir aiškiai spręsdama šio piktnaudžiavimo problemą, padės visuomenei suprasti ją ir pašalinti iš savo tarpo".

"Žmonės turi žinoti, kad tiems, kurie žaloja jaunimą, nėra vietos nei kunigystėje, nei vienuolystėje. Jie turi žinoti, kad vyskupai ir kunigai yra visiškai atsidavę katalikškosios tiesos pilnatvei seksualinės moralės srityje".

Po bendrojo posėdžio buvo paskelbtas komunikatas, kuriame pabrėžti popiežiaus kalbos teiginiai, kad pedofilija yra nusikaltimas bei nuodėmė. Kadangi šiuo atveju kaltinami kunigai bei vienuoliai piknaudžiavimu jaunėliais be paaugliais, tai nesanti tikra pedofilija. Tarp pedofilijos ir celibato nėra moksliškai įrodomo ryšio. Celibatas esąs Dievo dovana Tikinčiųjų Bendrijai. Sielovados darbuotojai turi rūpintis mokymu tikrosios katalikų moralės. Kunigų seminarijose atlikti apaštalines vizitacijas, rūpintis tinkamų kandidatų atranka. Surengti Amerikoje maldos ir atgailos dieną, siekiant apgailėti ir atitaisyti padarytas nuodėmes, paguosti aukas. Pateikti Amerikos katalikų vyskupų konferencijai pasiūlymą sudaryti procedūrą nusikaltusiems kunigams pašalinti iš kunigystės pagal kanonų teisę.

Paroda "Biblija istorijoje ir šiandien", globojama Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus, buvo atidaryta š.m. balandžio 1 d. Kauno Architektų sąjungos salėje. Parodos tikslas – supažindinti visuomenę su Biblijos ištakomis, istorine raida bei sukelti lankytojams norą daugiau domėtis Dievo žodžiu. Parodą atidarė Kauno arkivyskupijos Katechetikos centro vadovas kun. R. Repšys sakydamas, kad renginys sujungęs Kat. Bendrijos, miesto savivaldybės ir Biblijos dr-jos pastangas. Arkivyskupas S. Tamkevičius prisiminė vaikystę, kada jis pradėjęs skaityti Šventąjį Raštą. Kauno miesto meras E. Tamašauskas pabrėžė, kad Biblija žmonijos istorijoje užimanti svarbią vietą. Parodos lankytojai gali susipažinti su įvairiais dokumentais, nuotraukomis, leidiniais, pasidomėti mažiausiąja vos 3 mm dydžio Biblija.

Tiberiados bendruomenės, veikiančios Belgijoje, įsteigėjas brolis Morkus š.m. kovo mėnesį aplankė 4 šiuos bendruomenės narius, 1994 m. įsikūrusius Baltriškėse. Jų misija Lietuvoje tokia pati kaip ir Belgijoje – maldos gyvenimas ir apaštalavimas. Broliai jaunimui organizuoja stovyklas, bendrauja su šeimomis. Artėjant Velykoms buvo sutikta brolio Morkaus į lietuvių kalbą išversta knyga "O mano džiaugsme! Kristus prisikėlė". Susitikimai su knygos autoriumi vyko Kaune, Zarasuose, Panevėžyje, Vilniuje. Susitikimų metu brolis Morkus pasakojo apie Tiberiados bendruomenę, pabrėžė maldos ir kryžiaus svarbą gyvenime.

• **Pasirūpinkite antrine tarnyba – nematoma, kur galima slapta! Atmerkite akis ir apsidairykite, ar kur nors žmogus nėra reikalingas truputį laiko, truputį dalyvavimo, truputį draugystės, truputį globos. Galbūt jis yra vienišas, nusiminęs, ligonis, nelaimingas, kuriam tu gali padėti. Galbūt senelis, o gal vaikas. Nenusigąski, jei reikės laukti ar bandyti. Būki pasiruošęs ir nesėkmei (Albert Schweitzer).**

Prel. L. TULABA, buvęs lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius, aukojęs prieš metus padėkos Mišias kunigystės 67-tosios sukakties proga. Prie jo – dabartinis rektorius prel. A. Bartkus, vicerektorius prel. K. Dobrovolskis, dvasios vadovas prel. S. Žilys, doktorantas, kolegijos ekonomas kun. Vl. Gedgaudas

Vilniaus universiteto kiemo ir Šv. Jono šventovės vaizdas. Tolumoje – Gedimino kalnas

Taip kalba istoriniai dokumentai

Antikomunistinio kongreso, dirbusio Vilniuje 2000-jų vasarą, dokumentai

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Tarptautinis kongresas *Komunizmo nusikaltimų įvertinimas* dirbo Vilniuje 2000 m. birželio 12-14 d.d., rugsėjo 4-6 ir 27 d.d. Kongreso organizacinio komiteto pirmininku buvo tremtinys Vytas Miliauskas (LPKTB), pavaduotojai – gulago kalinys Povilas Jakučionis (LPKTS) ir gulago kalinys Artūras Flikaitis (LPKS).

Kongrese buvo įsteigtas Tarptautinis Vilniaus visuomeninis tribunolas ir sudaryta šio tribunolo teisėjų kolegija komunizmo nusikaltimams teisiškai įvertinti pagal atstovų iš nukentėjusiųjų šalių pateiktus kaltinimus, nukentėjusių bei liudininkų parodymus.

Kongreso darbe dalyvavo 22 valstybių atstovai, kurie pateikė kaltinimus, buvo apklausta daug nukentėjusiųjų ir liudininkų, išklausyti 53 pranešimai apie nusikalstamą komunizmo ideologiją ir jo nusikaltimus žmogiškumui.

Kongresas sukaupė daugybę dokumentų, padarė eilę svarbių sprendimų. Šiomis dienomis sulaukėme kapitalinio veikalo apie Kongreso darbą – *Antikomunistinis kongresas ir tarptautinis Vilniaus visuomeninio tribunolo procesas.* Vilnius, "Ramona", 2002 m., 2000 egz., 923 psl.

Veikalo įvade prof. A. Tyla rašo: " (...) mes patyrėme XX amžiuje susikūrusių komunizmo ir nacizmo režimų smurtą. Abu šie režimai pavieniui ir bendradarbiaudami paliko juodžiausius pereito amžiaus žmonijos istorijos puslapius. Nacių režimas žlugo, jo ideologija ir veikla viešai tarptautiniu mastu pasmerkti už jo padarytus nusikaltimus ir nebeturi moralinės egzistavimo erdvės. Tuo tarpu pereitame amžiuje atsiradę komunistiniai režimai persirito ir į trečiąjį tūkstantmetį".

Minėtame veikale yra dvi dalys. Pirma – antikomunistinis kongresas (425 psl.), antra – tarptautinio Vilniaus visuomeninio tribunolo procesas (476 psl.). Visumos posėdyje buvo išklausytos LR prezidento Valdo Adamkaus, LR seimo pirm. Vytauto Landsbergio, LR min. pirmininko Andriaus Kubiliaus, LR seimo Žmogaus teisių komiteto pirm. Emanuelio Zingerio sveikinimo kalbos, taip pat svečių – buvusio Lenkijos prezidento Lech Walensa, Rumunijos prezidento Emilio Constantinescu, Vengrijos prezidento A. Gönczo, Rusijos parlamento nario Sergejaus Kovaliovo, Estijos atstovo Marto Nikluso ir Bulgarijos atstovo Ivano Stančevo kalbos bei sveikinimo laiškai.

Birželio 14 d. įvyko kongreso baigiamasis posėdis. Jame išklausytos kelių garbių žmonių kalbos ir priimti svarbūs kongreso nutarimai bei kreipimai į tarptautines pasaulio organizacijas bei institucijas.

Kadangi kongresas ir tribunolas gavo labai daug kaltinančios medžiagos, buvo nutarta antrąją tribunolo seriją pradėti Vilniuje 2000 m. rugsėjo 4 d. Antroji veikalo dalis skirta Tarptautinio Vilniaus visuomeninio tribunolo procesui – komunizmo nusikaltimų įvertinimui.

Birželio 12 d. posėdyje buvo priimti tribunolo įsteigimo dokumentai, tribunolo nuostatai, sudaryta teisėjų kolegija. Organizacinio komiteto pasiūlymu, tribunolo pirmininku išrinktas Vytautas Zabiela (Lietuva), jo pavaduotoju – Aivars Liudvigs (Latvija), vyriausia kaltintoja – Zita Sličytė (Lietuva), jos pavaduotoju – Michal Glonda (Slovakija), vyriausiuoju posėdžių sekretoriumi – Edmundas Mikučiauskas (Lietuva), tribunolo teisėjais: Lynette Andresen (Kanada), Mykola Kulčinsky (Ukraina) ir Vytautą Raudeliūną (Lietuva). Atsarginiais teisėjais išrinkti – Algirdas Endriukaitis ir Algis Kriušna (Lietuva). Gynėjais sutiko būti Jurijus Radovičius, Egidijus Kuprusevičius ir Mykolas Okulič Kazarinas (visi iš Lietuvos).

Pirmoji tribunolo sesija vyko birželio 12-14 d.d. Jos posėdžiuose buvo išklausyti įvairių valstybių kaltintojų pranešimai, nukentėjusių ir liudininkų pasisakymai. Iš nukentėjusių lietuvių kalbėjo Auksė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Balys Gajauskas, mons. Alfonsas Svarinskas, Algirdas Petrusevičius, Vincas Grinkus, Edmundas Simonaitis, Romualdas Zubinas, Povilas Vaičekauskas (JAV) ir Petras Cidzikas. Apklausta daug liudininkų iš įvairių valstybių.

Antroji tribunolo sesija vyko rugsėjo 4-6 d.d. Teisėjų kolegijos nariais papildomai priimti Detlef W. Stein (Vokietija) ir prof. Vasile Boroneant (Rumunija). Teismas buvo tęsiamas. Iš nukentėjusių lietuvių kalbėjo Antanas Lukša, Povilas Vaičekauskas (JAV), Liucija Čarneckytė, Edvardas Burokas, Angelė Barkauskaitė-Nelsienė, Česlovas Mačiulaitis, Adomas Lukaševičius, Leonas Laurinskas, Edmundas Simonaitis ir kt. Svarius parodymus davė liudininkas Justinas Garšva.

Tribunolo posėdyje rugsėjo 27 d. buvo priimtas Tarptautinio Vilniaus visuomeninio tribunolo nuosprendis, išdėstytas 93 puslapiuose. Tarp kitko, jame pažymėta, kad apytikriai komunistinių režimų teroro aukų buvo (milijonais): SSRS teritorijoje – 20, Kinijoje – 65, Vietname – 1, Š. Korėjoje – 2, Kambodijoje 2, Rytų Europoje – 1, Afrikoje – 1.7, Afganistane – 1. 5, Lotynų Amerikoje – 0.15.

Be to, tarptautinio komunistinio judėjimo teroras visame pasaulyje nusinešė dar apie 10 mln. aukų. Taigi ant komunistinio aukuro žmonija sudėjo apie 100 mln. aukų.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Antroji TVF misija

Balandžio 25 d. Vilniuje Finansų ministerijoje lankėsi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vertinimo misija, vadovaujama Patricijos Alonso-Gamos, rašo LGTIC. Tai antroji šiais metais TVF misija Lietuvoje vertinusi, kaip Lietuvos vyriausybė laikosi su TVF pasirašyto ekonominės politikos memorandumo įsipareigojimų. Misija Lietuvoje dirbo iki gegužės 7 d.

Pagrindinis dėmesys skirtas biudžeto vykdymo ir makroekonominės padėties tyrimui. Domėtasi taip pat mokesčių sistemos reforma, savivaldybių finansavimu, privatizavimo proceso eiga, finansinio bei socialinio sektorių pertvarka, Lietuvos pasirengimu narystei Europos sąjungoje. **RSJ**

Mirties pranešimas

A†A

GENOVAITĖ GOCALKAITĖ-PRANCKUVIENĖ,

76 metų amžiaus, mirė 2002 m. balandžio 30 d. savo namuose, Chelmsford, Ont. Liko liūdintis vyras Jonas Pranckus, sūnus Jonas su žmona Brenda, gyvenantys Fergus, Ont. ir vaikaitis Jonas. Jau yra mirę jos tėvai Morkus ir Angelina Gocalkos, brolis Petras. Velionė buvo pašarvota "Lougheed Funeral Home", Sudbury, Ont., palaidota "Civic Cemetery" š.m. gegužės 4 d., po gedulinių Mišių "Christ the King" šventovėje. Norintys jos atminimą pagerbti, kviečiami paaukoti savo nuožiūra pasirinktai šalpos organizacijai.

MYLIMAM TĖVELIUI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų BOGDANĄ TATARSKY su šeima –

G. L. Šližauskai *R. A. Petroniai*
S. G. Kemekliai *G. Kobelskienė*
I. A. Beresnevičiai *G. Sungailienė*

SPAUDOS BALSAI

Lenkų pavardžių rašyba

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. balandžio 12-14 d. laidoje rašo: "Pirmadienį (bal. 8 d.) seimo narys Razma kreipėsi į Lietuvos vidaus reikalų min. J. Bernatonį, prašydamas atsakymo į klausimą, ar sutartis dėl pavardžių rašybos sutinka su Lietuvos konstitucija bei lietuvių kalbos kaipo valstybinės įstatymu ir ar tikrai ji yra reikalinga, o ne vien tik lenkų pusės iniciatyva.

'Nežinau ar ši sutartis yra reikalinga ir motyvuota. Kiek man yra žinoma, demokratinėse valstybėse tai neturi precendento. Taip pat nėra žinoma, kiek lenkų Lietuvoje ir lietuvių Lenkijoje nori originalios savo pavardžių rašybos' – pasakė lenkų spaudos agentūrai Jurgis Razma".

Tuo pačiu klausimu Krokuvos savaitraščio *Tygodnik Powszechny* š.m. balandžio 7 d. laidoje pasisakė vilnietė J. Hennelowa: "Tai nėra ginčas dėl to, ar pavyks visur įvesti į mašinas lenkiškus diakritinius ženklus, nei dėl to, kokia kaina bus įvykdytas ligi šiol išduodamų valdiškų dokumentų su sulietuvintomis pavardėmis pakeitimas. Tikriausiai šiame fone turime prestižo problemas, pvz. laikas, kurio trukmėje turima tai įvykdyti: metai, kaip nori lenkai, ar dešimt metų kaip to nori lietuviai? Čia reikia atsižvelgti ir į argumentą, kad kitos Lietuvos tautybės visiškai nesistengia tai gauti, nors juk taip pat turi (kaip pvz. estai arba skandinavai) savo rašybas, tačiau ne detalėse reikalas, šiuo pavyzdžiu norima parodyti bendrais bruožais, kaip aštri yra kalbų skirtumo problema: jos reikšmė, jos vieta svarbos hierarchijoje".

Apie galimybę įvesti į valdiškus Lenkijos dokumentus lietuvišką rašybą rašo Lenkijos žurnalas *Polityka* š.m. kovo 2 d. laidoje: "Nelenkų tautybės asmenys gali reikalauti, kad jų vardams bei pavardėms viešuose dokumentuose, kaip pvz. civilinės būklės aktuose, tapatybės pažymėjimuose ir pan. būtų duota galimybė naudoti jų vardams ir pavardėms jų kalbos rašybos formą su sąlyga, kad bus naudojamas lotyniškas raidynas. Taip pat nemanau, kad tautinių ir etninių mažumų įstatymo paskelbimas galėtų kuo nors pakenkti lenkų kalbai, kurią saugo 1999 metų įstatymas. Jeigu jai kas nors gali pakenkti, tai progresuojanti vulgarizacija, ir nors tai kitas klausimas – pasaulinė anglų kalbos plėtra. Iš fakto, kad Seinuose ar Punske bus galima kreiptis į viršaitį lietuvių kalba (...) nereikia daryti lenkiškumui katastrofiškų išvadų".

Rusijoje uždraustas filmas

. Niujorko dienraštis *Novoje Ruskoje Slovo* š.m. kovo 15 d. laidoje rašo: "Lietuvos TV paskelbė eterio bangomis dokumentinį filmą *Kėsinimasis į Rusiją,* kurį sukūrė prancūzų TV žurnalistai pagal žiniasklaidos magnato Boriso Berezovskio užsakymą. Lietuvos seimo narys M. Medvedevas pripažino, kad filmas talentingai sukurtas, tačiau pagal jį 'sunku yra nustatyti, kiek tikra yra jo versija' apie Rusijos Saugumo (FSB) dalyvavimą Maskvoje ir Volgodonske gyvenamų namų sprogdinime 1999 m., o faktas, kad filmo ligi šiol nerodė nė vienas rusų TV kanalas, duoda jam 'nereikalingą iškėlimą ir puikią reklamą'. Apskritai, Rusijos praktika 'neleisti ir drausti vėl tampa pralaimėtoja'". Šiame filme Berezovskis įrodinėja, kad Rusijos miestų namus išsprogdino ne čečėnai, bet Rusijos Saugumas.

Lietuvos lenkų ginčai

Š.m. kovo 22 d. Vilniuje įvyko Lietuvos lenkų rinkimų akcijos konferencija. Dienraštis *Kurier Wilenski* š.m. kovo 26 d. laidoje cituoja jos pirmininko W. Tomaszewskio pasisakymą: "Neramina tai, kad vienintelėje lenkiškoje žemės ūkio mokykloje Vaidotuose 40% dalykų yra dėstoma lietuvių kalba. Tėvai taip pat skundžiasi, kad Jono Pauliaus II mokykloje kai kuriuos dalykus imta dėstyti valstybine kalba. Kas bus toliau, jeigu mes tokią padėtį toleruosime? – svarsto pirmininkas".

Į tokį W.T. Pasisakymą *Kurier Wilenski* š.m. balandžio 5 d. laidoje atsiliepė Jono Pauliaus II mokyklos lenkų kalbos mokytojas C. Osipowicz: "Perskaitę K. W. straipsnio pabaigą ir tai, kad gerb. ponas pirmininkas susirūpino dėlto 'kas bus toliau, jeigu mes tokią padėtį toleruosime?' Aš taip pat galvoju, kaip galima toleruoti W.T. pasisakymą apie mokyklą, kurioje dirbu nuo jos įsteigimo. Aš puikiai žinau, kokia kalba yra dėstoma ne tik mano, bet ir kitose Vilniaus rajono mokyklose. Jono Pauliaus II vardo mokykla šiuo atžvilgiu atrodo tiesiog ideali. Neturiu jokios informacijos apie tėvų šia tema skundų. Taip pat maloniai informuoju Tamstą, kad Jono Pauliaus II mokykloje be lituanistų (Tamsta turbūt sutiksite, kad lietuvių kalba turi būti dėstoma lietuviškai) yra viena lietuvė mokytoja, kuri dėsto plastiką. (...) Manau, kad Tamsta susirasi kitą savo susirūpinimų objektą. (...) Su nemalonumu turiu konstatuoti, kad panašūs LLRA pirmininko pasisakymai, deja, nepadaugins partijai balsų".

Mokytojas yra teisus. Pagal apklausas LLRA rinkimuose gautų 0.5% balsų, nors lenkų Lietuvoje yra 7%. **J.B.**

MIELAM
a.a. ANTANUI GUREVIČIUI,

buvusiam Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkui, iškeliavus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui TADUI bei artimiesiems ir kartu liūdime –

KL žurnalistų sąjunga

PADĖKA

A†A
STEPONAS BILEVIČIUS

iškeliavo amžinybėn 2002 m. kovo 18 d. Nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juozapui Žukauskui, OFM, ir kun. Audriui Šarkai, OFM, už velionies lankymą ligoninėje, maldas, atnašautas gedulines Mišias ir palydėjimą į kapines. Esame dėkingi L. Turūtaitei už vargonavimą ir giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie išlydėjo a.a. Steponą amžinybėn su maldomis, apsilankymu, šv. Mišių aukomis ir aukomis šalpos organizacijoms bei *Cancer Society.* Nuoširdi padėka karsto nešėjams. Labai įvertiname visų pareikštas užuojautas ir gražias gėles. Ačiū ponioms už pyragus, o p.p. Mačiams už skaniai paruoštus pietus.

Žmona Elena ir šeima

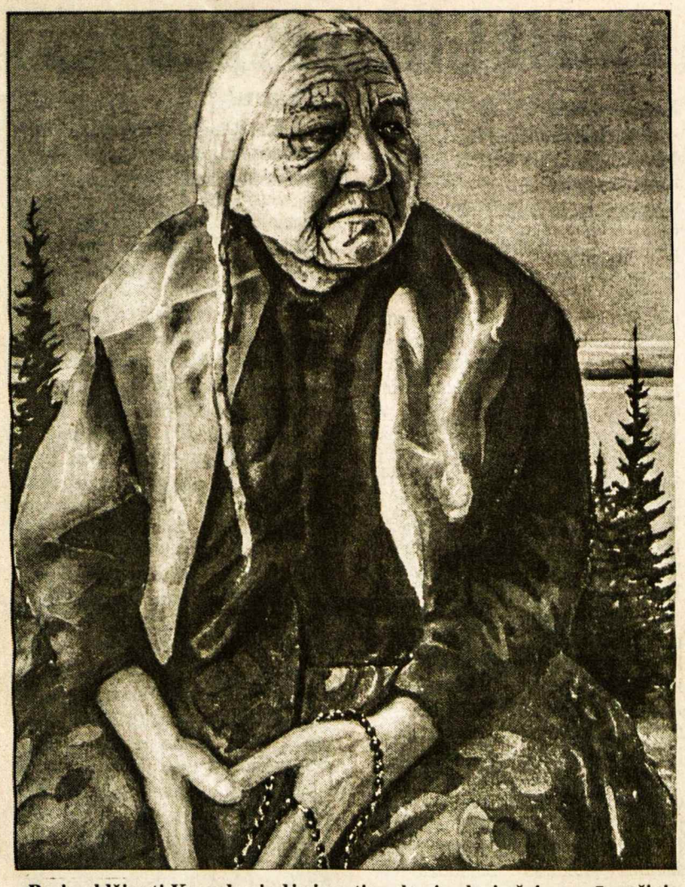

Besimeldžianti Kanados indėnė motina, kurią slegia šeimos rūpesčiai

Laimingi, užaugusieji šalia jos...

RIMA ŽEMAITYTĖ-DeIULIIS

Iš jos rankų išauga grožis, vadinamas daugybe vardų: gėlės, kuriose nuo pavasario iki vėlyvo rudens skęsta namai; žvaigždėti mezgimo ir audimo raštai, įkūnyti nenusakomo gražumo kaklaraiščiuose, pirštinėse, megztiniuose vaikams ir vaikaičiams, net kojinėse, kurias gaila mauti ant kojos, nes paskiau juk jas teks slėpti batuose; staltiesės staltiesėlės, pagalvės pagalvėlės, pražydusios siuvinėtomis našlaitėmis ir tokio gražumo rožėmis, kad negali atitraukti akių...

Gal tas amžinas grožio troškimas kas ankstyvas pavasaris ir kviesdavo ją su vaikais miškan. Kaip gi nepamatysi atkuntančio skruzdėlyno, iš po pernykščių lapų mėlynuojančių žibučių, mažuliukų raudonų lazdynų žiedelių ir sukrauto ąžuolo pumpuro, iš kurio lapas išsivynios tik tada, kai kiti medžiai jau bus nusidažę šviesia žaluma... Tas troškimas vedžiodavo darbų nuvargintą ranką popieriaus lapu, ir jame atsirasdavo gražiausi piešiniai... Jei gyvenimas būtų susiklostęs kitaip, jeigu vaikystė būtų glostoma Motinos ranka, o ne išplėšta iš visokio gero pilnų gimtų namų ir apkrauta darbais pas svetimus, gal tas grožio siekimas būtų virtęs kai kuo didesniu...

Iš jos širdies išauga gerumas, vadinamas daugybe vardų: meilė, kurią junta kiekvienas, prisilietęs prie jos, užuojauta, seikėjama visų pirma silpnesniam ir vargstančiam, ir beveik visada perauginti į matomą, dėl to lengvai net vaikui suprantamą – pinigėlis elgetos delne, gydytas ir pasveikęs kaimynų kūdikis, priglaustas kažkieno išmestas sužeistas katinėlis, globojama vieniša šimtametė senutė... Ant abiejų rankų pirštų nesuskaičiuosi tų, kurie ją vadino Krikšto Mama... Meilė – gyva, esanti, juntama, nors niekada neištarta garsiai. Visada – parodyta. Ir dėl to – tikra.

Gal tas amžinas tikėjimas gerumu sulaiko atsimokėti ištiestą ranką su pinigais ir išgirsti jau daug kartų girdėtą "nereikia", ir pamatai šypseną abiejų – jos, per naktį kepusios pyragus, ruošusios vestuves kaimynystėje ar raštavusios pirštines, ir to, kuriam savo darbo vaisių ji dovanoja. "Kaip gali imti pinigus, jei žmogaus akys džiaugiasi?", atsako į mano taip ir neištartą klausimą... Duodamas gauni... Šitaip pati gal ir nežinodama palaimina vaikus ieškoti kur kas didesnių vertybių. O kartu – jas suprantančių žmonių. Ji – viena iš tos mažumos. Ir dėl to – dar brangesnė... Ne pinigais matuojant... Ir niekuo materialiu...

Dieve, te obuolys nuo obels toli nenurieda...

Bitės – skruzdės darbštumas tampa geresnėmis už žodį pamokomis. Darbai, kokie ir kam jie skirti bebūtų, atliekami ne bet kaip. Ir išsirikiuoja nudailintomis viršūnėmis šieno žaiginiai, šiltos dienos pavėsyje sočios guli gėlių vardais pavadintos žalmargės, mezginiais sušildytos džiaugiasi kaimynų mergaitės, sutvarkytas kiemas ir švara alsuojančiais skalbiniais nukabinėtos po jį nuvedžiotos virvės, ant lino rankšluosčio suguldyti ką tik iš krosnies ištraukti duonos kepalai, šiltnamyje nuo sodrumo išlėpę pomidorai... Tuos darbus galima matuoti begalybės skaičiais, rūšiuoti pagal didumą ar svarbą – jų bus tiek ir jie bus tokie, kokius pažįsta kiekviena motina. Tik tie darbai niekada nepalydimi žodžiu "pavargau". Arba "skauda", arba "sunku". Jų nėra jos žodyne, todėl jie ir neišauga iš jos lūpų. Iš jos lūpų išauga daina. Linksmas sakinys, subtilus juokas. O atviras veidas visada dvelkia ramybe...

Laimingi, užaugusieji šalia jos... Laimingi, kaip ir visi, turintieji motinas...

Gobelenas "Saliamono turtai", 1640-1654 m. Flandrija, iš Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centro

Dedikacija monsinjorui Kazimierui

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Šitaip buvo pavadintas 2002 m. balandžio 9 d. Filharmonijoje įvykęs poezijos ir muzikos vakaras, skirtas a.a. monsinjoro K. Vasiliausko gimimo 80-ajai sukakčiai.

Maloniai nuteikė jau programėlė, atskleidžianti minimos asmenybės supratimą, meilę bei pagarbą jai, išreikštą trijų mūzų – tapybos (trapaus M. K. Čiurlionio piešinio), muzikos ir poezijos, nurodanti atlikėjus, rengėjus – Lietuvos valstybinę filharmoniją, Vinco Mykolaičio-Putino kultūros fondą.

Puikiai, dėmesingai atrinkti muzikos (T. Albinonio, V. A. Mozarto, M. Haydno, J. Bacho) bei poezijos kūriniai buvo taip pat puikiai atlikti mūsų respublikos įžymybių: Lietuvos kamerinio orkestro, vadovaujamo prof. S. Sondeckio, vargonininko prof. L. Digrio, poeto Just. Marcinkevičiaus, dainininkės V. Povilionienės, aktorių L. Noreikos, P. Čižinausko, V. Bagdono, pianisto J. Karnavičiaus, merginų choro "Liepaitės", vadovaujamo prof. P. Vailionio, Vilniaus savivaldybės choro "Jauna muzika", vadovaujama V. Augustino. Negalima praleisti ir kino kadrų iš filmo "Monsinjoras", paruošto 1997 m. režisierės V. Vainoraitės. Kokia didelė kino galia, sugebanti grąžinti gyvą, mąstančią asmenybę!

Labai įtaigus, nepamirštamas L. Noreikos deklamuotas V. Mykolaičio-Putino "Mozartas" ir po paskutinių eilučių suskambėję to paties kūrėjo koncerto fortepijonui ir orkestrui C-dur II dalies garsai. Tai buvo amžinųjų gyvenimo dėsnių – mirties ir gyvybės, kūrybos kaitos – filosofinis apibendrinimas, nemarumo pergalės išraiška.

L. Noreika deklamuoja paskutinį Putino posmą:

"Nušviestoj žibintų salėj // Šiandien laukia ne markizai, ne karaliai, /.../ Laukia su mumis kartu // Ir slaptinga baltaplaukė, /.../ Liesas veidas, juodos akys prisimerkę, // Ir pablyškusiame veide // Blankios lūpos prasiskleidę. // Ar ji šypsosi, ar verkia, // Nežinau..."

Tartum įasmeninęs slaptingą baltaplaukę, Requiem įkvėpėją, aktorius išeina tyliai, tyliai, be plojimų – mirtis pasitraukia prieš muziką, skelbiančią gyvenimo, kūrybos pilnatvę. Garsams nutilus, dabar lenkiasi visi trys – sugrįžęs L. Noreika, J. Karnavičius, S. Sondeckis. Suvokusi gilią, prasmingą režisūros mintį, salė ploja ilgai, nuoširdžiai.

Ir po pertraukos atlikti didieji muzikos kūriniai (M. Haydno *Mišių*, taip pat J. S. Bacho *Didžiųjų Mišių* h-moll dalys) bei V. Mykolaičio-Putino *Vivos plango, mortuos voco*, K. Vasiliausko atsiminimų mintys prilygo Monsinjoro skelbtam, diegtam aukščiausių vertybių matmeniui.

Apskritai dedikaciją parašyti – išreikšti ją tiek kūrėjo poezijos žodžiu, tiek muzikos garsu – pavyko labai gerai, įsimenančiai. Tai jautė, suprato perpildyta salė, nuoširdžiais, ilgais plojimais palydėjusi užlipusius į sceną padėkoti prof. S. Sondeckiui I. Kostkevičiūtę ir K. Stoškų. Padėkoti pirmiausia profesoriui S. Sondeckiui, be kurio pastangų, veiklos, darbo tokio lygio dedikacijos nebūtų buvę.

P.S. Labai gaila, kad šalia dviejų pasauliečių į sceną padėkoti neužlipo niekas iš Monsinjoro konfratrų, kad Bažnyčios žmonių iš viso nesimatė. Kodėl? Nepatiko sukaktis, dedikacijos kūrėjai, programa, ar jos atlikėjai? Juk niekas tuo nepatikės... Liūdnai nuteikia tokia laikysena.

Viršelis programos vakaro, skirto a.a. monsinjoro K. VASILIAUSKO pagerbtuvėms Vilniuje. Piešinys – iš dail. M. K. Čiurlionio kūrybos

Lietuvos valdovų rūmai Vilniuje

Kanados lietuviai parėmė Valdovų rūmų atstatymą

Š.m. balandžio 11 d. Valdovų rūmų paramos fondo valdybos raštinėje apsilankė Alfonsas Pilipavičius, Kanados lietuvis, dabar gyvenąs Kaune. Jis įteikė nuo savęs ir žmonos Albinos 1,500 litų paramą Valdovų rūmų atstatymui. Tai papildo anksčiau paaukotą 500 litų sumą iki 2,000 litų. A. Pilipavičius teigė, kad jis aukoja Valdovų rūmų atstatymui, nes tiki, kad tai yra jo pareiga, kaip kad buvo aukojama Lietuvių namams Anglijoje ir Toronte. Fondo valdybos pirmininkas Edmundas Kulikauskas padėkojo už šią ženklią sumą ir įteikė aukotojo liudijimą. Kaip ir kitiems aukotojams, parėmusiems vieno tūkstančio arba didesne auka, Fondas Pilipavičiams nusiuntė Valdovų rūmų Statytojo diplomą. Kadangi Fondas šiuo metu telkia lėšas Lietuvos didikų užsakytam, XVII a. Flandrijoje išaustam gobelenui *Saliamono turtai* restauravimui, Alfonsas Pilipavičius sutiko, kad jų paaukota parama būtų taip pat skirta šiam tikslui. Šis gobelenas puoš atstatytus Valdovų rūmus, kartu su dviem kitais šio rinkinio jau restauruotais gobelenais. Restauravimas bus vykdomas Lietuvoje ir užtruks bent dvejus metus. Kainuos apie 40,000 litų.

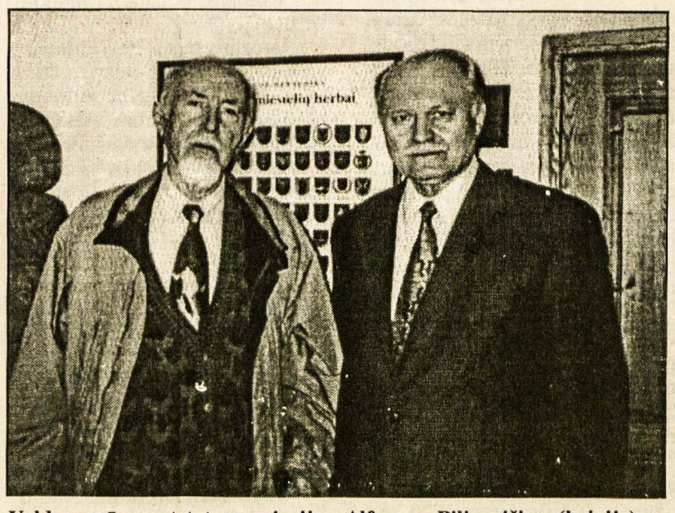

Valdovų rūmų atstatymo rėmėjas Alfonsas Pilipavičius (kairėje) su Valdovų rūmų paramos fondo valdybos pirmininku Edmundu Kulikausku valdybos raštinėje Nuotr. *Valdovų rūmų paramos fondo*

Valdovų rūmų atstatymo projektas yra derinamas ir pietinio korpuso statybos prasidės balandžio-gegužės mėnesiais. Jau medžiai pašalinti ir laikini angarai daugelį metų dengę senuosius pamatus bei rūsius bus išardyti. Seimo įstatymas įpareigoja Valdovų rūmus atstatyti iki Lietuvos vardo paminėjimo Tūkstantmečio jubiliejaus 2009 m.

Užsienio lietuviai gali siųsti paramą Valdovų rūmų atstatymui per Pasaulio lietuvių bendruomenės fondą. Čekius rašyti "Lithuanian World Community Foundation". Čekio apačioje pažymėti, kad tai Valdovų rūmams atstatyti. Siųsti: Lithuanian World Community Foundation, P.O.Box 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796, USA. Paramą galima siųsti taip pat tiesiog į Valdovų rūmų paramos fondą. Tuomet čekius išrašytus "Valdovų rūmų paramos fondas" siųsti adresu: Valdovų rūmų paramos fondo valdyba, S. Daukanto a. 2-13, LT-2001, Vilnius, Lithuania.

Su Valdovų rūmų atstatymu ir Fondo veikla galima susipažinti tinklalapyje www.lvr.lt. Fondo e-pašto adresas yra fondas@lvr.lt. Visuomenė yra kviečiama susipažinti su šiuo svarbiu mūsų paveldu, būsimu svarbiu kultūros, švietimo ir reprezentacijos centru bei valstybingumo muziejumi. **Inf.**

PADĖKA

A†A

ELENAI VABALIENEI

mirus 2002 m. balandžio 18 d., nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui prel. J. Staškevičiui ir kun. James Wells, OFM, už atnašautas šv. Mišias, palydėjimą ir maldas kapinėse. Nuoširdžiai dėkojame L. Turūtaitei už gražias giesmes.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems Mišiose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą. Dėkojame visiems už gėles ir aukas velionės atminimui.

Sabina ir Apolinaras Gotceitai ir šeima

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Kairėje – dekanas kun. VYTAUTAS INSODA, dešinėje – prel. ALFONSAS SVARINSKAS

Viltis - Dievo duota dovana

Turininga Prisikėlimo šventė Alytuje, susilaukusi plataus visuomenės dėmesio

O Kristau, o meilės šaltini,
Gyvenk mūs šeimoj, ją pašvęsk,
Kaip brolius į džiaugsmo tėvynę
Šventoj Eucharistijoj vesk.

B. Brazdžionis

Alytaus mieste Šv. Angelų sargų šventovėje antrąją Velykų dieną Mišias koncelebravo Alytaus dekanas kun. Vytautas Insoda ir prel. Alfonsas Svarinskas, kuris pasakė gražų pamokslą.

Viešoji įstaiga "Dienos namai" pakvietė alytiškius į iškilmingą dvasinę konferenciją Alytaus teatro salėje.

"Dienos namų" direktorė Kristina Bondareva pasveikinusi susirinkusius su gražia švente. Pamačiusi pirmas eiles apytuščias, ilgokai akimis ieškojo sėdinčiųjų tarpe kviestųjų į konferenciją: apskrities, miesto, rajono valdžių, policijos ir Krašto apsaugos atstovų. Norėta kartu pasidžiaugti Prisikėlimo švente, pabendrauti. Deja, jų nebuvo.

Direktorė, pristačiusi tikintiesiems Alytun atvažiavusį prel. Alfonsą Svarinską, gydytoją Birutę Žemaitytę, muzikos mokyklos mokytojas I. Adamonytę ir L. Bakšienę, pakvietė pradėti konferenciją menine dalimi.

Alytaus chorinės muzikos studijos "Lakštangėlė" meninei programai vadovavo mokytoja Janina Adamonytė, akompanavo mokyt. Lina Bakšienė.

Nepaprastai gražiai skambėjo lietuviškai ir lotyniškai šešiolikos "lakštučių" dainos ir giesmės, skirtos Kristaus Prisikėlimui, Tėvynei, Motinai, žemei ir pavasariui.

Ilgi karšti plojimai buvo skirti ne tik dainininkams, mokytojoms, bet ir emocingai, su ugnelės kaitra kalbėjusiai ir skaičiusiai gydytojai Birutei Žemaitytei.

Po meninės dalies vadovauti dvasinei konferencijai buvo paprašytas prel. A. Svarinskas. Jis, pasveikinęs susirinkusius su Kristaus Prisikėlimu, pasidžiaugė taip gražiai skambėjusiais balsais.

Prelatas kalbėjo, kad viltis yra Dievo duota didelė dvasinė vertybė žmogui. Ją turint lengviau gyventi. Kas belieka žmogui ją praradus? Jos netekus atsiranda neprašytas palydovas – nusivylimas. Jo rankos nusitvėrusiam reikia ieškoti nusiraminimo narkotikuose, pilstukuose.

Beviltiškai gyvena dauguma netikinčių Dievu, jo Meile. Netikėti mokė bolševikai. Be Dievo jiems pasisekė sukurti pragarą žemėje. Be Dievo, kurdami komunistinį gyvenimą, pasėjo mirtį, kančias, prievartą, išplėšė dvasines vertybes, jas sutrypė ir luošais paliko. Tokiais esame ir šiandieną. Neatsisakom iš bolševikinio raugo keptos duonos, ją tokią valgant ir prisikelti sunku.

Prisikelkim! Atsistokim! Yra išeitis! Yra kelias. Tas kelias – Kristus. Priimkim Jo ištiestą ranką. Tūkstančiai kalinių gulaguose gyvenę su Dievu vilties neprarado. Jie jautėsi tvirti, nežudė savęs ir kitų. Tikėjo savimi, savo Tėvyne, turėjo viltį sugrįžti namo. Taip ir atsitiko. Gerumu ir malda pragaras nugalėtas. Tačiau visos blogio šaknys dar neišrautos, o išrauti reikia, kadangi būtina pasėti gerą sėklą, kad sulauktume ir gero derliaus. Imkimės darbo, daug melskimės.

Pradėkim nuo savęs, nuo savo šeimų. Susigrąžinkime bolševikų pavogtus sekmadienius! Jie ne darbams, bet Dievo garbinimui, žmogaus poilsiui, jo dvasinei ramybei skirti. Būtų naudinga, kad prie šventovių kaimuose, miesteliuose, atsirastų klubai, kur žmonės galėtų kultūringai praleisti laiką. O dar reikia ir gerą laikraštį paskaityti, pvz. *XXI amžių, Valstiečių laikraštį, Lietuvos aidą.*

Gyvendami su šviesia viltimi, tikėdami Dievo meile, melsdamiesi, valgydami naujo raugo keptą duoną, sulauksime sau, savo vaikams ir Tėvynei gražesnės ateities.

Antanina Urmanavičienė

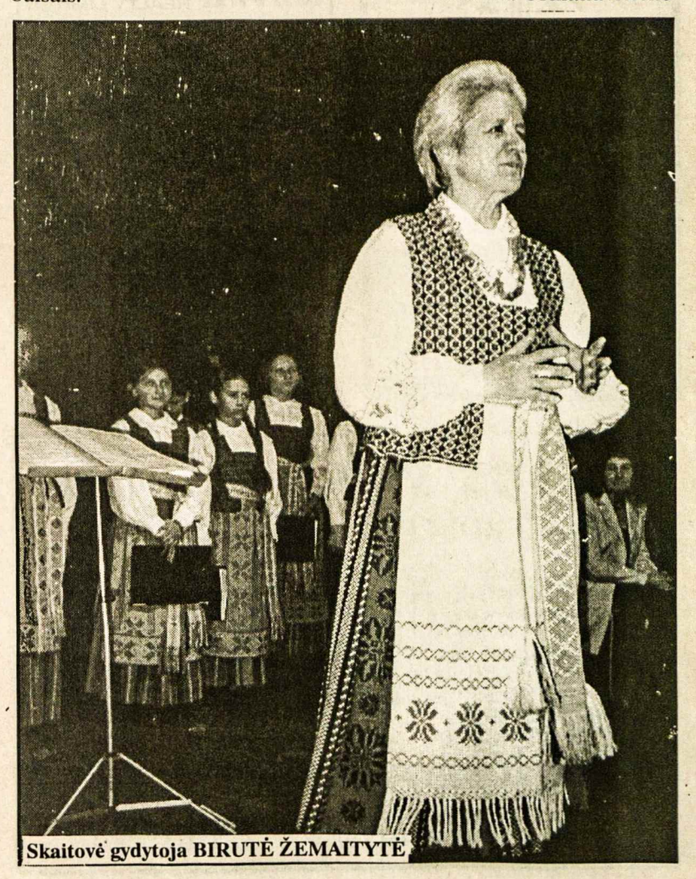

Skaitovė gydytoja BIRUTĖ ŽEMAITYTĖ

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KOVOJA PRIEŠ RŪKYMĄ

Nuo gegužės 2 iki gegužės 29 d. Lietuvoje organizuojamas konkursas "Mesk ir laimėsi", kurio metu apsisprendusieji mesti rūkyti ir nerūkę 4 savaites gali laimėti iki 10,000 JAV dolerių. Konkurso sumanytoja, Pasaulinės sveikatos organizacija, jį vykdo 98 valstybėse. Laimėtojai paaiškės gegužės 31, Pasaulinę nerūkymo dieną. Kaip praneša LGTIC, Lietuvoje konkursą koordinuoja Kauno medicinos Biomedicininių tyrimų instituto atstovai. Jie tvirtina, kad kas antrus metus organizuojama veikla sudomina apie tūkstantį vyrų bei moterų, nusprendusių mesti rūkyti. Iš konkurse 2000 m. dalyvavusių gyventojų, 31% neberūkė visus metus. Šiuo metu Lietuvoje rūko daugiau kaip 50% vyrų ir penktadalis moterų. Per pastaruosius 6 metus rūkančių moterų skaičius išaugo dvigubai, labai padaugėjo rūkančių nepilnamečių.

VEŽA DAUGIAU KROVINIŲ

"Lietuvos geležinkeliai" per pirmus tris šių metų mėnesius pervežė 8.5 mln. tonų krovinių, arba 22.2% daugiau negu per 2001 m. pirmąjį ketvirtį, rašo LGTIC. Bendrovė iš krovinių vežimo gavo 145.9 mln. litų – 16.8% daugiau negu pernai tuo pačiu laikotarpiu. Vežimas į Karaliaučiaus sritį padidėjo 1.8 karto, pasikeitus Rusijos naftos krovinių rinkai, ir sudarė 3.2 mln. litų. Per Klaipėdos uostą vežamų krovinių apimtys sumažėjo 1.3% ir sudarė 2.2 mln. tonų.

DANAI DOMISI KLAIPĖDA

LGTIC žiniomis, Klaipėdoje lankėsi Danijos sostinės savivaldybės atstovai. Jie domėjosi bendradarbiavimo sritimis, žada pasidalinti savo patirtimi plėtojant Klaipėdos piliavietės teritoriją. Klaipėdos savivaldybės taip pat tikisi danų paramos uostamiestyje įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles. Klaipėdai pasiūlyta pirkti Kopenhagos naudotą valymo ir žaliųjų plotų priežiūros įrangą, barstytuvus bei kitą techniką. Šiuo metu Danija pagal užsienio investicijas pirmauja Lietuvoje ir norėtų glaudžiau bendradarbiauti.

ORGANIZAVO TALKĄ

Balandžio 20 d. Centro sąjunga kvietė visų Lietuvos miestų ir miestelių gyventojus į švaros veiklą "Švarus mano miestas – švari visa Lietuva", rašo LGTIC. Daugelyje Lietuvos savivaldybių buvo tvarkomi parkai, aikštės, miškai, įrengiami poilsio suoleliai bei sodinami medeliai.

NEBEGALIOS SENI KODAI

"Lietuvos telekomas" š.m. sausio ir vasario mėn. sėkmingai įdiegė naujus Kauno, Panevėžio, Marijampolės ir keliolikos kitų miestų ir rajonų tarpmiestinio ryšio kodus, o Vilniaus telefono numerius, prasidedančius skaitmenimi 2 pakeitė į 21. Kartu buvo įdiegtas ir naujas Vilniaus miesto ir rajono tarpmiestinis kodas 5, kurį reikia rinkti skambinant jiems. Nuo š.m. gegužės 1 d. senieji kodai nebegalioja, du mėnesius nuo tos datos senąjį kodą surinkusiems automatiškai pranešama, kad kodas pakeistas, paaiškinama nauja tvarka. Informaciją apie naujus tarpmiestinio ryšio kodus ir telefono numerius bendrovė teikia nemokamu telefonu 117 ir mokamu telefonu 118.

VĖLIAVOS ĮSTATYMAS

Balandžio 30 d. įsigaliojo įstatymo "Dėl Lietuvos valstybės vėliavos" pataisos. Privatūs asmenys nuo šiol Lietuvos valstybės vėliavą privalės iškelti tik Vasario 16-tąją. Panaikinta buvusi prievolė kelti valstybės vėliavą prie gyvenamųjų bei kitų privačių pastatų vyriausybės nustatytomis švenčių dienomis, rašo LGTIC. Tomis dienomis iškelti vėliavą privalės tik valstybinių įstaigų ir organizacijų vadovai, o piliečiai ir privačios įstaigos apie tai patys spręs. Įstatymo pataisų iniciatoriaus liberalo Gintaro Steponavičiaus nuomone, pataisos užtikrina žmogaus teisę į privataus elgesio laisvę, taip kaip daroma kitose valstybėse, pvz. JAV, Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, ir kt.

KRITO PASITIKĖJIMAS

Statistikos departamento duomenimis, balandžio pradžioje pramonės pasitikėjimo rodiklis buvo 3 punktais žemesnis negu kovo pradžioje, rašo LGTIC. Tam turėjo įtakos įmonių vadovų mažiau optimistiniai negu prieš mėnesį trumpalaikiai numatymai. Balandį 39% arba 9% įmonių mažiau negu kovą nurodė, kad gamybos apimtys didės. Tik 1% pramonės įmonių numatė padidėjusią gamybos paklausą. Apklausoje dalyvavo 318 įmonių, jose dirbo 45% pramonės darbuotojų, o jų pajamos sudarė 53% visų pramonės įmonių pajamų.

DAUGĖJA BEGLOBIŲ VAIKŲ

Statistikos departamento duomenimis, per praėjusius metus skurdžių šeimų skaičius išaugo 3% iki 18,700, jose augančių vaikų skaičius padidėjo 6% iki 42,800. Iš viso 1,300 netekusių tėvų globos vaikų buvo nukreipta kitų šeimų ar asmenų globai (maždaug 1% mažiau negu 2000 m., 180 vaikų buvo įvaikinta, o iš jų 43 vaikus įvaikino užsienio piliečiai (atitinkamai 14 ir 7.5% daugiau negu užpernai). Poreikis apsigyventi vaikų globos namuose per 2001 m. paaugo 27% - gauta 1,640 prašymų apgyvendinti vaikų namuose. Praėjusiais metais Lietuvoje veikusiuose vaikų globos namuose gyveno 3,800 vaikų, iš kurių 71% sudarė našlaičiai ir beglobiai. Globos namų skaičius pernai sumažėjo nuo 3,900 iki 3,700. **RSJ**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

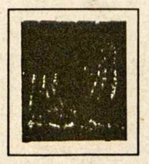

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✗ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✗ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✗ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Kalgario tautiečiai vaišinasi Šv. Cecilijos parapijos salėje po lietuviškų pamaldų, kurias laikė juos aplankęs kun. A. Šarka iš Ontario Hamiltono Nuotr. K. Dubausko

Tėvynės sąjunga-konservatoriai

Vieniems tai pagarbos, kitiems – paniekos žodžiai

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Daug kartų esame girdėję sakant žodį "konservatorius", "konservatoriai". Vienų žmonių lūpose jis nuskamba su meile, pagarba, kitų – piktai, pasityčiojant, su pagieža…

Kaip ten bebūtų, bet ar visi žinome šio žodžio reikšmę? Atsiverskime sovietmečio tarptautinių žodžių žodyną, redaguotą I. Liochino, S. Lokšinos ir L. Šaumiano, kuriame aiškinama: "konservatorius, -ė (lotynų k. "saugotojas"), konservatyvių pažiūrų žmogus, siekiantis išsaugoti senąją tvarką.

Konservatyvių įsitikinimų t.y. savo krašto praeities tradicijų, krikščioniškų dorybių puoselėtojai ir saugotojai patyrė didžiulį dvasinį smurtą sovietmečiu, kai mokyklinėse klasėse neliko vietos kryželiams, didžiųjų kunigaikščių portretams. Vyčiai, trispalvė, himnas, jo žodžiai "iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia" pogrindin nuėjo. Prasidėjo gyvenimas be Dievo, Bažnyčios, be Dešimties Dievo įsakymų, visas dėmesys – naujam "pažangiam" komunistiniam mokslui ir auklėjimui, kurio sudėtinė bene svarbiausia dalis – ateistinis auklėjimas. Neatsiliko ir plačios sovietinės tėvynės meilės ir neapykantos ideologiniam priešui skiepijimas.

50 metų kūrėm šviesų komunistinį rytojų. Kūrėm, kūrėm be Dievo, be meilės… pavargom, suklupom. Tik 20 š. aštunto dešimtmečio pabaigoje atsitokėjom, kad reikia sukti… dešinėn, reikia susirasti praeities rūmą, užkaltais langais ir durimis, į jį prasiskverbti ir atrasti lietuviškas senas dvasines vertybes, kurios taip kruopščiai buvo iš mūsų galvelių gujamos, kad taptume luošais aborigenais.

Nemažai žinių apie konservatizmą Roberto Nisbeto knygoje *Konservatizmas*. Ten sakoma, kad konservatizmas yra "laisvės politika" arba politinės dorybės ieškojimas. Pats žodis "konservatizmas" įsigalėjęs Anglijoje 1830 m. Jo esmę yra išsakęs E. Burkeas 1790 m. Konservatorių tradicijose įsišaknijęs gręžimasis praeitin, ten ieškant įkvėpimo ir pavyzdžių dabarties nuostatoms. Jis pats geros visuomenės pavyzdžio ieškojo praeityje, ypač viduramžiuose. Gal kai kam praeities nežinant, sunku suprasti socialinę tikrovę. Nežinodami kur buvome, sunkiai suvoksime kur esame ir kur einame.

Lietuviškoje enciklopedijoje, Prano Čepėno JAV redaguotoje, aiškinama apie konservatorių partijas, kurios žinomos ir veikia visuose parlamentarinės sistemos kraštuose. Pvz. anglų, prancūzų, belgų, olandų ir skandinavų konservatorių partijos pabrėžia laipsnišką naujovių įjungimą į esamas tradicines ir tautines institucijas.

Prieš 13 metų Lietuvos Sąjūdis pakvietė tautą atsigręžti praeitin, nupūsti istorijos knygą dengiančias dulkes, prisiminti didvyrių kovas, už laisvę ir nepriklausomybę, atidaryti tradicijų, krikščioniškų ir dvasinių vertybių okupanto užkaltą skrynią, išsiaiškinti kas buvome, esame ir kuo norėtume būti; ragino lietuvius, kad jie būtų stiprūs dvasioje, šviesaus intelekto žmonės, kurie ir įsteigė Lietuvoje konservatorių partiją.

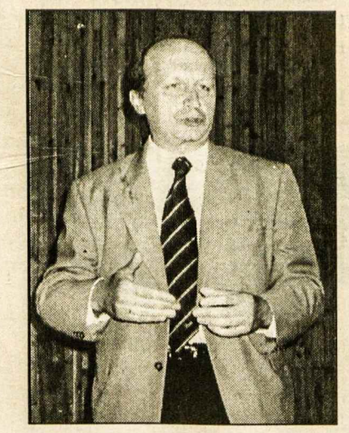

Tėvynės sąjungos-konservatorių šulas ANDRIUS KUBILIUS, buvęs ministeriu pirmininku, numatomas kandidatu į Lietuvos prezidentus

Sąjūdiečiai galvojo apie visuomenės telkimą bendram tikslui – valstybės nepriklausomybės siekimui. Atrodo, sekėsi. Vingio parko mitinge – 300,000 žmonių. 1989 m. Baltijos kelyje petys į petį glaudėsi be lietuvių ir kitataučiai: žydai, rusai, lenkai. Tačiau liko ir "stovinčių po medžiais", galvojančių apie senos valdžios įtvirtinimą naujoje valstybėje.

Istorinis tiesos išryškinimas, viešumos, kritikos laisvė atliko savo darbą – daugybė žmonių, priklausiusių svetimos valstybės partijai, metė partinius bilietus.

Iš 200,000 narių per 2-3 metus liko tik apie 10,000. Prisimenam, kad palikusieji partiją, buvo vadinami "perbėgėliais", "išverstaskūriais".

Jausdami pavojų netekti valdžios, sąjūdiečių, konservatoriškų įsitikinimų žmonių oponentai, turėdami seną, išbandytą melo mašiną, puikiai įsisavinę jos vairavimo meną, klaidino žmones. Atsirado patiklių, maniusių, kad laisvė iškart įgalins tapti turtingais.

Melo suklaidinti, apie ateitį negalvoję, praeities nepažinę Lietuvos valdymo vaizdą didesnė mūsų visuomenės dalis patikėjo žmonių, trėmusių Sibiran už Lietuvos himną, už trispalvę, už turėtą didesnį žemės plotelį, už gražesnį namą, už išėjusį miškan ginti laisvę.

Lietuvos konservatorių partija, kilusi iš Sąjūdžio branduolio, padėjo valstybės atkūrimo pamatus. Ji remiasi tradiciniais principais ir bendražmogiškosiomis krikščioniškosios Vakarų civilizacijos vertybėmis, jaučia pagarbą per šimtmečius besiplėtojusiai gyvensenos ir mąstymo tradicijai, brangina savo kultūrą, istoriją. Konservatoriai, turėdami Lietuvos ateities viziją, ryžtingai siekia, kad nebūtų priklausomybės nuo Rytų šalies ekonominio ir politinio centro. Jie išmoko vertinti padėtį, suprasti padarytas klaidas ir jų nekartoti. Jie kviečia žmones atsigręžti į tautines ir krikščioniškas vertybes bei tradicijas, vertinti istorijos paveldą.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Calgary, Alta.

APLANKĖ KUNIGAS. 2002 m. balandžio 7 d. Šv. Cecilijos šventovėje įvyko lietuviškos pamaldos su klebono kun. Henry Rosenbaum sutikimu. Mišios buvo aukojamos naujai įšventinto kunigo Audriaus Šarkos iš Hamiltono, Ont. Deja, nedaug tautiečių pasirodė. Mat lėktuvo laikas buvo pakeistas dviem valandom išvykimui iš Edmontono į Kalgarį. Pirm. A. Karlonas užtikrino kai kuriuos valdybos narius, kad tas laiko pakeitimas buvo praneštas visiems. Bet, matyt, tai nebuvo padaryta. Naujai įšventintas kun. Audrius patyrė ką reiškia apaštalauti mažose kolonijose. Atvyksti ir nežinai kur kas yra zakristijoje. Mes visi buvom laimingi, kai pasirodė J. Brenner (lietuvaitė), šios parapijos stipri veikėja. Viską suradus ir sutvarkius, prasidėjo šv. Mišios. Kun. Audrius savo pamoksle pareiškė: "Dėl ko kai kurie tautiečiai skverbiasi į KLB-nės valdybas? Dėl savigarbos ar savanaudiškumo? Jie užmiršta meilę savo tėvynei bei savo tautiečiams. Ateina laikas pažvelgti, ko mes norime šiame išblaškytame pasaulyje, kokie mums vadovai reikalingi?" Šio jauno kunigo žodžiai paskatino mūsų bendruomenę susimąstyti. Po puikios vakarienės parapijos salėje, rytojaus rytą kun. Audrius išvyko apžiūrėti Kanados kalnų. Oras ne visai buvo palankus, bet jo video veikė visą laiką. Reikia tikėtis, parsivežė gražių prisiminimų.

Kęstutis Dubauskas

DIDŽIOJO KETVIRTADIENIO POPIETĘ buvę Vytauto Didžiojo lituanistinės mokyklos mokiniai, dabartiniai, o taip pat tie, kurie tik domisi lietuvių kultūra, susirinko N. K. Astravų namuose marginti margučių. Ši graži Velykų šventės tradicija tęsiama mūsų mokykloje jau keliolika metų. Iš susirinkusių skaičiaus atrodo, kad lietuvių kilmės jaunimui tas labai patinka.

Čia buvo paruošta knygų bei trumpų leidinių parodėlė apie margučius su A. Tamošaičio *Lithuanian Easter Eggs* centre, iš kurių visi dalyviai galėjo sau pasisemti įkvėpimo ir idėjų. **Nelė Astravienė**

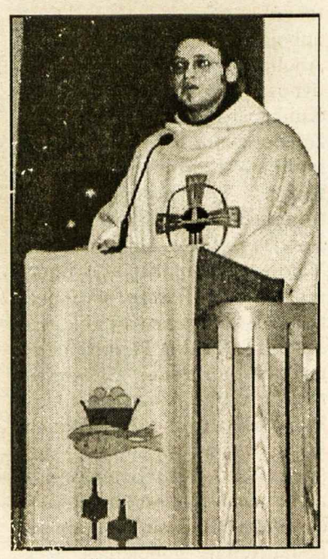

Kun. A. ŠARKA aukoja šv. Mišias Kalgario tautiečiams Šv. Cecilijos šventovėje Ntr. K. Dubausko

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Petersburge, FL, kovo 7 – 10 d.d. vyko Tarptautinis festivalis, kuriame dalyvavo apie 50 įvairių tautybių. Lietuviams atstovavo Lietuvių klubas, surengęs tautodailės parodą, su savo vienetais pasirodydamas ir meninėje programoje. Anksčiau lietuviai turėdavo ir maisto paviljoną. Pastaraisiais metais dėl sumenkėjusio pajėgumo atsisakyta tokio paviljono, nors ir pasigendama lietuviškų valgių. Šiais metais tautodailės paviljoną su savo talkininkais bei talkininkėmis įrengė G. Treinienė. Kitą paviljoną įrengė svečias iš Bostono G. Karosas, pardavinėdamas suvenyrus iš Lietuvos. Meninėje programoje dalyvavo Lietuvių klubo tautinių šokių grupė "Audra", vadovaujama D. Adomaitienės.

Lietuvių bendruomenės St. Petersburgo apylinkės metinis susirinkimas įvyko kovo 20 d. Lietuvių klubo salėje. Įvadinį žodį tarė LB apylinkės pirm. V. Meiluvienė, pateikdama susirinkimo darbotvarkę. Maldą sukalbėjo kun. dr. M. Čyvas. Tylos minute pagerbti mirę bendruomenės nariai. Numatyta rugsėjo mėn. surengti gegužinę, o lapkričio 6 d. atvyksta iš Lietuvos ansamblis "Aukuras". Balandžio 17-18 d.d. Daytona Beach vietovėje įvyko LB apygardos atstovų suvažiavimas. St. Petersburgo LB apylinkei atstovavo Danutė ir Liutaveras Siemaškos ir Angelė bei Albinas Karniai. Suvažiavime dalyvavo Pasaulio lietuvių bendruomenės pirm. V. Kamantas ir padarė pranešimą archyvų reikalu. Jis kvietė LB vienetus ir organizacijas nelaikyti senų archyvų pas save, bet juos siųsti į Lietuvą, kur prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune yra įsteigtas Išeivijos institutas. Po susirinkimo vyko pasivaišinimas. (*Lietuvių žinios* 310 nr.).

Kolumbija

Kolumbijos sostinės Bogotos meras yra lietuvis Antanas (Antonio) Mockus, pasižymįs išskirtinėmis charakterio savybėmis. Per Tarptautinę moters dieną š.m. kovo 8 jis paskelbė, kad visi sostinės vyrai turi likti namie. Pasak mero, Kolumbijos moterims nors vieną kartą per metus reikia sudaryti sąlygas pabūti vienoms. Jis praėjusiais metais buvo pakvietęs Bogotos moteris vieną vakarą mieste linksmintis be vyrų. O pastarieji turėjo namie pasilikti su vaikais ir atlikti moterų darbus. Kitą kartą jis paskelbė, kad poros turi išeiti į miestą pasilinksminti kartu. Tokioms mero užgaidoms esą 7 mln. gyventojų miesto vyrai nėra per daug priešingi. A. Mockus visą laiką pasižymi savo charakterio kraštutinumais. Per ankstesnę savo kadenciją (po pertraukos vėl buvo išrinktas meru), vilkėdamas raudonos ir mėlynos spalvos drabužiais, išdidžiai vaikščiojo gatvėmis, o prie šviesos stulpų pastatė sargybinius neatsargiems vairuotojams bausti. A. Mockus 49-rių metų, Bogotos meru tapo antrą kartą, o 1998 m. buvo vienas iš kandidatų į Kolumbijos prezidentus. Jam tapus meru, žmogžudystės šiame mieste sumažėjo perpus. Taipgi sumažėjo ir miesto tarša. Jo pastangomis pradėtas tiesti 200 mylių dviračių kelias. Užsimojo sutvarkyti 30,000 autobusų, kad jie būtų varomi dujomis. Jo valdymo metu pasodinta daug medžių apleistuose parkuose. Gal todėl dėl šių darbų jis yra žmonių palaikomas ir renkamas meru. (BNS).

Australija

A.a. Vladas Šlaitas, 84 metų amžiaus, mirė š.m. vasario 22 d. Sidnio mieste. Velionis gimė 1918 m. sausio 29 d. Jaroslavli mieste Rusijoje, kur jo tėvai buvo pasitraukę per I Pasaulinį karą. Jiems 1919 m. pavyko sugrįžti į Lietuvą. Šeima apsigyveno Kaune. Čia Vladas baigė gimnaziją ir darbavosi kooperatyve "Parama", tapdamas jo ir vedėju. Karui baigiantis pasitraukė į Vokietiją, o iš čia 1948 m. išvyko į Australiją. Atlikęs darbo prievolę apsigyveno Sidnio mieste. Vedė vokietaitę Lotti, kuri mirė prieš trejus metus, nepalikdama šeimos įpėdinių. Darbavosi jis vienoje įmonėje, susilaukdamas ir paaukštinimo. Buvo didelis sporto klubo "Kovas" rėmėjas, apdovanotas jo garbės nario pažymėjimu. Pats jaunas būdamas veikliai sportavęs Lietuvoje. Jis priklausė taipgi Lietuvių karo veteranų sąjungos "Ramovė" Sidnio skyriui. Buvo draugiško ir palankaus būdo žmogus. Gedulines mišias St. Joachim šventovėje atnašavo klebonas kun. J. Alt. Atsisveikinimo žodį tarė ramovėnų skyriaus pirm. A. Kramilius. Krematoriume su velioniu atsisveikino pusbrolis J. Stačiūnas iš Adelaidės ir A. Laukaitis sportininkų vardu. Jo liūdi sesuo Julija Melburne ir kitos seserys Vanda ir Marija Lietuvoje.

(*Mūsų pastogė* 2002 m. 10 nr.)

Lenkija

Punsko viršaitis V. Liškauskas nepraranda vilčių dėl Lenkijos pasienio užkardos iškėlimo iš Punsko miesto sveikatos centro pastatų. Tokių optimistiškų vilčių jam suteikęs Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministerio K. Janik pasisakymas lenkijos laikraštyje *Gazeta Wyborcza*. Ministeris pareiškęs apie galimybę susitarti dėl užkardos iškėlimo iš sveikatos centro. Juo labiau tai reikia padaryti, nes dalis Punsko gyventojų galvoja, kad tai yra bandymas lenkinti miestą. O tai esąs visai nereikalingas "karštas taškas". Važiuosiąs į Punską vietoje pasitarti. (BNS).

Seinuose pradėjo veikti vysk. A. Baranausko fondas "Lietuvių Namai". Š.m. sausio 31 d. įvyko šio fondo tarybos, valdybos ir revizijos komisijos posėdis. Jam pirmininkavo tarybos vicepirm. A. Nevulis. Pastarasis taipgi pranešė, kad Naujų metų pradžioje Balstogės rajono teisme įregistruotas vysk. A. Baranausko fondas "Lietuvių Namai" administruoti Lietuvių Namams. Fondo vadovybė esanti parinkta tinkamiausiu būdu, nes jai priklauso beveik visų pagrindinių Lenkijos lietuvių organizacijų ir Lietuvos valdžios atstovai. Lietuvių Namų direktorius A. Nevulis atsistatydino iš eitų pareigų. Fondo taryba nusprendė įsteigti fondo raštinę, besirūpinančią Lietuvių Namų administravimu bei kultūrinės veiklos organizavimu. Jo vadovu išrinktas fondo valdybos pirm. A. Vilkelis. Pastarasis, kalbėdamas apie 2002 metų veiklą, pažymėjo, kad pirmiausia reikia susirūpinti jaunimo reikalais, padėti lietuviškoms mokykloms, ypač Seinų gimnazijai. Numatyta šiais metais surengti vysk. A. Baranausko minėjimą, atkreipiantį dėmesį į vyskupo asmenybę ir jo nuveiktus darbus. Jau pradėti istorijos muziejaus steigimo darbai. A. Vaicekauskas įdarbintas rūpintis medžiagos rinkimu bei muziejaus organizavimu. (*Aušra* 2002 m. 3 nr.). **J. Andr.**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%
santaupas	1.00%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	1.25%
180 dienų indėlius	1.25%
1 m. term. indėlius	1.90%
2 m. term. indėlius	3.10%
3 m. term. indėlius	3.35%
4 m. term. indėlius	4.10%
5 m. term. indėlius	4.60%
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%
1 m. ind.	2.35%
2 m. ind.	3.35%
3 m. ind.	3.60%
4 m. ind.	4.35%
5 m. ind.	4.85%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	6.50%
nekiln. turto 1 m.	5.30%

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Telepatija - mitas ar tikrovė? I

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Atsakyti vienu žodžiu į šį klausimą sunku, nes telepatijos reiškinys netelpa į mums žinomus mokslo rėmus. Pasaulinėje literatūroje laikas nuo laiko pasirodo sensacingi pranešimai apie minčių perdavimą per nuotolį, bet neretai jie nepasitvirtina ir būna paneigiami. Tačiau šiaip ar taip šis klausimas pasaulio literatūroje plačiai nagrinėjamas. Daugelyje užsienio šalių (ypač JAV, Anglijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, Indijoje, Argentinoje) plėtojama mokslo šaka, kuri vadinasi parapsichologija arba metapsichologija.

Jos uždavinys yra stebėjimų ir specialių eksperimentų keliu patvirtinti arba atmesti kai kurių retai pasitaikančių ir regimai neįtikėtinų psichinių reiškinių buvimą. Prie šių parapsichinių reiškinių priskiriama ir telepatija – ypatinga gyvų būtybių informacijos forma, kuri pasireiškia tuo, kad vienos būtybės neuropsichiniai procesai gali tiesiogiai (t.y. be mums žinomų jutimo organų pagalbos) veikti kitos būtybės neuropsichinius procesus, dažniausiai – mintis.

Tikėjimas telepatijos egzistavimu gana plačiai paplitęs. Grožinės literatūros veikaluose, įžymių žmonių biografijose, atsiminimuose ir laikraščių žinutėse beveik visais laikais ir visose tautose randama atvejų, kurie gali būti priskirtini telepatijai. Dar 1959 m. gruodžio mėn. ir 1960 m. vasario mėn. prancūzų populiariuose mokslo žurnaluose pasirodė straipsniai apie bandymą, kuris buvo atliktas amerikiečių atominiame povandeniniame laive. Laivas su jame esančiu bandymo dalyviu A šešiolikai parų buvo nugramzdintas į dugną Atlanto vandenyne. Antrasis bandymo dalyvis B liko krante ir dukart per dieną (tiksliai nustatytu laiku) įtaigaudavo bandomajam A vieną iš 5 figūrų: apskritimą, kvadratą, kryžių, žvaigždę, vilnijančias linijas (vadinamąsias amerikiečio daktaro Zenerio kortas). Korteles su minėtų figūrų pavaizdavimu automatiškai sumaišydavo tam tikras prietaisas ir lygiais laiko tarpais išmesdavo jas viena po kitos prieš B akis. Tiksliai tuo pat laiku bandomasis A, būdamas nutolęs nuo B per daugelį šimtų kilometrų, atskirtas giliu vandenyno sluoksniu ir hermetiškai uždarytu laivo apkaustu, stengėsi suvokti tuos mintimis perduodamus signalus ir juos užrašyti. Apibendrinus bandymo rezultatus, pasirodė, kas jie 3 kartus viršijo statistinį atsitiktinumą.

Suprantama, tokiomis žiniomis galima tikėti arba netikėti, tačiau visiškai ignoruoti telepatinius reiškinius vargu ar būtų racionalu.

Ilgą laiką telepatija buvo laikoma ne mokslo, bet tikėjimo dalyku. Tik antroje XIX š. pusėje šiais klausimais pradeda domėtis mokslo žmonės. 1876 m. Didžiosios Britanijos mokslininkų draugijos posėdyje padarytas pranešimas: *Tiesioginis minčių perdavimas*.

Tuoj po to imta sistemingai tirti vadinamosios spontaninės telepatijos atvejus, stebimus kasdieniniame gyvenime. Tam reikalui 1882 m. Londone buvo įsteigta Psichinių tyrinėjimų draugiją, kuri egzistuoja ir šiandien. Draugijos nariai – žymūs anglų mokslininkai psichologai, fiziologai, fizikai.

Ypatingą dėmesį telepatijai skyrė žymus prancūzų fiziologas Nobelio premijos laureatas Ch. Richet. Jis atliko tūkstančius šios rūšies bandymų ir, gautus duomenis sutvarkęs variacinės statistikos metodu, nustatė, kad jie yra patikimi.

Tarptautinį pritaikymą rado minėtos amerikiečių daktaro Zenerio kortos, kuriomis, tiriant eksperimentinės telepatijos reiškinius, galima taikyti variacinės statistikos metodą ir nustatyti reiškinio patikimumą. 1920 m. buvo sudarytas specialus Tarptautinis psichinių tyrimų komitetas, 1955 m. Cambridge organizuota speciali konferencija spontaninės parapsichologijos klausimais.

Labai trumpai atpasakosime vieną spontaninės telepatijos atvejį, taip pat ir pagrindinius eksperimentinės telepatijos technikos bruožus.

Akademikas L. Vasiljevas knygoje *Įtaiga per nuotolį* pateikia iš savo praktikos tokį atvejį. Priėmėjas telepatinės informacijos buvo 15 metų vaikinas, gimnazistas, pavarde B. Šaberis, gyvenąs Vitebske. Perdavėjas telepatinės informacijos – jo geriausia draugė, maždaug to pat amžiaus, N. Nevadovskaja, gyvenusi su motina Petrograde. Atsitikimas įvyko 1918 m. gruodžio 17 d. Priėmėjas B. Šaberis rašo: "Iš ryto 8 val. 30 min. pamačiau ant sienos, į kurią gulint lovoje rėmėsi mano kojos, ovalinės formos šviesią dėmę. Ji mano akyse ėmė didėti ir pavirto mergaitės figūra. Šioje vizijoje aš pažinau savo geriausią draugę Niną Arkadjevną, tuo metu buvusią Petrograde. Nusišypsojusi man, ji ištarė kažkokią frazę, iš kurios aš sugavau tiktai paskutinį žodį – 'nėra mirtingumo'. Po to merginos figūra tapo neaiški ir dingo. Tą pačią dieną aš labai tiksliai papasakojau šį įvykį 6 liudininkams. Visa tai buvo surašyta ir patvirtinta parašais bei antspaudu".

"1918 m. gruodžio 23 d., – tęsia savo pasakojimą B. Šaberis, – gavau iš Ninos motinos laišką, kuriame ji pranešė apie savo dukters mirtį. Ji mirė 1918 m. gruodžio 17 d. 8 val. 25 min. Paskutinieji velionės žodžiai buvo: 'Boria, nėra sudūlėjimo, nėra mirties'. Šio laiško gavimo faktas bei laiško turinys taip pat buvo paliudytas 6 asmenų. Toliau šis įvykis buvo tiriamas fiziologo ir psichiatro prof. Vl. Bechterevo įsteigtoje komisijoje.

Atrodytų, kad čia tuo pat laiku pasireiškė dvi telepatinės haliucinacijos – regėjimo ir klausos. Toliau autorius teigia, kad panašus atvejis buvo jo šeimoje, apie ką vėliau savo paskaitose minėjo Vl. Bechterev.

"Man tuomet buvo dvylika metų, – pasakoja savo atsiminimus L. Vasiljevas, – aš perėjau į antrą gimnazijos klasę ir atvažiavau vasaroti į kaimą netoli Pskovo. Motina sunkiai sirgo kepenų liga ir su tėvu buvo išvykusi į Karlsbado kurortą. Vasarnamyje likome aš, sesuo ir brolis bei motinos giminės.

Suprantama, išvykus tėvams, mes turėjome daugiau laisvės ir ja puikiai naudojomės. Vieną kartą aš lipau į medį, kuris buvo nusviręs ties upe, ir per neatsargumą iš jo iškritau. Nemokėdamas plaukti, ėmiau skęsti ir tik sugriebęs nukritusią į upę medžio šaką su dideliu vargu išsikepurnėjau į statų krantą. Nuslėpti nuo tetos įvykio negalėjome: aš buvau visai šlapias, o mano gimnazistiška kepurė, mano pasididžiavimo objektas – nuskendo.

Namie mūsų jauna teta sutiko apie tai neparašyti tėvams į Karlsbadą, paėmusi iš mūsų garbės žodį, kad būsime geri. Bet koks buvo mūsų nustebimas, kai, grįžusi iš Karlsbado motina su visomis smulkmenomis papasakojo visą mano skendimo istoriją, kurią ji mačiusi sapne. Atsibudusi ji įprašiusi tėvą, kad šis nueitų į paštą ir išsiųstų mums telegramą – ar viskas esą namie tvarkoje. Vėliau tėvas prisipažino, kad jis tuomet telegramos neišsiuntė, o tik, kad nuramintų žmoną, pusę valandos pasėdėjo viešbučio vestibiulyje ir grįžęs pasakė, jog telegramą išsiuntęs.

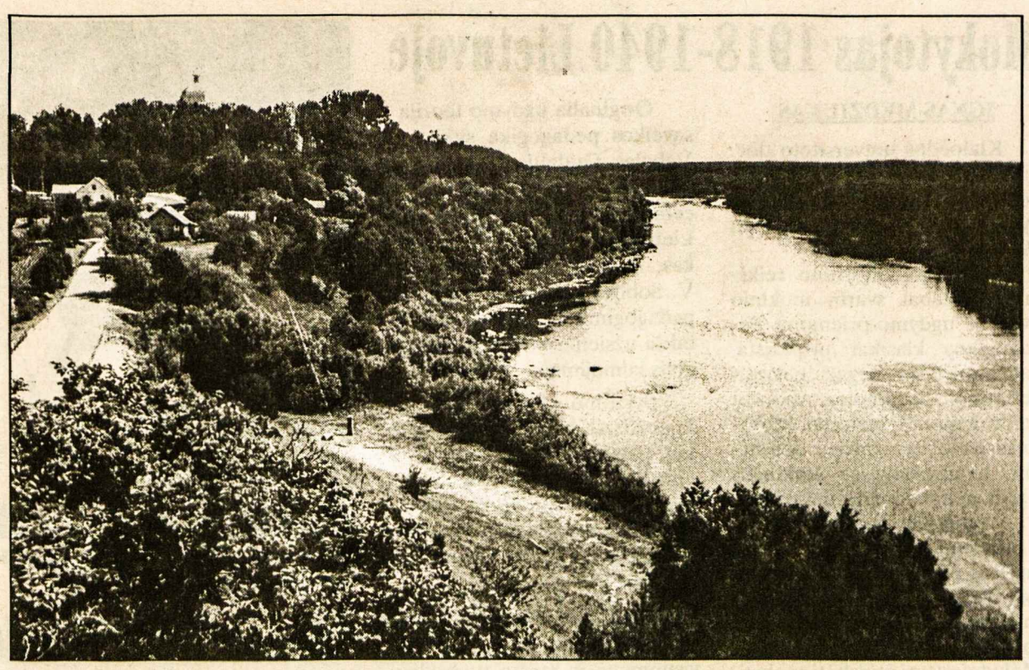

Istorinė Lietuvos vieta Liškiava – miestelis, prisiglaudęs prie Nemuno upės Nuotr. V. Kapočiaus

Kokius žmones rinkti į valdžią?

Kai išrenkame netinkamus žmones į Lietuvos seimą, savivaldybių tarybas bei kitas institucijas, nukenčia ir valstybė, ir jos piliečiai, o laimi savanaudžiai, nemokšos. Svarbiausia ne partija, o žmogaus tinkamumas

ELĖ KAKANAUSKIENĖ

Pirmiausia Žemaitijoje ir Lietuvoje tos kompetencijos trūksta rinkėjams. Juk valdžią išsirenkame mes patys. Tai, kad rinkėjai balsuoja daug negalvodami ir išrenka į valdžią atsitiktinius žmones, liudija gana menką jų politinį išprusimą. Bent jau Telšių rajono rinkėjai, kaip mano MKDS Telšių skyriaus pirm. Antanas Martusevičius, turėjo galimybę į rajono tarybą rinkti patikimus ir kompetentingus atstovus.

Pasak šio politiko, eilinis žmogelis dažnai nemato kas slypi už partijos pavadinimo ir jos vadovo atvaizdo. Žmonės, balsuodami už socialliberalus, matė gražų Artūro Paulausko atvaizdą ir žavėjosi Naujosios sąjungos rinkiminiais šūkiais. Tačiau rinkėjai neatkreipė dėmesio, kad Telšių rajone kėlę savo kandidatūras Naujosios sąjungos atstovai buvo jaunuoliai be politinės patirties, kad jų išsilavinimas buvo gana menkas, sąžiningumas ir principingumas kėlė abejonių. Keista, kad tokia gana atsitiktinė jaunuolių grupelė rajone, kur visi vieni kitus gana neblogai pažįsta, galėjo laimėti rinkimus.

Daugeliui rinkėjų imponuoja solidi Algirdo Brazausko figūra. Tačiau tie, kurie rajone balsuoja už socialdemokratus, derėtų žinoti, kad A. Brazauskas gyvena ir dirba Vilniuje. Na, o Telšiuose LSDP skyriui vadovauja visai kitas vadas, kurio moraliniai principai ir politinis įvaizdis toli gražu nėra tokie patrauklūs.

Taigi, ar reikia stebėtis, kad dabartinė rajono valdžia nesugeba spręsti problemų, kad valdančioji koalicija pastoviai nesutardavo ir galiausiai visai iširo? Galų gale renkant atstovus į rajono tarybą partinė priklausomybė, pasak A. Martusevičiaus, tikrai nėra svarbiausias dalykas. Svarbesni yra sąžiningumas ir kompetencija. Gydytojo nuomone, į savivaldybių taybas reikia rinkti žinomus ir patikimus žmones, kurie per eilę metų yra pelnę vietos žmonių pasitikėjimą ir savo kompetenciją įrodė doru darbu, o ne skambiais rinkiminiais šūkiais.

Kad telšiškiai apsiriko rinkdami valdžią, mano ir LLS Telšių skyriaus pirm. Ž. Šilgalis. Jis šiuo metu priklauso opozicijai. Opozicijos "darbas" – kritikuoti valdančią koaliciją. Pasak Žilvino, kuris irgi gana jaunas politikas, jam pasisekė, kad jis gali mokytis iš svetimų klaidų.

Valdančioji koalicija Telšių rajone vis dar nepasidalina pareigybėmis ir įtakos sferomis. Iki šiol vis dar vyksta kova dėl kėdžių ir algų. Rajono problemoms spręsti nebelieka laiko. Valdantys rajoną socialdemokratai, valstiečiai ir socialliberalai riejasi tarpusavyje dėl tarnybėlių, tarsi alkani šunys dėl kaulų. Pasak Ž. Šilgalio, pareigybių dalyboms galima skirti savaitę – dvi po rinkimų. Tačiau kai tos dalybos tampa pagrindine problema, kurią sprendžia rajoną valdančios partijos, tai išrinktųjų moralė ir egoistiniai tikslai tampa aiškūs ne tik opozicijai, bet ir kiekvienam galvojančiam žmogui.

Politiniai principai? Savigarba? O gal tik alkanųjų kova už būvį? Rajono merą tris kartus vertė opozicija – vis nepavykdavo. Porą kartų balsų pritrūko, trečiąjį kartą merą gelbėjo vyriausybės atstovas, aptikęs kažkokį procedūros pažeidimą. Neseniai merui napasitikėjimą pareiškė ir valdančiosios koalicijos nariai, tačiau pastarasis neketina atsistatydinti. Kaip sakė A. Martusevičius, norint atstovauti rajono gyventojų interesams reikia visų pirma susitarti tarpusavyje ir žinoti ko reikalauti ar siekti bendraujant su centrine valdžia. Jeigu valdančios partijos neturi jokių tikslų, naudingų bendruomenei, o tik paprasčiausiai nori valdyti, tai liudija tų partijų visišką politinį nekompetentingumą.

Lietuvos politikų tikslas bet kokiom priemonėn siekti valdžios ryškiai pastebimas tiek savivaldybių, tiek centrinės valdžios lygyje. Dėl rinkėjų neišmanymo ar abejingumo bei žaidimo partijomis dažnai į seimą ar rajonų tarybas patenka žmonės, neturintys reikiamų žinių ir nepasižymintys dora bei sąžiningumu. Nukenčiame mes visi.

Pasak J. Butkevičiaus, mūsų valstybėje susiklostė situacija, kai politikų nemokšiškumas žlugdo ne tik vietos savivaldą, bet ir atima viltį, jog kada nors gyvensime normalioje valstybėje. Politinės partijos, dalyvaudamos rinkimuose, susisaisto pažadais su finansinėmis grupuotėmis. Patekus į valdžią tenka tuos pažadus tęsėti, t.y. pro pirštus žiūrėti į mokesčių slėpimą, kontrabandą, nelegalų verslą ar nelegalų darbą. Prarandami pinigai, kurie turėtų papildyti valstybės iždą. Taigi "biznis" ir egoistiniai interesai.

Visai nesunku suvokti ir įvertinti sandėrius dėl Telekomo ar "Mažeikių naftos" – jie buvo naudingi vis dar neįvardintiems valdininkams ar politikams, bet yra žalingi valstybei. Pasak A. Martusevičiaus, po rinkimų, bent jau savivaldybėse, turėtų baigtis visos politikos. Reikėtų imtis tvarkyti ūkį ir nesirieti. Koks skirtumas, kas rūpinsis gatvių remontu – konservatorius ar socialdemokratas? Svarbu, kad tas remontas būtų atliktas kokybiškai ir tvarkingai. Šio politiko nuomone, dėl bendruomenės problemų sprendimo gali susivienyti net priešiškų partijų atstovai.

Visi kalbinti politikai savo kolegų gretose pasigedo sąžiningumo ir kompetencijos. Tiesa, A. Martusevičius mano, kad bent jau į savivaldybes turime galimybę išsirinkti dorus atstovus. Reikia tik atidžiau žiūrėti ką renkame.

Taigi viskas lyg ir paprasta – tereikia rinkti į valdžią žmones, kurie nemeluoja, nevagia ir myli savo Tėvynę bei sau artimus žmones – kitus Lietuvos valstybės piliečius ir nusimano apie valstybės valdymą. Demokratija – tai toks valdymo būdas, kuriame piliečiai valdo valstybę per savo išrinktus atstovus. Tad visų pirma mes patys turime būti protingi ir aktyvūs, gaudytis politinių partijų veikloje ir pažinti savo krašto žmones. Teisingas pasirinkimas – labai svarbus dalykas. Piliečiai patys kuria savo valstybę ir turi tokią, kokią sukuria. Savivaldybių tarybų ar seimo nariai neatsiranda iš niekur – jie gyvena ir tarp mūsų ir įgaliojimus jiems valdyti valstybę ar vietos bendruomenę suteikiame mes, balsuodami rinkimų metu.

Atidarant skautų metinį renginį Kaziuko mugę Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose – klebonas kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM, ir j.v.s. A. EMPAKERIS Nuotr. M. Vasiliauskienės

PASAKA IŠ GYVENIMO

Rožė - kaip žmogus

ALĖ RŪTA

Išgirdau šiandien šiurpią žinią apie žmogžudystę. Užtat norisi pažvelgti į kitą pusę – rašyti apie ką nors gražaus.

Tą rožių kelmelį prie akmeninės tvoros pasodino duktė kaip dovaną gėles mėgstantiems savo tėvams. Rožė augo ir užaugo didelė, kerota, spygliuota, bet vešliais lapais ir kvapiais žiedais.

Kai pražydo pora pirmųjų žiedų, net visas kiemelis pakvipo. Iš kur tiek kvapo tuose liaunuose baltai-rožiniuose žiedlapiuose! Kalifornijoje retai būna stipresnių vėjų, todėl rožės žiedas ilgai laikosi nenulinkęs ir nenubyrėjęs... Žydi ir žydi, kvepia ir kvepia.

Džiaugėsi sodintojos motina, gyrė mergaitę, kuri ir prižiūrėjo rožę. Rudenį šaknis apkaupdavo, patręšdavo, o pavasarį apgenėdavo padžiūvusias šakeles. Taip rožės krūmelis klestėjo: plito į plotį, augo į aukštį, kasmet daugėjo žiedų... ir žiedai didėjo, sodrėjo, žiedlapiais turtėjo. Ir – kvepėjo! Tarytum augdamas vaikas – atsiskleisdavo vis naujais bei ryškiais talentais, taip ir ši rožė išsikerojo plačia, turtinga augalo išvaizda ir vis gražėjo, malonėjo žiedų spalvomis ir kvapais.

Na, ir buvo iš tos rožės daug malonios naudos. Juo daugiau žiedų nuskindavo, tuo daugiau ant šakelių jų vėl atsirasdavo storais pumpurais, išsiskleisdavo ir atsiverdavo skaisčiais žiedais.

Rodos, krūmas sakyte sakytų: na, tik skinkit, tik dovanokit kam ar sau kambary vazoje pasistatykit, aš ir vėl pražydėsiu, vėl jums žiedų padovanosiu tiek ir tiek. Ir dovanojo rožė, ir dovanojo savininkei...

Motina priskindavo puokštę jau atskirai gyvenančiai dukteriai; ji nuskindavo kelias vyro gimtadieniui ar vardadieniui papuošti... Ji atsagiai nukirpdavo žiedą su keliais vešliais žaliais lapais (kad nuo spyglių rankų nesusibadytų), nunešdavo sergančiai kaimynei. Ji porą žiedų pasiimdavo eidama į laidotuves, kad pagerbtų gerojo žmogaus kapą, drauge su malda – atsisveikinant. Rožė žiedų nepristigo. Žydėjo gausiai – iki vėlyvo rudens. Vėlesni žiedai mažėjo, retėjo visas krūmas linko, lyg ir atsiprašydamas, kad ruduo, kad jaunystė – žydėjimo laikas baigėsi...

Bet ankstyvą pavasarį krūmas ir vėl atsigaudavo. Atsirasdavo naujų šakų, šakelių, aplipdavo pumpurais ir, saulei labiau nusišypsojus, išsiskleisdavo iš žalių pumpurų rausvi žiedai. Ir – pakvipdavo!

Tiesa, po kelerių metų pora šaknų nudžiūvo, nebeišskleidė žalių lapų nei žiedų. Surambėjusias – mirusias šakas reikėjo nupjauti... Bet jų vietoje atsirasdavo dar daugiau naujų – žalių, auginančių ir rožinius spyglius... Taip reikėjo! Gamta žino ką daro. Kas nebenaudingas, nebegražus, reikia pašalinti; reikia prižiūrėti naujus daigus.

Ir tręšdavo, ir palaistydavo ir atsargiai apkarpydavo pajuodusias šakeles ar pageltusius lapelius. Rožės krūmas stambėjo, tvirtos – gyvos šakos veržėsi aukštyn. Krūmas išaugo virš akmeninės tvoros, žvalgėsi po kiemelį, žieduotos šakos linko į namų langus.

Ir kai šeimininkai neteko sūnaus, tarytum rožių krūmas irgi tą gedulą suprato, nes dideliais kvapiais žiedais atsigręždavo į miegamojo langus... ir kai motina pabusdavo, kai atsikėlusi praverdavo langą, ją ramindavo tie skaistūs, vešlūs rožių žiedai! Jai rodėsi, tarytum, sūnaus siela sugrįžta į namus tuose žieduose; ir, tarytum, jų geroji duktė ramina, guodžia, nes ir ji liūdna brolio netekusi... Tas rožių turtingas keras pagailėjo visų, nes vis dar plito, klestėjo ir kasmet vis daugiau dovanodavo žiedų. Tai buvo sodo augalų tarpe gražuolis, lyg gerasis princas, kuris ir turtingas, ir gražus, ir gailestingas.

Taip būna; kartais gražūs ir sveiki augalai pragyvena ir žmogų. Taip motina pagalvodavo. Ir gerai, tegul...

Kai ji silpniau bematydavo, pro langą jai tie skaistūs baltai rožiniai žiedai vis tiek pagaudavo žvilgsnį ir džiugindavo. Net ir ašarotomis akimis ji sugaudavo į miegamojo langus linkstantį žiedą...

Ji nesibaimindavo iš sustambėjusių, išaštrėjusių spyglių, kai viena ranka prilaikydavo kirpdama žiedą... nes kirpdavo dažniausiai ne sau, o norėdama ką nors kitą paguosti ar pagerbti – sukaktuvininką, sergantį, mirusį...

Rožių krūmas irgi nebejaunas. Ir vis daugiau atsiranda iš šonų pajuodusių, mirusių šakų, vis daugiau ir ant gyvų šakelių pageltusių lapelių... Rožė miršta, savo amžių atgyvenusi, kaip ir žmogus. Bet šis krūmas nepasiduoda ir senatvėje. Viena jo šaka taip išaugo virš akmenų tvoros, kad vos žiedai bepasiekiami. Tai kas? Galima jų ir nebeskinti.

Motina sumažėjusių rožės žiedelių beveik ir nebeįžiūri... Tai – tegu! Tegu jie žydi kitų pasigrožėjimui, kitų džiaugsmui. Duktė užbėgusi pasigrožėja; nors ji neskina – tai buvo dovana tėvams.

Taip eina ir praeina gyvenimai – rožių ir žmogaus.

Šiandien nelengva būti kataliku

HENRIKAS KUDREIKIS

Katalikybė – praktiškai viena iš tikybų, kuri griežtai laikosi dorovės įstatymų. Šiandien pasaulis ir kitų tikėjimų bendrijos pamažu meta šalin bet kokius dorovės varžtus.

Šiandien tikru kataliku išlikti – nelengvas uždavinys, nes įvairios pasaulio intelektualų grupės reikalauja dorovės įstatymų pakeitimo, iš tikrųjų – išmetimo. Pakeitimų reikalauja ir tam tikra dalis katalikų. Pastarieji kasdien matomi televizijoje. Jų straipsniai pasirodo spaudoje. Jie rėkia, esą Katalikų Bendrija neturi teisės drausti kontracepcijos, sodomijos ir tos pačios lyties vedybų.

Katalikų Bendrija ir šiandie negali keisti savo pagrindinių įstatymų. Dorovės įstatymai yra Dievo įstatymai, žmogus neturi teisės jų keisti. "Tai ne popiežiaus asmeninės galvosenos duomenys – tai dieviška tiesa" – žodžiai žymaus Amerikos žurnalisto kataliko Joseph Sobran.

Katalikų Bendrijos steigėjas perspėjo, kad tiems, kurie bandys išgelbėti sielas, niekas nedėkos. Katalikų Bendrija yra Vakarų civilizacijos motina, šiandien pradėta pulti visu nuožmumu.

Amerikos žurnale *Newsweek* žurnalistė Eleanor Clift Katalikų Bendriją pradėjo pulti pilnu įnirtimu. Jos žinios apie katalikybę labai siauros, bet vyskupus, kardinolus ir popiežių vadina blogio nešėjais. Miss Clift savo straipsnyje pareiškė: "Katalikų kunigija – patraukli nenormaliems vyrams". Savo baisiame (*poisonous*) straipsnyje ji įžeidė kiekvieną vyrą, kuris paaukojo savo gyvenimą Kristaus tarnybai. Toliau ji puola K. Bendriją, kad eina prieš abortus, neleidžia šventinti moterų kunigais, plius eilė kitų reikalavimų. Žurnalas *Time* neatsilieka, siūlo susirasti geresnį tikėjimą, pranašauja Katalikų Bendrijos saulėlydį. Velykų išvakarėse neatsiliko ir Lietuvos didžioji spauda. *Lietuvos aido* nr. 78 (2002) prel. Alfonsas Svarinskas rašo, kad visa eilė žurnalistų ir vienas rašytojas (Ričardas Gavelis) pasityčiojo iš Dievo – niekino Bažnyčią, kunigus ir tikinčiuosius. Žodžiu, jie nukryžiavo iš naujo Kristų. Kristus tarė: "Petrai, tu esi uola, ant tos uolos aš pastatysiu Bažnyčią".

Su prelatu Alfonsu Svarinsku ir su Amerikos žurnalistais katalikais Joseph Sobran ir Brent Bozell tariu: Katalikų Bendrija nugalėjo romėnų valdovus, Reformaciją, Hitlerio nacizmą, Leniną ir Staliną. Kris ir šių dienų Bažnyčios priešai.

Lietuvoje didesnių švenčių metu eina procesijos aplink šventovę Nuotr. V. Kapočiaus

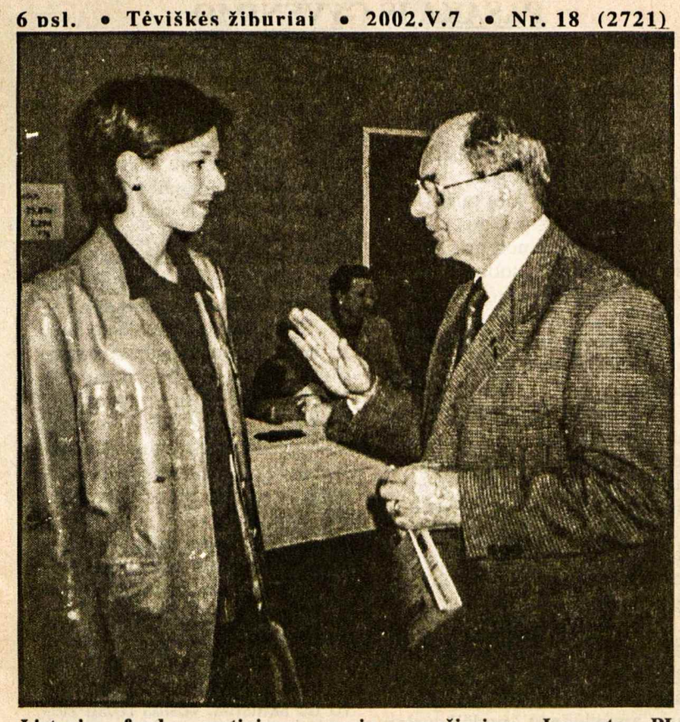

Lietuvių fondo metiniame narių suvažiavime Lemonte PL Bendruomenės valdybos pirm. VYTAUTĄ KAMANTĄ kalbina "Amerikos lietuvio" savaitraščio redakcijos darbuotoja VAIVA RAGAUSKAITĖ Nuotr. Ed. Šulaičio

Lietuvos aktorius Amerikoje

Kostas Smoriginas – teatro ir kino aktorius, praeitų metų Lietuvos valstybinės premijos laureatas, Lietuvos valstybinio jaunimo teatro (1997 m.) direktorius, dainuojamosios poezijos autorius koncertavo Amerikoje

EGLĖ MERKYTĖ

K. Smoriginą šįkart į JAV pakvietė Bostono Tautininkų sąjunga. Čia jis ir surengė pirmąjį autorinį vakarą. Dar koncertavo Vašingtone, New Hamptone. "O kadangi Niujorke nuo seno daug draugų, taip išėjo, kad ir čia atvažiavau", – prisipažįsta aktorius.

K. Smorigino vakaro rengimu Niujorko lietuviams pasirūpino Kolumbijos universiteto dėstytojas prof. Rimas Vaičaitis, Lietuvos konsulato Niujorke kanciliarijos vadovė Aurelija Markulytė bei interneto kavinės "Cybercafe" vadybininkė Jurga Kulsyte. Į Soho rajone įsikūrusią kavinę susitikti su K. Smoriginu susirinko beveik pussimtis lietuvaičių, daugiausia jaunosios kartos atstovų.

Autorinį vakarą maestro pradėjo nauja daina: *Aš eilių nerašau / Aš tik sunkiai dejuoju eiles".* "Visai prieš išvykstant į JAV gimė ši daina. Pabandysiu surizikuoti, man visada patinka išsimaudyti šaltame vandenyje prieš žiūrovus", – perspėjo atlikėjas.

Tuomet sekė kiti, naujesni ir senesni kūriniai. Publika įsidrąsino ir kartu su aktoriumi dainavo jau "liaudies" šlageriu tapusius *Paukščius*. O daugiausia aplodismentų nusipelnė jau atmintinai visų išmoktos eilutės: *Kai pavasaris, – meilė vyne / Kai ruduo, – laimingas, nes myliu".*

Per dviejų valandų vakarą su pertrauka K. Smoriginas, pritardamas gitara, atliko 20 dainuojamosios poezijos dainų. Kai svečias prisipažino, kad liko vos dvi dainos, publika šaukė: "Ne!" Ir pabaigai liko vėlgi daugelio mylimas kūrinėlis *Per tą lietų: Per tą lietų, per purvyną / Per tą vėtrą gurią, gaudžia / Pylėm aitrų jauną vyną / Į geltono stiklo taurę. / Ir lingavom lingu lingu, / O ąsotis vis ratu. / Už dorybes nuodėmingų / Ir už nuodėmes šventų. / Už nelemtą mūsų dalią, / Už tą namą pagiry, / Ir už tai, kad mes dar galim / Būti viens kitam geri.*

Nuskambėjus lyg ir paskutinei gitaros stygai, publika nenoriai skirtėsi. Tiesa, dar užtraukė *Ilgiausių metų,* nes balandžio 22 d. K. Smoriginui sukako 49-eri.

Nors savo gyvenime profesionalus aktorius puikiai derina teatrą, kiną ir dainuojamąją poeziją, daugiausia laiko ir jėgų K. Smoriginas atiduoda teatrui. Tik balandžio pradžioje jis kartu su teatro trupe grįžo iš Pietų Amerikos, kur viešėjo su Eimunto Nekrošiaus spektakliu *Makbetas.* Pastarasis prieš trejus metus po premjeros Lietuvoje buvo gana prieštaringai kritikų vertinamas. Į spektaklio repeticijas K. Smoriginas įsitraukė likus vos mėnesiui iki premjeros. Jis pakeitė susižalojusį aktorių Vytautą Rumšą.

Nepaisant to, atrodo, kad K. Smorigino *Makbetas* šauniai gyvuoja. Būta Italijoje, Japonijoje, laukia Seulas. Taip pat pastaruoju metu aktorius nemažai keliauja su Oskaro Koršunovo teatru ir spektakliu *Meistras ir Margarita.* Paskutinis kino vaidmuo – režisieriaus Algimanto Puipos filme *Elzė iš Gilijos.* Čia K. Smoriginas suvaidino našlį žveją Jurgaitį, auginantį Elzę, ir pastoviai įkišamą į kalėjimą įstatymo vardu ar dėl asmeninio nepakantumo kitataučiui, kitabūdžiui.

"Dainuojančios poezijos žanrą atlieku jau 15 metų, – sako aktorius, – tad tikrai nežinau, kuris dalykas man mielesnis. Visi labai skirtingi žanrai".

Jau treji metai K. Smoriginas rengia autorinius vakarus. Prieš tai du su puse metų jis dirbo kartu su aktoriais Olegu Ditkovskiu bei Saulium Bareikiu. Ši trupė vadinosi – *Aktorių trio*. Paskutinis išleistas albumas *Mano kaime.* Dar ir dabar kartais susieina, bet dažniausiai dainuoju vienas arba darau įvairius projektus su Eugenijum Jonavičium ir Vyšniausku. Dabar kaip tik mąstom tokį keistą trio sudaryti. Bet tai užtruks mažiausiai pusę metų. Taip pat turiu idėją išleisti naują albumą, tik kol kas nieko nežinau kaip ir kada", – pasakoja aktorius. Paskutinius K. Smorigino albumus *Lietuvos Respublikos pilietis* ir *Lobardas* galima buvo įsigyti ir autoriniame vakare.

Nebelikus "Kultūros židinio", Niujorko lietuvių bendruomenė nebeturi vietos, kur susieiti. Beliko Apreiškimo parapija. Na, ir kada ne kada minėtoji "Cybercafe", kurios vadybininkė Jurga Kulsyte, naujai atvažiavusių lietuvių organizacijos "Versmė" pirmininkas Donatas Stančiauskas bei lietuvių veikėjų grupė retkarčiais surengia vakarėlius (velykinis pavasarinis, Šv. Valentino dienos, kalėdinis) lietuvių jaunimui. Pasak kavinės vadybininkės, artimiausias renginys – Joninės.

Per pusantros savaitės aktorius K. Smoriginas aplankė skirtingus Amerikos miestus, susipažino su skirtingom lietuvių bendruomenėm: "Negalėčiau įžvelgti kokių nors skirtumų tarp čionykščių lietuvių. Pastebėjau kad praėjus 11 metų nuo pirmojo mano apsilankymo Amerikoje, čia atsirado trijų lietuvių generacijų skirtumai. Įdomu. Galbūt lietuviška veikla pagyvėjo", – dalinosi savo ketvirto vizito JAV įspūdžiais K. Smoriginas.

"O Niujorkas visuomet buvo ypatingas miestas, kaip ir Roma, Paryžius. Todėl čia visada smagu sugrįžti".

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Mokytojas 1918-1940 Lietuvoje

IGNAS MEDZIUKAS

Klaipėdos universiteto doc. dr. Ona Tijūnėlienė habilitacinėje monografijoje aptaria mokytojo autoriteto sampratą 1918-1940 m. Lietuvoje.

Mokytojo autoriteto reikšmė yra labai svarbi mokinio dvasinio ugdymo priemonė. Pedagogikos klasikai pripažįsta, kad mokytojo negali pakeisti geriausios programos, vadovėliai, priemonės, metodai. Mokytojas savo asmenybe, dorybėmis, bendravimu su mokiniais įsigyja jų palankumą, autoritetą.

Nepriklausomoje Lietuvoje iš mokytojo buvo reikalaujama aukštos profesinės kompetencijos. Lietuvos švietimo organizatoriams imponavo Vakarų Europos pedagoginės teorijos. Mokytojas turi sugebėti mokyti, lavinti auklėtinį. Jis pats privalo stengtis tobulėti, kad taptų asmenybe, pavyzdžiu mokiniams. Mokytojo pareiga – išugdyti kraštui reikalingą pilnavertį žmogų.

Lietuvos 1922 m. konstitucija pagrindiniais švietimo ir auklėjimo židiniais įteisino šeimą ir mokyklą.

Autorė savo moksliniame darbe iškelia mokytojo autoriteto susidarymo sąlygas. Čia svarstoma, kokį vaidmenį atlieka mokytojo pedagoginis pašaukimas, pedagoginė savimonė, savęs ir mokinio pažinimas bei pedagoginis talentas. Mokytojui statoma sąlyga – jo prigimtinis poreikis mokyti. Jis turėjo sugebėti mokymo uždavinius suderinti su šeimos, visuomenės ir Bažnyčios interesais.

Mokytojo autoritetas – asmenybės ugdymo priemonė. Svarbiausi autoriteto bruožai: žmoniškumas, inteligentiškumas, didaktinis kūrybingumas, nuolatinis tobulinimasis, tautinė sąmonė. Pedagoginė meilė – mokytojo dvasinės galios rodiklis. Ji reiškiasi tėviškumu ir socialumu: reikia mokinį pažinti, gerbti, reikalauti, globoti, padėti, būti teisingam (dr. A. Šerkšnas, A. Vokietaitis).

Nepriklausomos Lietuvos pedagogikoje ypatinga vieta skirta teisingumo dorybei, apimančiai laikymąsi dėsnių, įsakymų, principų (St. Kairiūkštis, J. Mikalauskas, M. Grigonis, P. Maldeikis). Iš mokytojo reikalaujamas žodžių ir darbų nuoseklumas, lygus mokinių traktavimas. Veiklumo idėja – prigimtinė mokytojo savybė, ypač kelta St. Šalkauskio.

Rašydama monografiją, autorė susipažino ne tik su Lietuvos, bet ir su užsienio kraštų žymesnių pedagogų bei psichologų parašytais darbais. Analizuotos buvo ir Lietuvos prezidento Antano Smetonos kalbos auklėjimo klausimais. Atkreiptas dėmesys į Lietuvos Švietimo ministerijos dokumentus, įvairias monografijas, disertacijas.

Iš lietuvių autorių, kurie laikėsi klasikinių tradicijų, suminėti Vydūnas, S. Kairiūkštis, M. Pečkauskaitė, J. Mičiulis, St. Yla ir kiti. Minėti autoriai vartojo auklėjimo kategoriją, kaip visų žmogaus galių išsiskleidimą. Šie pedagogai mokinį laikė ne tik ugdymo objektu, bet ir subjektu, veikiančiu savarankiškai, praktikuojančiu dorybes. Ypač didelės reikšmės ugdymo moksle turėjo St. Šalkauskio pilnutinio arba integralaus ugdymo teorija.

Originalią ugdymo teoriją – sąveikos pedagogiką sukūrė J. Vabalas Gudaitis. Jo sąveikos idėja autorės įžiūrima ir A. Maceinos ugdymo teorijoje. Kiti Lietuvos pedagogai (J. Laužikas, A. Vokietaitis, J. Vaškys, V. Soblys) propagavo naująsias pedagogines sampratas, remdamiesi užsienio kraštų pedagoginiais laimėjimais.

Švietimo ministerijos aplinkraščiais buvo keliami tautinio, patriotinio auklėjimo uždaviniai. Tautinio auklėjimo reikšmę aiškino Valstybės prezidentas A. Smetona, sakydamas, kad žmoniškumo reikia ieškoti tautiškume.

Sofija Čiurlionienė kėlė tautos auklėjimo klausimą: dora visuomenė ir krašto nepriklausomybė – žmogaus dvasios galių sklaidos sąlygos. Čia kaip tik plati darbo sritis pasireikšti mokytojo autoritetui.

Altruizmo socialumo ugdymo uždaviniai buvo išdėstyti Lietuvos vidurinių mokyklų vidaus gyvenimo nuostatuose. Juos savo leidiniuose kėlė mokslininkai J. Čepinskis, J. Grinius, Vydūnas dvasingumą laikęs tautos išlikimo pagrindu. Krikščioniškąjį ugdymo idealą kėlė A. Maceina. Pabrėžtas valstybinis auklėjimas (pilietinis). Apie tai daug rašė J. Grinius, K. Paulauskas.

Šiomis dienomis Lietuvos mokyklos praktikoje mokytojo autoriteto problema svarbi, nes mokiniai išgyvena mokytojo dorybių – pedagoginės meilės, teisingumo poreikį. Mokytojo žmoniškumas, profesinė kompetencija, sąžiningas pareigų atlikimas, dvasinių ir fizinių savybių dermė – taip pat labai reikšmingi ir daro didelės įtakos mokiniams.

Iš savo pusės turėčiau pridėti, kad 1918 m. atstačius Lietuvai nepriklausomybę, švietimo darbui buvo reikalinga daug mokytojų, kurie mokytų ir auklėtų jaunąją kartą. Pirmame nepriklausomybės dešimtmetyje didelio pasirinkimo neturėta. Gimnazijos ir mokytojų seminarijos ruošė mokytojus, kai anksčiau buvo pasitenkinta tik trumpalaikiais kursais. Iš pradžių, esant mokytojų dideliam trūkumui, daugelis, vos baigę du mokytojų seminarijos kursus, išėjo mokytojauti į pradžios mokyklas. Žemesnėse gimnazijų klasėse dažnai dėstė vos baigę gimnazijos kursą jaunuoliai. Lotynų kalbą dėstė dažnai buvę eksklierikai ar kunigai. Vėliau reikalavimai buvo sugriežtinti – būtinas mokytojų seminarijos baigimas. Aukštesniųjų skyrių mokytojus ruošė pedagoginis institutas o gimnazijoms – universitetas.

Monografijos autorė naudojosi be lietuvių, vokiečių, anglų, prancūzų, rusų autorių literatūra.

Monografijos santraukos gale duotas autorės mokslo darbų sąrašas – net 35.

Doc. dr. Ona Tijūnėlienė, MOKYTOJO AUTORITETO SAMPRATA LIETUVOJE (1918-1940). Habilitacijai teikiamos monografijos santrauka. Klaipėdos universiteto leidykla (H. Manto 84, 5808 Klaipėda) 2002 m. Tiražas – 50 egz.

Šiuolaikinio šokio šventės "Saulėgrąžos" iniciatorė – "E. Zu" šokio grupė. Antra iš kairės II eilėje – ESMERALDA ZUBRICKIENĖ

Šiuolaikinio šokio šventė "Saulėgrąža" Klaipėdoje

Mūsų miesto "Inkarėlis",
Savitas ir mielas,
Jau ketvirtį metų amžiaus
Džiugina mūs sielas.

"Inkarėlio" atžalėlė
"E.Zu" šokių trupė
Sublizgėjo, išsiliejo
Tarsi Danės upė.

Aktorius Bronius Gražys

Tūkstančiai mažų šokėjėlių, perlipę "Inkarėlio" šokių studijos slenkstį, ne kartą koncertavę, važinėję į užsienio šalis ar pasirinkę choreografo kelią, šiandien kaip svečiai širdyje džiaugiasi ir gali didžiuotis šio kolektyvo darbo vaisiais. Kolektyvo, kuris jau atšventęs 25-metį, paminėjęs 1000-ąjį savo koncertą, turintis nuostabią iniciatorę ir vadovę, dabar jau direktorę ir šokio ekspertę Ireną Gelgutienę, beje, ir puikios savo dukros Esmeraldos Zubrickienės, (dabar jau naujos kolektyvo atšakos "E.Zu" trupės vadovės ir nuolat ieškančios ir tobulėjančios) mama, suorganizavo naują šventę balandžio 11 d.

Gražu, kad "E.Zu" sugebėjo prieš porą metų pražysti "Saulėgrąža", kuri prasidėjo minėtais paties aktoriaus skaitomais žodžiais ir naujų šokių pyne. Nors "E.Zu" vos keli metai veikia, Klaipėdos dramos teatre vėl pražydo "Saulėgrąža" – antrasis tarptautinis šiuolaikinio šokio festivalis, kuriame dalyvavo keliolika šokių kolektyvų.

Pirmoje koncerto dalyje sausakimša žiūrovų salė išvydo trupės "E.Zu", "Inkarėlio", Agnijos Šeiko, Povilo Fokino, J. Kačinsko muzikos mokyklos kolektyvus, taip pat Tauragės "Saigą", Kauno "Fluidus", Vilniaus "Gamą", "Medūzą", "Polėkį" atliekančius choreografines kompozicijas.

Be abejonės, kolektyvai stipriai buvo paruošti ir jų meniniai sumanymai buvo giliai prasmingi. Jau pats meninis renginio apipavidalinimas buvo unikalus, gyvas, puikiai inscenizuotas, padedant Režisūros katedros studentams. Čia visko buvo pilna – net žiūrovai tapo dalyviais, sodinant saulėgrąžas; dailininkai tapė, režisieriai vaidino, skambėjo saksofono muzika. Renginio tikslas, pasak režisierės, vyr. baletmeisterės, šokių ekspertės ir II tarptautinio šiuolaikinio šokio festivalio "Saulėgrąža" organizatorės, pasižiūrėti, kiek per tuos dvejus metus pažengta pirmyn, o šokėjų tikslas – jų laisvalaikio ir sumanymų ugdymas.

Puiku, kad į šį festivalį, sulaukėme stipraus kolektyvo iš Vengrijos (Budapešto šokio mokykla), kuriame šoka būsimieji profesionalūs šokėjai, ir taip pat gražaus Rygos choreografijos ansamblio "Zadorinka" (vad. Kristina Šukstulė), savo šokiu "nukėlusi" visą salę į vaikystės prisiminimus.

Išskirtinai psichologiškai stiprus buvo baletmeisterio Povilo Fokino teatro studijos "Dvasinis apsinuoginimas" pagal P. Delucia ir A. Piazzolla nuostabią muziką, puikiai į festivalio gretas įsiliejo spalvingas jaunas "Fluidus" vaikų studijos kolektyvas iš Kauno, "nudažęs" savo "Geltona", "Balta", "Juoda", Mėlyna", "Oranžine" kompozicijomis išraiškų kanonus.

Norint suruošti šitokią gražią šventę Lietuvoje šiais laikais, kad atsirastų nauja banga, reikia turėti drąsos ir didelio ryžto. Esmeralda, savo iniciatyvinę vėliavėlę perėmusi iš mamos-direktorės, yra puiki jos tęsėja, bet reikia pabrėžti, kad "Saulėgrąža" yra jos pačios sukurtoji grupė iš mergaičių, kurios jau septynetą metų kruopščiai studijuoja choreografinius ir muzikinius bei sceninius niuansus, be kurių branduolio tikriausiai nebūtų sukęsis šio festivalio ratas. Tai Simona Pogosian, Skaistė Radimonaitė, Ramunė Drankinaitė, Jelena Kurilova, Jūratė Gečaitė, Giedrė Juškaitė, Rūta Drungilaitė, Evelina Pilsutskytė, Deimantė Bočkutė, Vaida Keserauskytė, Tania Kulagina, Liudmila Fadejeva, Aurelija Zaicaitė. Beveik kiekvienas, atitrauktas nuo pamokų ruošos ir laisvalaikio vakaras skiriamas šokių repeticijai. Ir, žinoma, pradžia buvo draugystė su kitais kolektyvais, naujų idėjų užuomazgos. Todėl gražu, kad vėl Klaipėdoje išvydome klasikinio ir modernaus šokio kolektyvą "Polėkis" iš Vilniaus su jo atlikta choreografine Carol Brown iš Velso *Metamorforze*.

Kita festivalio diena nukėlė visus į Šilutės pramogų ir kultūros centrą, kur šiltai draugystės vakarui priėmė Šilutės šokių ansamblis "Kuršiukai".

Tokio plataus renginio buvo galima tikėtis, bet reikėjo didelių pastangų. Pirmiausia visi dalyviai patenkinti ir dėkingi Klaipėdos dramos teatro vadovybei už suteiktas festivaliui patalpas. Pagrindiniams rėmėjams – Vakarų Lietuvos pramonės ir finansų korporacijai, "Itera Lietuva", medicinos centrui "Lorna", viešbučiams "Vėtra", "Jūragis", laikraščiui *Klaipėda*, Jūrų muziejui ir delfinariumui, laikrodžių muziejui, radijo stotims "Laluna", "Bumsas", "Chupa-Chups" atstovams, UAB "Petaura", Vakarų Lietuvos televizijai, "Florexlit", Klaipėdos Savivaldybės švietimo ir kultūros skyriams.

Šį masinį ir spalvingą reginį vedė pati Esmeralda Zubrickienė. Ir gražu, kad festivalis, savo šviesos spalva pražydęs žmonių veiduose, pasirinko tokį puikų simbolį – "Saulėgrąžą". Tad reikia tikėtis, kad iš kiekvienos renginio pradžioje dramos teatro foje inscenizuoto saulėgrąžų sodinimo sėklos išaugs nauja saulės dalelytė.

Jau tikimasi, kad šis festivalis taps tradicija Klaipėdos mieste, o gal ir kitur. Ir pražydusioji 2002-ųjų metų "Saulėgrąža" buvo skirta Klaipėdos miesto 750-mečiui. Tai graži pradžia prieš tiek daug šiai progai žadančią vasarą.

Justina Trilikauskienė,
Klaipėdos "Inkarėlio" choreografijos studijos koncertmeisterė

Lietuvos kompozitoriaus koncertas

Toronto universiteto Rusų ir Rytų Europos mokslų centro žiniaraštis š.m. balandžio mėnesį, išspausdino straipsnį *Tarpkultūrinis dialogas per muziką,* apie vasario 3 d. įvykusį koncertą Hart House patalpose. Žymaus Lietuvos kompozitoriaus Anatolijaus Šenderovo koncerto sumanytoja buvo dr. Sara Ginaitė, kuriai leidinyje išreikšta padėka už mintį ir įdėtą rengimo darbą.

Straipsnio autorė Eva Kanovich rašo, kad A. Šenderovo muzika paliko neišdildomą įspūdį vasario 3 d. koncerte atsilankiusiems klausytojams. Tai nesenstanti, uždeganti, virtuozinės dvasios muzika, aidinti nostalgija, puikiai tinkanti Toronto universiteto Hart House didingai aplinkai. Koncerto atidarymui scenon iškviestas A. Šenderovas, Lietuvos valstybinės premijos laureatas, pats atvykęs į Kanadą šia proga. Jis davė pradžią šiai muzikinei kelionei, kuri, siedama praeitį, dabartį ir ateitį, pagerbė jos kultūrą ir tradiciją.

Programą atliko septyni talentingi muzikai. Pirmoji buvo Audronė Šarpytė, kuri žavėjo publiką smuiku grodama solo *Cantus in Memoriam Jascha Heifetz.* Jos dramatiškas grojimas puikiai iliustravo Šenderovo veikalo kontrastinius tembrus ir dinamiką, sudarė nuotaiką visam koncertui. Toliau pats kompozitorius akompanavo sopranui Janai Ivanilovai, dainavusiai *Šulamito dainas.* Jos vibratas bei energingas, stiprus balso valdymas sudarė įspūdingą derinį su pianinu. Senojo Testamento pagrindu Šenderovas sukūrė spalvingą gobeleną, derinantį tradiciją su moderniškumu.

Panašią nuotaiką sukėlė trečiasis kūrinys, kuris buvo ryškus praeities ir dabarties liudijimas. Leokadijos Paulauskaitės-Kanovičienės dailiai atlikti M. K. Čiurlionio *Paveikslėliai fortepijonui,* išjudino vaizduotę ir jausmus, prisidėjo prie koncerto impulso. Žymus ir galingas *Trio NO. 2 In Memoriam* pianinu, smuiku ir violončele grojant Leokadijai Paulauskaitei-Kanovičienei, Audronei Šarpytei ir Danielai Kepowish, užbūrė žiūrovus savo energija ir dinamizmu. Kūrinio turinys atspindi amžino grįžimo temą ir įtampą tarp mirties ir gyvybės. Nuo jo – natūralus šuolis į audringą pabaigą su *Šma Izraelio Malda,* kurią atliko Joseph Malovany Niujorko Fifth Avenue sinagogos kantorius, kartu rodant vaizdajuostę "Ąžuoliuko" vyrų ir berniukų choro, su kuriuo grojo Lietuvos simfoninis orkestras, vadovaujamas Roberto Serveniko. Veikalo išraiška ir turinys, jėga ir meistriškumas patvirtino kantoriaus apibūdinimą, jog tai "nepaprasta, monumentali oratorija".

Vienintelę koncerto dalį, kuri nebuvo kompozitoriaus Šenderovo, atliko kantorius Malovany, virtuoziškai padainavęs tris tradicines žydiškas dainas. Žinomam žydų liturginės muzikos atlikėjui pianinu akompanavo Alex Sitsker.

Koncertą galima palyginti su Šekspyro veikalu, jungiančiu kultūros, tradicijos, tragedijos ir žmogiškosios būties elementus. Kompozitoriaus ir atlikėjų muzikalumas paliko ryškų įspūdį klausytojams ir buvo nepaprastas įvykis Toronte.

Koncerto rėmėjai buvo Lietuvos ambasada, Nadia Rositsan, Joseph Grauman, Edith ir Fred Donner fondas žydų mokslų programai, Marijos Aukštaitės lietuviškų mokslų programa, Rusų ir Rytų Europos mokslų centras. **RSJ**

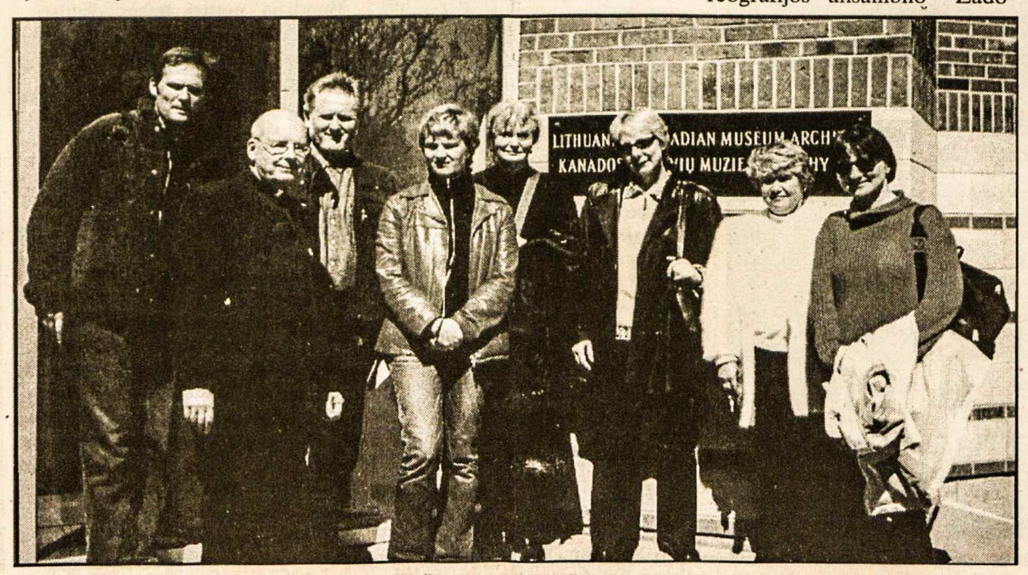

Dalis Lietuvos aktorių, Toronte vaidinusių Šekspyro "Hamletą" Harbourfront festivalyje. Jie aplankė KLB muziejų-archyvą, susitiko su Anapilio klebonu prel. Jonu Staškevičiumi Nuotr. V. Kulnio

Basanavičiaus paruošta lietuvių bičiulio biografija

"Medega d-ro Jurgio Sauerveino biografijai". Spaudai parengė Domas Kaunas. Išleido VI seimo leidykla "Valstybės žinios" 2001 m. Leidinyje pateikta daug unikalių archyvinių nuotraukų, 15 iš jų autoriaus surinktų. Išsamų įžanginį straipsnį, pastabas bei paiškinimus tekste parašė Domas Kaunas, pateikė trumpą apybraižą vokiečių ir anglų kalbomis

I. ADOMAVIČIENĖ

Kas tas dr. Jurgis Sauerveinas? Tai vokietis, gyvenęs 1831-1904 m.; poliglotas, mokėjęs 60-80 kalbų, pacifistas, aistringas mažų tautų ir tautinių mažumų teisių gynėjas. Lietuvoje vienam kitam akademikui ar istorikui žinomas, kartais prisimenamas kaip Mažosios Lietuvos himno *Lietuviais esame mes gimę* autorius. Šalia kitų tautinių mažumų, Sauerveinas ypač pamilo lietuvius, vis lankėsi Mažojoj Lietuvoj. Ten jis įsijungė į tautiškai susipratusių Prūsų lietuvių veiklą, rašė straipsnius ir eilėraščius, išaukštinančius lietuvių papročius ir kalbą, organizavo ir parašė gerai motyvuotas peticijas ciesoriui dėl tautinių teisių suvaržymo ir lietuvių kalbos pašalinimo iš mokyklų. Su laiku įtraukė net į rinkimus ir rinkiminę propagandą į Prūsijos ir Vokietijos seimus, barė lietuvininkus, stokojančius savigarbos.

Tokia vokiečio Sauerveino veikla suartino jį su Basanavičium. Abiejų vyrų tikslai buvo vienodi, nors kartais turėjo skirtingas nuomones. Asmeniškai susitiko vėlokai, tik 1898 m., ir nuo to laiko pasiliko labai artimi vienas kitam. Vėl susitikti daugiau nebeteko, bet laiškais palaikė glaudžius ryšius. Po 1898 m. pralaimėjimų rinkimuose į Vokietijos Reichstagą, Sauerveinas, nusivylęs Prūsų lietuvių pasyvumu politiniuose reikaluose, dargi patyręs šmeižtų iš parsidavėlių vokiečiams, paliko taip giliai pamiltą kampelį Mažojoj Lietuvoj ir grįžo į Norvegiją, kur šiaurinėje gamtoje rasdavo atgaivą. Basanavičius jį ragino parengti savo raštus spaudai. Žadėjo pasirūpinti leidėju. Deja, – Sauerveinas nebesuspėjo. Tolimesnis raštų rinkinio likimas priklausė vien nuo Basanavičiaus.

1905 m. Basanavičius nuvyko į Gronau (Šiaurės Vokietijoj), kur Sauerveinas praleido savo jaunystę. Aplankė mylimo draugo kapą ir paliko įrašą lotynų kalba numatytam paminklui. Iš kunigo Bauer, Sauerveino sesers vyro, jis gavo leidimą prižiūrėti iš Norvegijos atgabentą Sauerveino raštišką palikimą ir pasiimti dalį raštų, liečiančių lietuvius. Ta proga Basanavičius sužinojo iš giminių ir draugų visokių smulkmenų apie Sauerveino gyvenimą. Perleistą jam raštų rinkinį Basanavičius paliko Tilžėje pas panelę Raišukytę, nusprendęs išleisti Sauerveino raštų tomą – "Iš d-ro Jurgio Sauerveino raštų, su išsamia biografija". Pats kaupė ir kitus ragino rinkti medžiagą tai biografijai. Visuomeninė veikla, išvyka į JAV, kiek sutrukdė leidybos reikalus. 1911 m. Basanavičius parsigabeno iš Tilžės paliktą rinkinį ir toliau kaupė medžiagą. Pirmasis pasaulinis karas vėl sustabdė darbą, tačiau jau 1921 m. rankraštis buvo baigtas ir eilėraščių rinkinys

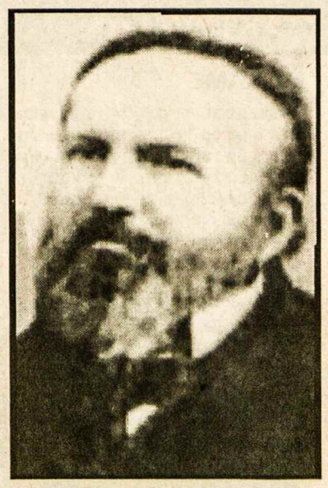

Dr. JURGIS SAUERVEINAS

spaudai parengtas. Deja, nepavyko surasti leidyklos, greičiausiai dėl komercinių išskaičiavimų. Visa medžiaga atsidūrė Lietuvos universitete Kaune, iš kur ji 1952-53 m. pateko į Vilniaus universitetą, kur ir šiandien tebėra. Domas Kaunas savo įžanginiame straipsnyje apibūdina dabartinę raštų būklę.

Svarbiausias šaltinis biografijai buvo Sauerveino dienoraščiai. Autorius nedaug nutolo nuo pasakojimo eigos ir turinio. Atrodo, kad kai kuriuos puslapius būtų rašęs pats Sauerveinas. Datos, skaičiai, vardai ir vietovardžiai (čia toje gausybėje padeda susigaudyti sudarytojo pastabos), įvykių ir minčių kaleidoskopas atskleidžia nuoseklią iškilios asmenybės istoriją su visomis žmogiškomis silpnybėmis. Išryškėja Sauerveino protėviai, apylinkės, jaunystė, studijos, charakterio ypatumai, kūrybos motyvai, visuomeninė veikla, sudėtingi santykiai su Prūsų valdžios galių skleidėjais ir parsidavėliais lietuvininkais.

Knygoje ištisai arba dalimi išspausdinti straipsniai, ypač gerai psichologiškai bei pedagogiškai pagrįstos peticijos ir pareiškimai liudija Sauerveino išsilavinimą; pakartotiniai kreipiniai į Dievą dienoraštyje, laiškuose ir straipsniuose – jo atsidavimą Dievui. Išaugęs ketvirtos kartos liuteronų kunigų šeimoje, kur bebūtų gyvenęs nepraleisdavo pamaldų. Stebėtis reikia jo ištverme nuolatinėse kelionėse, nes dienoraštyje skundžiasi sveikata.

Pastovių namų kaip ir neturėjo, visur tik praeivis, svečias. Sveikatai palaikyti daug vaikščiojo, maudėsi upėse ir ežeruose. Pagrindinis pajamų šaltinis buvo Biblijos draugija Anglijoje, kuriai jis yra išvertęs Bibiliją į 40 kalbų. Pinigų užteko tik kukliam pragyvenimui, bet ir tų, reikalui esant, nesigailėjo dalintis su vargšais.

Basanavičius trumpai apžvelgia ir Prūsų lietuvių sistemingą germanizaciją nuo XIV š. pradžios. Nors buvo atsižvelgta į Liuterio mokslo reikalavimą tikybą dėstyti gimtąja kalba, subtilus germanizacijos veržimasis į lietuvių tarpą nesustojo. Retas kunigas ar mokytojas mokėjo lietuviškai, dauguma jų žiūrėjo su panieka į lietuvius ir jų kalbą. Atvykėliai po maro įsimaišė į lietuvių kaimus; 3 metų tarnyba išugdė pagarbą kaizeriui ir pasididžiavimą jam tarnauti. Tik kelios asmenybės įžvelgė skriaudą, daromą senai ir garbingai kalbai bei kultūrai, stengėsi sustabdyti jos nykimą. Į jų gretas įsijungė ir Sauerveinas – siekė pagyvinti jų veiklą ir atgaivinti Prūsų lietuvių tautinę sąmonę, savigarbą.

Jono Basanavičiaus darbu naudojosi ir užsieniečiai, pvz. norvegas O. Vistdal, parašęs kapitalinę monografiją 2000 metais, ir hanoverietis H. Masalskis savo biografinei apybraižai, dar neišleistai. Per trečiąjį Sauerveino mokslinį simpoziumą Norvegijoje buvo keliama mintis apie visos biografijos vertimą į vokiečių kalbą. Reikia manyti, kad ir lietuvių istoriografai bei literatūrologai susidomės gausia Basanavičiaus palikta medžiaga, jiems lengvai prieinama Vilniaus universitete.

Viešnia iš Lietuvos seimo narė IRENA DEGUTIENĖ (viduryje), pagrindinė kalbėtoja š.m. kovo 17 d. įvykusiame Nepriklausomybės atstatymo minėjime Prisikėlimo parapijoje. Iš k. kamerinio orkestro "Lyra" vadovė smuikininkė AUDRONĖ ŠARPYTĖ, iš d. programoje dainavusi AUŠRA ŠIVICKYTĖ **Nuotr. E. Čuplinsko**

Nuoširdumas

Tas rankų švelnumas
Mylėjo ir supo lyg vėjo lopšy.
O tėviškės dūmas
Išnyko, bet liko vaikų atminty.
Gyvenimo pūgos
Nudažė Tau plaukus balkšvu sidabru,
Tačiau nepabūgai,
Ir negandas lydei savu gerumu.

Ne visada buvom
Ryžtingi – nespėjom atbėgti, padėt,
Nors augome guvūs.
O Tu – vis sukais apie mus it žvaigždė:
Dalindavai kąsnį,
Darbščius, paslaugius ir jautrius auginai.
Nuo darbo Tau tąsyk
Sugrubdavo pirštai, pūslėjos delnai.

Jei nuoskaudų buvo,
Mes prašom, Mamyte, nerūstauk, atleisk.
Tik Tavo gerumas
Mus vedė ir veda teisingais keliais.
Sunkiausiom minutėm
Lyg angelas būni Tu visad šalia.
Prisėsk bent truputį –
Sunkėja našta… Nelengvėja dalia.

Mamyte brangioji,
Tau mūsų visų nuoširdi padėka.
Skubi, nesustoji. –
Mes Dievą maldaujam, kad būtum sveika.
Lai širdies nežeidžia
Nei ašaros, žodžiai, nei mūsų darbai.
Sugrįžtam, pareinam, -
Apglėbsim Tave, nes mes mylim labai.

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

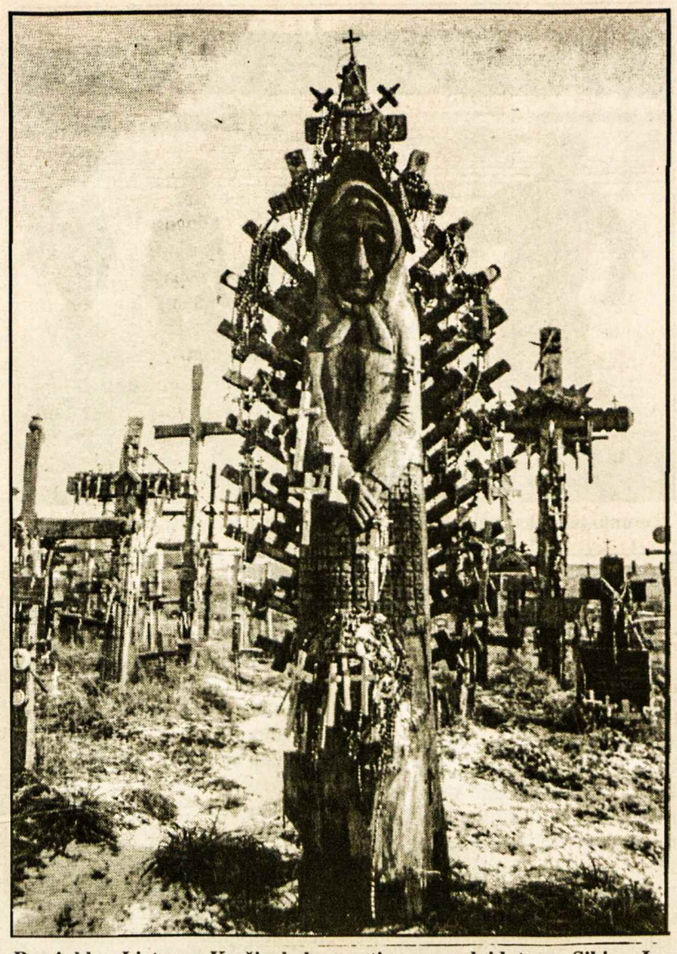

Paminklas Lietuvos Kryžių kalne motinoms, palaidotoms Sibire. Įrašas: "Nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas, kad laužo užrūstintas vėjas" **Iš leidinio *Kryžių kalnas***

"Hamletas" kanadiečių akimis

Lietuvos aktoriai, vaidinę Toronte Šekspyro "Hamletą", susilaukė keturių dienraščių dėmesio

Toronto "Harbourfront Centre" vykusiame teatro festivalyje "World Stage Preview" dalyvavo Lietuvos teatras "Meno fortas" su Eimunto Nekrošiaus režisuotu Šekspyro veikalu *Hamletas.* Veikalas buvo suvaidintas keturis kartus (balandžio 16-19 d.d.), ir susilaukė keturių vietinių dienraščių dėmesio.

Pirmasis buvo *The Toronto Star* (2002.IV.17), kuriame teatro kritikas Richard Ouzounian savo įspūdžius pavadino "Lietuviškos machinacijos, užkrautos Hamletui" (*Lithuanian skulduggery heaped upon Hamlet*). Jo nuomone, šis pastatymas yra ryškus pavyzdys "siutinančio" (*infuriating*) stiliaus, kurio imasi Rytų Europos režisieriai, statantys klasikinius veikalus. Pripažindamas, kad gali būti kultūrinių ir kūrybinių skirtumų interpretuojant Šekspyrą, jis tačiau matęs tiek panašių pastatymų savo daugiau kaip 30 metų patirtyje, jog ne tik Nekrošiaus "Hamletas" bet ir apskritai Rytų Europos Šekspyro veikalų pastatymams galima pritaikyti atitinkamą receptą arba formulę. Jis ją paaiškina ironiškai, naudodamas populiarių knygų "Žaliesiems" (*For Dummies*) pavyzdį. (Jos, parašytos nesudėtinga kalba, suteikia eiliniam skaitytojui pagrindinę informaciją apie įvairias sritis).

Jo sudaryta formulė Rytų Europos Šekspyro veikalams susideda iš trijų taisyklių. Reikia pirmiausia – "B" kategorijos kaubojų filmų lygio vaidybos, antra – daug natūralių elementų – šiuo atveju ugnies, purvo, daug vandens, taip pat bent vieno simbolio, kuris primygtinai blaškytų žiūrovo dėmesį, ir trečia – būtinai išdarkyti Šekspyro tekstą taip, kad jo tikslas bus visai prarastas. R. Ouzounian stebėjosi, kad Andrius Mamontovas-Hamletas, būdamas roko žvaigždė, nebuvo įspūdingesnis ("be charizmos"). Jam geriausiai pasirodė Kęstutis Jakštas-Laertes. Veikalas įvertintas viena žvaigžde.

Dvi žvaigždes veikalui paskyrė *The Globe and Mail* recenzentė Kate Taylor, kuri Nekrošiaus stilių apibūdino kaip naudojantį "beprotiškai ekspresionistinę" vaidybą ir operinio masto inscenizavimą. Jos nuomone, jis teksto subtilumus ir jausminę tikrovę paverčia emocine pantomima, pagyvinta groteskiniais fiziniais veiksmais bei siurrealistiška simboline butaforija, kuri savo keistumu atitraukia dėmesį nuo paties vaidinimo. Žiūrovas nemato vientiso veiksmo, tik įvairių priemonių seriją. Vaidyba buvo grubi, fiziška, klouniška. Autorė pažymėjo scenoje buvusią nuolatinę netvarką, kuri sudarė stipresnį įspūdį negu bet kuris iš veikėjų, ir kurios neįstengė nugalėti net Hamletas. Jai vaidinimas atrodė prailgintas, ne dėl artistų, o dėl režisieriaus veiksmų.

National Post dienraščio Robert Cushman rašo, kad šis *Hamletas* vertas dėmesio kaip kartais įdomus, kartais piktinantis, dažnai nuobodus kuriozas. Scena prišiukšlinta nesuprantama simboline butaforija, kurios išdėstymas užima didelę dalį vaidinimo, ir nors tekstas gerokai sutrumpintas, vaidinimas vis dėlto užtrunka keturias valandas. Jeigu tikslas yra lydėti Hamletą dvasinėje kelionėje, jis liko nepasiektas.

Klaudius-Vytautas Rumšas pasižymėjo savo nuolatiniu bliovimu, Polonius-Povilas Budrys – tik savo įdomiu mirties būdu, kikenantis Horacijus-Ramūnas Rudokas – savo neurotiška, bet iš visų įdomiausia vaidmens interpretacija. Ofelijos-Viktorijos Kuodytės išprotėjimo scena buvo itin efektinga, rami ir suteikė malonų pakeitimą nuo viso riksmo ir mosavimo rankomis. Šmėkla-Vidas Petkevičius (Hamleto tėvas) buvo, paradoksiškai, žmogiškiausias asmuo scenoje.

R. Cushman nuomone, gabus bet persistengęs režisierius ir "ne artistas" Hamletas-Andrius Mamontovas išsiurbė vaidinimo jausminę tikrovę – veiksnį, be kurio drama negali pavykti. Hamleto perspėjimas jo sugalvoto veikalo "aktoriams" vengti nesuprantamos pantomimos ir triukšmo tinka visam veikalui. Šis pastatymas labiau "komentuoja" Hamleto istoriją negu ją parodo.

Trumpiausias bet geriausias *Hamleto* vertinimas buvo *The Toronto Sun* žurnalisto John Coulbourn. Jam *Hamletas* buvo primityvus, pilnas gilios simbolikos, kuri sukūrė širdgėlos, pavojaus ir sutrikimo nuotaiką Elsinorės pilyje. Čia jam viduramžių dvasia jungiasi su ateities apokaliptine vizija. J. Coulbourn manymu, režisierius ir aktoriai kuria personažus "iš vidaus" ir atspindi savo kolektyvinę vaidinimo interpretaciją. Veikalas, kuriame vyrauja pamišimas, yra fantastiškas (visionary), ir nors Nekrošiaus gražiausios sceninės metaforos yra griozdiškos, vikrių bei atsidavusių artistų dėka jo vizija tam tikra prasme pasiekia savo tikslą. Vaidinimas vertas jame praleisto ilgoko laiko ne tiek dėl naujai nušviesto *Hamleto,* o dėl anksčiau jame neįžvelgtų šešėlių, rašo J. Coulbourn, paskyręs keturias žvaigždes iš galimų penkių. **RSJ**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos muzikų rėmimo fondas šiais metais rengia jau ketvirtą sykį festivalį *Sugrįžimai 2002*, kuriame koncertuos užsienio kraštuose (net trijuose žemynuose) studijuojantys ar dirbantys jaunieji lietuviai muzikai. Balandžio ir gegužės mėnesiais planuojama 20 koncertų Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Šalčininkuose. Festivalio pirmasis koncertas buvo balandžio 10 d. – Vyriausybės rūmų salėje smuikavo daugelio tarptautinių konkursų laureatė, šiuo metu Dresdeno (Vokietija) simfoninio orkestro koncertmeisterė Dalia Stulgytė-Schmalenberg; Lietuvos kameriniam orkestrui dirigavo jos vyras Tilo Schmalenberg. Po šio koncerto, muzikų pora koncertuoja Šiauliuose (Tarptautiniame religinės muzikos festivalyje) ir Klaipėdoje. Balandžio 20 d. Taikomosios dailės muziejuje koncertavo Londone gyvenantis jaunas smuikininkas Marius Stravinskas, kuriam akompanavo jo motina – Europoje ir pasaulyje pagarsėjusi pianistė Eleonora Bekova.

Fortepioninės muzikos vakarą Lietuvos muzikos akademijoje gegužės 15 d. surengs pianistų duetas Artas ir Indhuon Balakauskai iš tolimojo Tailando. JAV studijuojantys broliai Aidas ir Dainius Puodžiukai koncertuos Vilniuje ir Šalčininkuose. Festivalio koncertuose dalyvaus įvairiose Vokietijos aukštosiose muzikos mokyklose studijuojančios dainininkės Raminta Babickaitė, Aušrinė Stundytė ir Kristina Zmailaitė; Švedijoje studijuojanti smuikininkė Rūta Lipinaitytė, Prancūzijoje studijuojantis pianistas Edvinas Minkštimas, atvykęs su kolega pianistu Elio Di Tanna. Vargonų muzikos koncertas ruošiamas Vilniaus arkikatedroje- bazilikoje, kuriame vargonuos Aušra ir Vidas Pinkevičiai, dainuos maestro Virgilijus Noreika. Balandžio 23 Stasio Vainiūno namuose buvo pagerbtas išeivijos menininkas Stasys Santvaras jo 100-jo gimtadienio jubiliejaus proga – vakarą vedė muzikologas Vaclovas Juodpusis. Baigiamasis *Sugrįžimų* koncertas bus gegužės 26 d. Lietuvos valstybinėje filharmonijoje. Dainuos tenoras Edgaras Montvidas-Prudkauskas, akompanuos pianistas iš D. Britanijos David Gowland.

Antano Sutkaus fotografijų paroda *Žmonės 1: Lietuva prieš ir po 1945-jų* buvo kovo mėnesį atidaryta Japonijos sostinėje Tokijo. Parodą rėmė Lietuvos ambasada Japonijoje, atidaryme dalyvavo foto mėgėjai, fotografai, Japonijos-Lietuvos draugystės sajungos nariai, spaudos atstovai. Ta proga Lietuvos ambasadorius Algirdas Kudzys įteikė Tarptautinės fotografų mainų organizacijos pirmininkui Yasutaka Tanji atminimo lentelę, dėkodamas už Vilniui dovanotas žydinčių sakurų nuotraukas, už kurias surinktos lėšos paskirtos remti menui gabius neįgalius Lietuvos vaikus. Japonijos ir Lietuvos fotomenininkai vis aktyviau bendradarbiauja rengdami parodas, keisdamiesi kūrybinio darbo patirtimi, vis daugiau Japonijos fotografų tampa Lietuvos fotomenininkų sąjungos garbės nariais. Šių metų *Tokijo festivalis 2002* vyks lapkričio-gruodžio mėnesiais ir jame dalyvaus keli Lietuvos fotomenininkai.

Pavasario koncerte, pavadintame *Mylėkime linksmai - jau pavasaris,* Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose balandžio 19 d. dainavo žinomi Lietuvos estradiniai dainininkai ir šokėjų grupės. Jame dalyvavo Rosita Čivilytė, Irena Starošaitė, Birutė Dambrauskaitė, Daina Bilevičiūtė, Česlovas Gabalis, Viktoras Malinauskas, Povilas Meškėla, Arina, Atlanta, Gintarė, grupės *Delfinai, Naktinės personos* ir kt. Rengėjai, *Lietuvos vaikų ir jaunimo centras*, iš anksto teigė, kad koncerto dalyviai atliks dainas, kurios jiems kažkuo yra brangios. Daug dėmesio buvo skiriama ir dekoracijoms, kostiumams, scenografijai bei apšvietimui.

Klaipėdos 750 metų jubiliejaus minėjimo renginių tarpe yra ir Klaipėdos istorijos knyga. Klaipėdos miesto savivaldybės užsakymu, spaustuvė "Druka" atspausdino 5,000 egzempliorių tiražu gausia iliustruotą knygą *Klaipėda. Istorija populiariai.* Knygos sudarytojas ir redaktorius Artūras Šulcas, autoriai: Vygantas Vareikis, Alvydas Nikžentaitis, Julius Žukas, Zita Genienė, Nijolė Strakauskaitė, Jonas Genys ir Edmundas Andrijauskas. Pirmieji 100 knygos egzempliorių buvo padovanoti uostamiesčio istorijos mokytojams, kurie kovo pradžioje susirinkę "Šikšnosparnio" restorane ne tik gavo po knygą, bet ir turėjo progą pabendrauti su knygos autoriais ir Klaipėdos burmistru Rimantu Taraškevičiumi. Knygoje populiariai, lengva kalba, išdėstyti įdomūs Memelio-Klaipėdos istorijos, kultūros, ekonomijos, politikos bei architektūros faktai. "Kuris jaunasis skaitytojas išliks abejingas faktams, – klausiama knygos įvade, – kad jo gimtasis miestas kadaise yra buvęs jūrų piratų citadele, kad čia lankėsi karaliai, carai, princai ir princesės!"

Pasaulinėje turizmo parodoje Berlyne kovo pabaigoje išskirtinio dėmesio susilaukė Vilniaus pristatymas. Lietuvos paviljonas, daug vietos paskyręs Vilniui, buvo įrengtas greta populiarių Skandinavijos ir D. Britanijos paviljonų. Lankytojai – iš viso per 123,000, iš kurių beveik 7,000 žurnalistų – domėjosi Vilniaus savivaldybės parengta informacine literatūra: suvenyrine knygele *Nirgendwo anders nur hier* (Niekur kitur, tik čia), leidiniais *Unvergessliche Harmonie und Anmut* (Vilnius - nepamirštamas derinys ir žavesys), *Vilnius On Foot* ir kt. Parodos metu paaiškėjo, kad vis daugiau žurnalistų ieško galimybių aplankyti Vilnių ir parengti reportažus apie miestą. Daugiau teigiamų atsiliepimų apie Lietuvos ekonominį vystymąsi bei turizmo galimybes pasirodo ir vokiečių spaudoje. Vokietija, atrodo, yra viena iš svarbiausių Vilniaus turizmo rinkų: per tris 2001 m. ketvirčius, palyginus su 2000 m. tuo pačiu laikotarpiu, Vilniaus viešbučiuose svečių iš Vokietijos skaičius paaugo 11.6%; Vokietija taip pat pirmavo tarp visų užsieniečių svečių su 15.2%. **G.K.**

• Mokslas yra viršūnė, į kurią tik nedaugelis teįstengia įkopti. Pareiga yra takelis, kuriuo kiekvienas gali eiti.
(L. Morris)

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

Hamletas (Andrius Mamontovas), už jo – Horacijus (Ramūnas Rudokas) balandžio 16-19 d.d. tarptautiniame festivalyje Toronto Harbourfront Centre suvaidintame veikale, kurį režisavo Eimuntas Nekrošius

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.15%
180-364 d. term.ind.	1.15%
1 metų term. indėlius	1.35%
2 metų term. indėlius	2.50%
3 metų term. indėlius	2.75%
4 metų term. indėlius	3.50%
5 metų term. indėlius	4.00%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	1.85%
2 metų GIC-met. palūk.	3.00%
3 metų GIC-met. palūk.	3.25%
4 metų GIC-met. palūk.	4.00%
5 metų GIC-met. palūk.	4.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.10%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.00%
Sutarties paskolas nuo	5.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.00%
2 metų	5.45%
3 metų	5.60%
4 metų	6.25%
5 metų	6.45%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.00%

Duodame komercinius mortgičius

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS
3½%
IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Galvojat parduoti ar pirkti nuosavybę? Mielai atsiųsiu į Jūsų namus informacines knygutes be jokių Jūsų įsipareigojimų

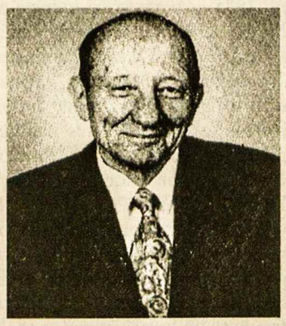

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

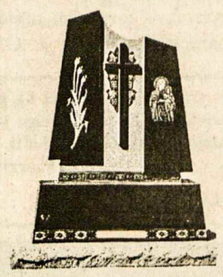

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS
4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3
Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių
Tel: (416) 233-4601

$2.00* off for 1 parcel $2.00* off
COUPON
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Toronto jūrų skautai, stovyklavę "Romuvoje", džiaugiasi ežero bangomis

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

riškai mokėti baudas bei 407 greitkelio mokesčius. Kanadoje susitarimai tėra su Yukon teritorija, Kvebeko ir Newfoundland provincijomis. Visų kitų provincijų vairuotojai baudas ir mokesčius irgi moka savanoriškai. Tačiau baudos arba teismo užstatai būna išieškomi iš tų vairuotojų, kurių nusižengimai gali būti baudžiami suėmimu.

Nešiojamųjų telefonų naudojimo vairuojant problemos dar neišsprendus, jau siūloma įvairių kitų "žaisliukų", galinčių atitraukti vairuotojų dėmesį: navigacijos sistemos, kurių vienos naudoja įmontuotą automobilyje kompiuterio ekraną, kitos sujungia su centrale, iš kur instrukcijas duoda tik balsu; bevielio interneto sujungimas, kur elektroniniai laiškai gali būti rodomi ekrane arba "skaitomi" balsu, skaitmeninis radijas (kur grojamų veikalų pavadinimai parodomi ekrane), bevielė televizija, nakties matymo sistemos (*night vision*) ir t.t.. Kodėl siūloma tokia vairavimui pavojinga aparatūra? Atsakymas paprastas: automobiliai dažnai kelių susikimšimuose stovėdami praleidžia ilgą laiką. Apsukrūs verslininkai vairuotojams stengiasi padėti jį tinkamiau sunaudoti. O jei jie kartais užsimanytų tais "žaisliukais" pasinaudoti važiuodami dideliu greičiu, tai čia turbūt būtų judėjimo policijos problema.

Vyriausia federacinė revizorė Sheila Frazer kritikavo parlamento liberalus už neatsakingus finansų tvarkymo metodus. Ypač aštrios kritikos sulaukė $7.1 bln. perkėlimas į 13 fondų, kurių nei parlamentas, nei revizijos departamentas negali kontroliuoti. Nors tuos pinigus parlamentas skyrė specialiems projektams, bet perkėlus juos į organizacijų fondus, parlamentas negauna ataskaitos, kaip tie pinigai panaudojami. Tarp jų paminėti: $500 mln. iš federacinio biudžeto skirti *Canada Health Infoway Inc.* organizacijai, kad surinktų sveikatos tarnybos duomenis į bendrą federacinę/provincinę duomenų bazę; *Genome Canada* gavo $300 mln. plėtoti valstybinei genų tyrinėjimų strategijai; $200 mln. skirta *Green Municipal Funds* organizacijai, kad padėtų įvairioms Kanados vietovėms atpažinti ir sutvarkyti aplinkos taršos problemas. Tuos pinigus dabar tvarko tų organizacijų direktorių tarybos (kuriose nėra valdžios atstovų) ir jokios ataskaitos parlamentui nebūna teikiama. Revizorė reikalavo, kad parlamentas jai leistų peržiūrėti šiuos fondus ir jų išlaidų dokumentaciją. Ji taip pat davė bereikalingo pinigų švaistymo pavyzdžių: $174 mln. kainavusi karinių ryšių satelitų sistema, tūnodama sandėlyje paseno ir tapo nenaudotina; $95 mln. civilinei aviacijai paremti po 2001 rugsėjo 11 atakos JAV-bėse ir $50 mln. oro taršos valymo technologijai buvo nurašyti kaip "smulkios išlaidos" ir neteikti parlamento patvirtinimui.

Dvi įdomios parodos bus ruošiamos šiais metais Otavoje. Žymaus kanadiečio dailininko Tom Thomson (1877-1917), kuris turėjo daug įtakos *Group of Seven* dailininkų sąjūdžiui, vyks Kanados valstybinėje galerijoje (380 Sussex Drive) nuo birželio 7 iki rugsėjo 8 d. Bus išstatyta 140 jo darbų. Vėliau ši paroda bus perkelta į Vankuverį, Kvebeko miestą, Vinipegą ir Torontą. Parodos metu vyks paskaitų ir koncertų ciklas. Antroji paroda vyks Kanados civilizacijos muziejuje (100 Laurier Street, Hull, PQ) nuo gegužės 8 iki spalio 14 d., kur bus išstatyta apie 300 rodinių apie vikingus, surinktų iš vikingų gyvenviečių. Kai kurie rodiniai yra apie 1200 metų senumo.

Toronto viešojo transporto sistemai (TTC) federacinė valdžia paskyrė $76 mln. Ta proga Otavos parlamentarai iš Toronto, Transporto min. D. Collenette, Pramonės min. A. Rock ir J. Sgro, vienbalsiai teigė, kad federacinė valdžia ruošia ilgalaikį planą padėti Kanados miestams tvarkytis su jų viešojo transporto problemomis. Toronto burmistras M. Lastman pranešė, kad dėka šių federacinių fondų birželio 2 d. numatytas TTC bilietų kainų pakėlimas 10-čia centų bus atšauktas. **G.K.**

Skautų veikla

• Skautų "Romuvos" stovyklai registracijos lapai jau išsiųsti visoms šeimoms. Jei kas negautų iki gegužės 14 d., prašom skambinti Mariui Rusinui tel. (905) 848-0320. Primename, kad visi stovyklautojai turi užsiregistruoti iki birželio mėn. 29 d. Nebus registracijos prie vartų stovyklautojams.

• Švento Jurgio iškilmingos sueigos data pakeista. Ji įvyks gegužės 11 d. tuoj po Maironio mokyklos pamokų 12.30 v.p.p. Our Lady of Peace patalpose. Prašome visus dalyvauti pilna uniforma.

• "Romuvos" darbo svaitgalis vyks gegužės mėn. 24-26 d.d. savaitgalį. Yra numatyta daug darbų atlikti. Kviečiame visus tėvelius prisidėti prie šio savaitgalio darbo. Prašom Rimui Sriubiškiui pranešti dalyvių skaičių, kad būtų žinoma, kiek maisto paruošti.

• Dar ieškoma tėvelių/mamyčių, kurie norėtų prisidėti prie stovyklos virtuvės personalo. Tai gera proga praleisti laiką su vaikučiais stovykloje. **M.R.**

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

MARGIS PHARMACY
Aptarnauja Toronto gyventojus daugiau kaip 50 metų!
"IR TAI NE TAS, KĄ MES MOKAM, BET KAIP JUMIS RŪPINAMĖS!"
♦ sąžiningas ir profesionalus aptarnavimas
♦ nemokamas vaistų pristatymas į namus
PRISIJUNKITE PRIE MŪSŲ KLIENTŲ ŠEIMOS!
Tel.: (416) 535-1944 Faksas: (416) 536-6268

Sporto žinios

"Aušros" žinios

– Praeitą savaitgalį Detroite vykusiose ŠALFASS krepšinio pirmenybėse klubui atstovavo 17 komandų.

– Klubo sezono veiklos užbaigimas vyks su Mišiomis, pokyliu ir premijų įteikimu birželio 9 d., 5 v. p.p. Visi kviečiami.

– Balandžio 27 d. trys klubo komandos žaidė prieš Hamiltono "Kovą". Laimėjo dvejas, vienas pralaimėjo. Balandžio 17 d. prieš "Anapilio" komandas laimėjo dvejas, pralaimėjo vienas; balandžio 14 d. sėkmingai vyko mažiausių "Molekulių" rungtynės. Treniruotės vėl prasidėjo gegužės 7 d., 6.30 v.v.

Žaidynės Filadelfijoje

Rytinio pakraščio lietuvių sportinės žaidynės įvyks š.m. birželio 1-2 d.d. Filadelfijoje, PA. Bus varžomasi krepšinio, tinklinio ir stalo teniso šakose. Rengėjai kviečia šiose žaidynėse dalyvauti visus ŠALFASS-gos klubus. Registruotis prašoma ne vėliau kaip iki gegužės 24 d. E-paštu: P. V. Gvildys, inapra@aol.com.

III-čioji Tautinė olimpiada

ŠALFASS-gos centro valdybos pranešimu, olimpiada vyks š.m. birželio 27-30 d.d. Lietuvoje. Pagrindinė varžybų vietovė – Šiauliai, kur bus žaidynių atidarymas bei uždarymas ir 18 iš 23 sporto šakų varžybos. Kitose vietovėse bus vykdoma: Kaune – buriavimas, Trakuose – irklavimas, Alytuje – plaukimas ir vandensvydis, Vilniuje – šaudymas. Į olimpiadą rungtyniauti kviečiami ir išeivijos sportininkai. Jų dalyvių skaičius olimpiados rengėjams pateikiamas iki birželio 1 d. Kanados lietuviai sportininkai prašomi registruotis pas Kanados sporto apygardos vadovą Rimą Kuliavą, 297 Kennedy Ave., Toronto, ON, M6P 3C4; tel. 416-755-2996; faksas 416-766-5537; E-paštas: rimas@kuliavas.com.

Lietuviai – vokiečiai 1:1

Lemonte, Il. prie Pasaulio lietuvių centro esančioje futbolo aikštėje š.m. balandžio 14 d. įvyko "Metropolitan" lygos 2001-2002-jų metų pavasarinio rato pirmasis pirmenybių susitikimas, sutraukęs apie 300 žiūrovų, kurie stebėjo gana įtemptas lietuvių "Lituanicos" ir vokiečių "Kickers" klubų futbolininkų rungtynes. Pasekmė 1:1 ne visai atspindi rungtynių eigos. Būta labai gerų progų pakeisti santykį, bet būta klaidų ir neapsižiūrėjimų. Gaila, kad naujasis "Lituanicos" vartininkas Irmantas Šatas, garsėjęs Lietuvoje, neturėjo progos parodyti savo sugebėjimų ir patirties. (Pranešimas sutrumpintas). **E.Š.**

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Beveik pusės metro aukščio taurę iš Italijos parsivežė Kauno "LKKA-Atleto" krepšininkai 10-tosiose tarptautinėse jaunimo (iki 19 metų) varžybose užėmę antrąją vietą. Vienas iš geriausių Lietuvos centrų, Vilniaus "Lietuvos ryto" vidurio puolėjas R. Javtokas važiuodamas motociklu susidūrė su autobusu ir smarkiai susilaužė kojos kaulą. Maskvoje sovietinių laikų krepšinio žvaigždės žaidė prieš NBA veteranų rinktinę. 118:114 laimėjo SSSR veteranai, kurių rinktinėje žaidė ir du lietuviai – R. Kurtinaitis ir V. Chomičius.

PLAUKIMAS: JAV Utah universitete studijuojanti plaukikė iš Lietuvos Neringa Statkevičiūtė pelnė tris iš penkių Utah universiteto metų apdovanojimų ir buvo pripažinta Metų plaukike, naudingiausia ir kovingiausia sportininke. Neringa kovo mėnesį tapo Utah universiteto rekordininke studentų čempionate, 182,88 m nuotolį laisvuoju stiliumi įveikusi per 1 min. 46.69 sekundes. Dar vieną rekordą kartu su komandos draugėmis laimėjo 4x200 jardų estafetėje, nuotolį nuplaukusios per 7 m 25.59 sekundes.

ČIUOŽIMAS: Po tyrimo dėl Salt Lake City (JAV) žiemos olimpiadoje kilusio triukšmo dėl šališko teisėjavimo Tarptautinė čiuožimo sąjunga (ISU) trejiems metams diskvalifikavo prancūzę teisėją M. R. Le Gougne bei Prancūzijos dailiojo čiuožimo federacijos pirmininką D. Gailhaguet. Jiems taip pat uždrausta dalyvauti 2006 metų Turin (Italija) žiemos olimpinėse žaidynėse.

RANKINIS: Vilniaus "Eglė-Šviesa" seriją 2:1, laimėjusi prieš Vilniaus "Eastcon AG", tapo stipriausia Lietuvos moterų rankinio komanda. Kauno "Granito-Kaustos" rankininkai apgynė Lietuvos čempionų titulą 25:22 ir 22:15, įveikę Kauno "Lūšies-Akademiko" komandą.

ŠOKIAI: Kaune vykusio 37-ojo konkurso "Gintarinė pora" ir Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) standartinių šokių pasaulio įvertinimo varžybų baigmėje nugalėjo Kauno "Sūkurio" dvejetas – Europos čempionato bronzos medalių laimėtojai A. Bižokas ir E. Daniūtė, aplenkę anglų šokėjus. **V.P.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.15% už 30-89 d.	term. indėlius
1.15% už 90-179 d.	term. indėlius
1.15% už 180-364 d.	term. indėlius
1.35% už 1 m. term.	indėlius
2.50% už 2 m. term.	indėlius
2.75% už 3 m. term.	indėlius
3.50% už 4 m. term.	indėlius
4.00% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
1.85% už 1 m. GIC invest.	pažym.
3.00% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.25% už 3 m. GIC invest.	pažym.
4.00% už 4 m. GIC invest.	pažym.
4.50% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind.	(var. rate)
2.10% už RRSP 1 m. term.	ind.
3.25% už RRSP 2 m. term.	ind.
3.50% už RRSP 3 m. term.	ind.
4.25% už RRSP 4 m. term.	ind.
4.75% už RRSP 5 m. term.	ind.
1.00% už OHOSP	(variable rate)
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.35% už JAV dolerių 1 metų	GIC
1.00% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	4.00%
2 metų	5.45%
3 metų	5.60%
4 metų	6.25%
5 metų	6.45%
– su keičiamu nuošimčiu	4.00%

DUODAME
• *asmenines paskolas*
• *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
• *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
• *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
Dėmesio! Organizuojama kelionė į Lietuvą rugpjūčio 26 – rugsėjo 10 d.d.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į Lietuvą – patogūs persėdimai, su proga aplankyti ir įvairius kitus Europos kraštus! Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!
TURIU DAR VIETŲ TURISTINĖSE/MALDININKŲ KELIONĖSE:
Įdomūs maršrutai, patogūs viešbučiai, kelionės vadovas!
Su pusryčiais ir vakarienė. Prieinamos kainos! Teiraukitės!
12 gegužės, 12 dienų – Portugalija, Ispanija, Prancūzija (Fatima ir Liurdas).
2 birželio, 12 dienų – Austrija, Čekija, Vengrija, Lenkija;
17 birželio, 10 dienų – Montrealis, Quebec City, Rytų Kanada;
27 rugsėjo, 13 dienų – Austrija, Šveicarija, Prancūzija-Liurdas, Monte Cartlo
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.
ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
* * *
Atstovaujam telefoninių ryšių firmai **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba **+Planas I:** Canada ir US – 7.5 c.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Sėkmingi rankų lenkikai

Balandžio 20-21 d.d. Montpelier, Ohio, vykusios didelio masto "Harley Davidson" vardo rankų lenkimo varžybos buvo sėkmingos Čikagos lietuvių sporto klubo "Aro" nariams. Jo delegacija parsivežė 5 apdovanojimus.

Čikagiečių lietuvių komandoje sėkmingiausiai pasirodė Dalia Medžiaušytė, kuri antrą kartą iš eilės buvo nugalėtoja. Antroje vietoje liko 2000-jų metų čempionė – Laima Janutienė.

Vyrų mėgėjų grupėje Čikagos lietuviai irgi neliko be apdovanojimų. Jie čia rungėsi iki 198 svarų svorio kategorijoje ir iškovojo tris prizines vietas. Klubo pirmininkas Saulius Rakauskas buvo pirmasis kaire ranka ir gavo gražų žymenį. Komandos narys Romanas Dubininkas užėmė dvi trečiąsias vietas – kaire ir dešine ranka.

Šiose varžybose dalyvavo ir pergalių pasiekė kiti "Aido" klubo sportininkai: S. Pališkis, G. Jucevičius, A. Didjurgis ir D. Matusevičius, tačiau jiems nepavyko iškovoti prizinių vietų. Čia kai kuriems pakenkė nepakankamas treniruočių skaičius, o kai kurie gal buvo neobjektyvių teisėjų "aukomis".

Šios varžybos įvyko "Ramada Inn" viešbutyje. Pirmųjų trijų vietų laimėtojai gavo gražius prizus. Kaip pasakoja klubo vadovas – S. Rakauskas visų lietuvių dalyvių ir palydovų nuotaika būtų buvusi geresnė, jeigu teisėjavimas būtų buvęs objektyvesnis. Tačiau tai pasitaiko beveik kiekvienų varžybų metu.

Šis klubas kviečia ir kitus rankų lenkimo entuziastus įsijungti į jų eiles. Treniruotės vyksta penktadienių vakarais Jaunimo centro apatinėje salėje. Čia yra treniruoklių patalpa, duodami rankų lenkimo patarimai.

Rankų lenkimas jau yra įtrauktas ir į ŠALFASS varžybų programą. Tokios varžybos įvyko pernai, gruodžio 8 d. Čikagoje. Dabar jas numatoma rengti kiekvienais metais. Bent kartą per mėnesį klubo nariai dalyvauja amerikiečių rengiamose varžybose įvairiose Ilinojaus bei kitų valstijų vietovėse. Praėjusių metų lapkričio mėnesį 4 "Aido" atstovai buvo nuvykę į Niujorką, kur dalyvavo didžiulėse varžybose. Jose klubo narė D. Medžiaušytė tapo čempione.

E. Šulaitis

Pasižymėję Čikagos LSK "Aido" sportininkai – buvęs Lietuvos rankų lenkimo čempionas GIEDRIUS JUCEVIČIUS ir DALIA MEDŽIAUŠYTĖ treniruočių metu **Nuotr. Ed. Šulaičio**

***Tėviškės žiburių* spaudos vakare čikagiškės "Dainavos" choro vyrų vienetas padainavo ir linksmų dainų**
Nuotr. K. Baliūnaitės

SKAITYTOJAI PASISAKO

CHIRURGO LAIŠKAS

Gyvenimas eina vingiuota linija. Ką tik turėjau ir malonų išgyvenimą – kartu su sūnumi buvome chirurginiame simpoziume Paryžiuje. Šį simpoziumą organizavo Algimanto Narako klubas. A. Narakas buvo žinomas visame pasaulyje lietuvis-chirurgas, gyvenęs Šveicarijoje. Po jo mirties (1994), jo draugai – žymūs chirurgai iš Šveicarijos, Austrijos, Vokietijos, Prancūzijos, Japonijos ir kt. šalių sukūrė klubą, kuris ir organizuoja tokius simpoziumus.

Mūsų spauda pastoviai stengiasi mus įtikinti, kad pasaulis apie lietuvius žino tik kaip apie banditus, alkoholikus, paleistuvius, vagis, savižudžius. Tačiau, pasirodo, pasaulyje žinomi ne tik Čiurlionis, Sabonis, Nekrošius (jo režisuoti teatro spektakliai nuolat laimi tarptautinius konkursus Europoje), bet ir tokie žymūs chirurgai kaip A. Narakas.

Beje, Lietuvoje jis mažai žinomas, tad renku apie jį medžiagą ir ruošiuosi parašyti. Būnant Paryžiaus simpoziume sutariau, kad šio chirurgo bendražygiai iš įvairių šalių atsiųs man medžiagos spaudai ir nuotraukų.

Turėjome tik vieną laisvą dieną – pasikėlėme su sūnumi į Eifelio bokštą, aplankėme Louvro muziejų ir pavaikščiojome Senos krantine. Beje, sūnus – Martynas moka kalbėti ir prancūziškai (be to dar angliškai ir vokiškai, dabar mokosi norvegų k.). Prancūzų kalbos mokėjimas nuteikė labai draugiškai simpoziumo sekretorę ir ši atleido jį nuo registracijos mokesčio – 400 eurų. Man, žinoma, teko sumokėti. Abu mano vyresni sūnūs – Martynas ir Rytis dabar yra chirurgijos rezidentai – dirba su manimi. Jauniausias sūnus – Vytautas studijuoja vadybą (management) universitete. Vitalija sunkiai dirba – operuoja – akių ligų skyriuje. Aš pats per metus padarau apie 120 operacijų, mokau studentus.

T. Norkus,
Kaunas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Rašai, gyvenate gerai,
Nors nepagailėjo aitvarai.
Ir mes taip pat sava ranka
Pelnyt pripratę visa ką.

Vardan vaikystės mūs dienų
Tu atsiuntei man dovanų.
Aš susirūpinus mąstau,
Ką dovanot galėčiau Tau.

Juk čia yra daug daiktų,
Kuriuos turėt norėtum Tu.
Taip, mano turtai dideli,
Net išsirinkti negali.

Pati geriausia dovana –
Tai sesės juosta balzgana,
Tai kelio vingis ties namais,
Pasiilgtais ir mylimais.

Kalnelis, papuoštas žara,
Ir eglė mėlyna skara,
Ir smėlio takas parugėj,
Ramunės žiedas pradalgėj.

Prie tos didžiulės dovanos
Dar kapas motinos senos.

Dalia Urnevičiūtė,
Lietuva

VIENINTELĖ VILTIS – UŽJŪRIO LIETUVIAI

Vaikštau po bažnyčią, kurios nuo 1993 m. pradėtos statybos jau stovi sienos, langai, stogas užtrauktas. Lubos dar nebaigtos, ant rupaus cemento, kurį reikia užkloti plytelėmis, nori klauptis žmonės. Neturime vargonų, salės neįrengtos, nėra reikalingiausių baldų, vėdinimo, šildymo, garso ir kitos įrangos, kuri su darbais pareikalaus 400,000-450,000 litų. Iš parapijiečių surenkamų lėšų dar pastato išlaikymui nebeužtenka. Regis, darėme, ką galėjome. Štai per paskutiniuosius penkerius metus iš vyriausybės ir savivaldybės negavome nė cento. Respublikos seimas mūsų Lietuvos kankinių memoralinei šventovei nepadėjo, – jis nebaigtoms statyboms lėšų neduoda. Į mūsų daugkartinius prašymus ir kitos įstaigos, įmonės, bendrovės visai neatsiliepia. Todėl lieka vienintelė viltis – užjūrio lietuviai, per šitiek dešimtmečių ir nūnai dar neužmiršę mūsų, kurie esame pakliuvę į didelius sunkumus ir bėdas. Todėl ir prašome, maldaujame visų dosnių lietuvių, po visą pasaulį išsiblaškiusių, mums palankių žmonių, kad išgirstų mūsų maldaujantį ir pagalbos prašantį balsą. Jei atsirastų tokių, kurie atvertų ne tik savo širdį, nelaimių ir prašymų sugeltą, bet ir sušelptų, pranešame savąjį lėšų telkimo adresą: Domeikavos Lietuvos kankinių parapija, Plačioji g. 22, Domeikava, Kauno raj., LT-4302, Lithuania.

Tikimės, kad išgirsite mūsų balsą ir palankiai atsiliepsite į šį prašymą, o mes, savo ruoštu Jus kasdien dėkingai prisiminsime prie altoriaus kartu su parapijiečiais.

Kun. Robertas Skrinskas,
Domeikavos klebonas

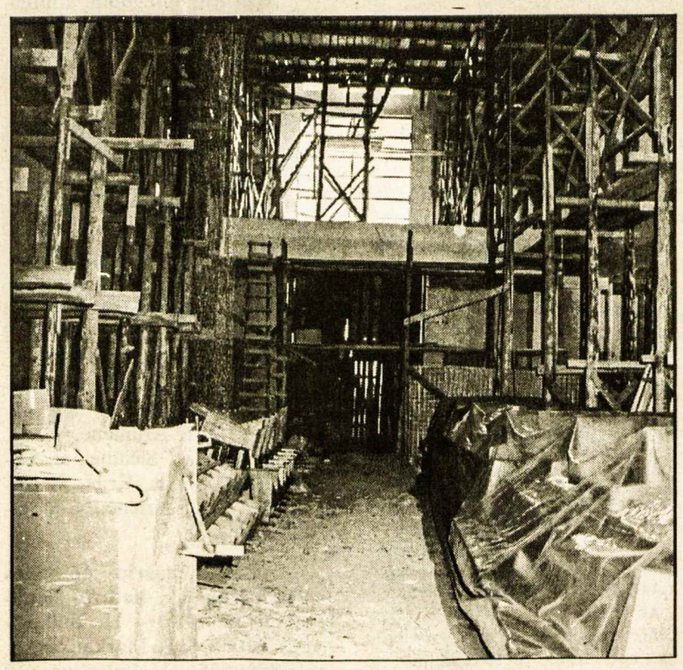

Lietuvos kankinių šventovė, statoma Domeikavoje, Kauno rajone

Šypsokimės...

L. STANKEVIČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

– Per Padėkos dieną, ką vargšai žmonės valgo Amerikoje?

– Tą patį, ką ir turtuoliai – kalakutą, tiktai jie į jį prikemša laikraščių.

– Ką turi bendro visi XVII-to šimtmečio mokslininkai.

– Jie visi yra mirę.

– Koks yra panašumas tarp kupranugario ir girtuoklio?

– Kupranugaris gali dirbti penkias dienas negėręs, o girtuoklis gali gerti penkias dienas nedirbdamas.

– Koks yra skirtumas tarp siuvėjo ir vagies?

– Siuvėjas aprenginėja, o vagis nurenginėja.

– Kodėl Adomas ir Ieva kando obuolį?

– Neturėjo peilio.

– Kada yra geriausia skinti obuolius?

– Kai ūkininko nėra namuose ir kai nesimato šuns.

– Mano draugas prancūzas įsimylėjo Lietuvą ir norėtų, kad jo gyslose tekėtų lietuviškas kraujas. Ką jis turėtų daryti?

– Turėtų gauti lietuviškojo kraujo.

– Ar tai blogas ženklas, kai juodas katinas Jus seka?

– Tai priklauso nuo to, ar esate žmogus ar pelė.

'SAMOGITIA' 1991
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

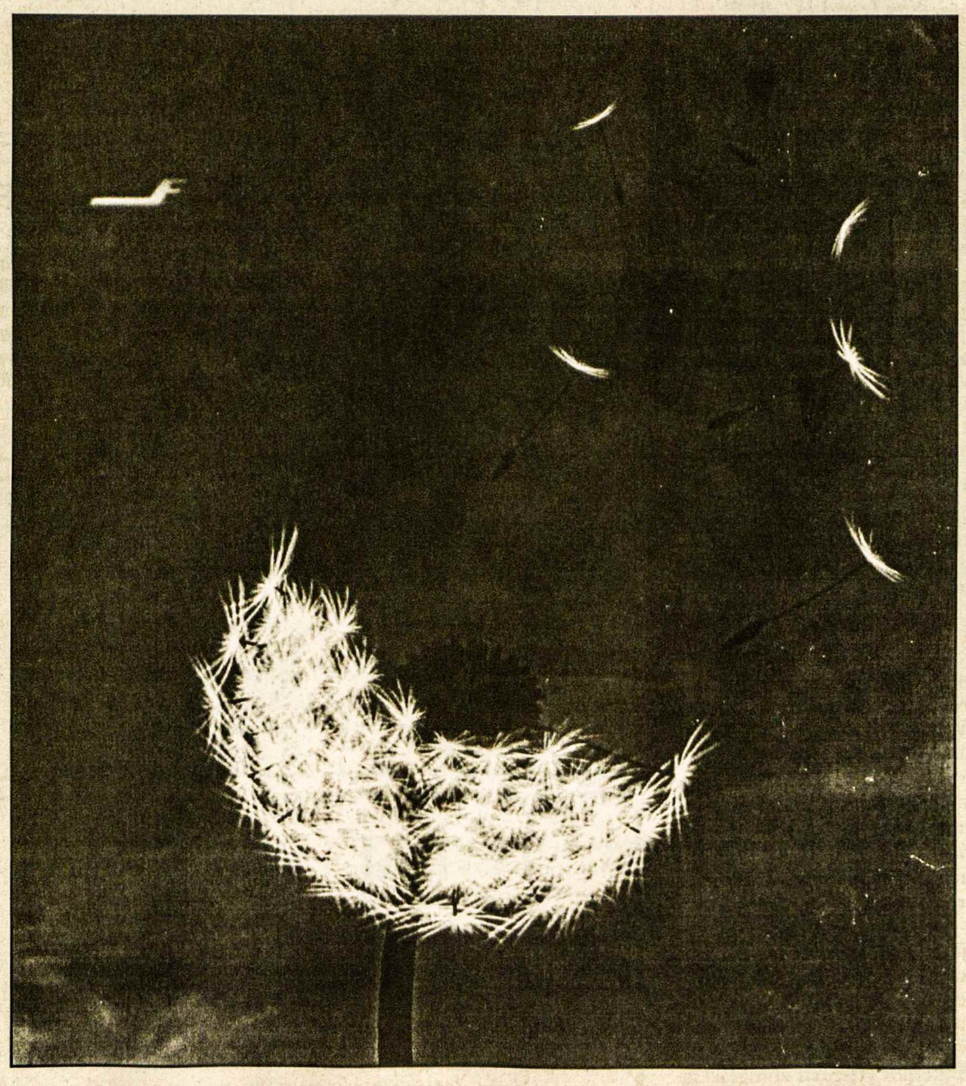

BILIETAI VASARINIAMS SKRYDŽIAMS PARDUODAMI DABAR

"Finnair" jau parduoda bilietus tiesioginiams vasariniams skrydžiams į Helsinkį. Be sustojimų skrydžiai iš Toronto į Helsinkį tris kartus per savaitę – antradieniais, ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 2002 m. birželio 16 d. iki rugpjūčio 29 d. Norintys gauti daugiau informacijos ar užsakyti bilietus yra prašomi skambinti savo kelionių agentui arba mums, "Finnair": tel. 416 222 0740, arba nemokamai iš kitur 1 800 461 8651.

www.finnair.com
member of oneworld FINNAIR

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Tony Genys
Sutton GROUP

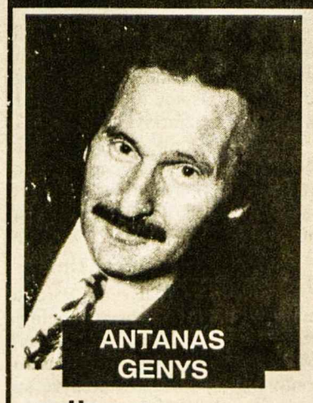

ANTANAS GENYS
PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A8
KLF kapitalas daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).
Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.
Informaciją teikia administratorius L. Baziliauskas tel. 905 279-8226.
Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Delhi Šv. Kazimiero šventovėje ateinantį savaitgalį bus renkama antroji rinkliava Šv. Petro seminarijai Londone.

– Lietuvos kankinių šventovėje ateinantį sekmadienį, gegužės 12, renkama antroji rinkliava Pasaulio jaunimo dienoms.

– Gegužės 8, šį trečiadienį, 1-3 v.p.p. Toronto universiteto "Convocation Hall" patalpose pop. Jonas Paulius II gyvu žodžiu per palydovinės televizijos ryšį sveikins Toronto jaunimą. Ta proga bus paskaitų apie mokslo ryšį su tikėjimu, o paskaitas papildo "Youth on the Move" muzikos vienetas. Įėjimas – nemokamas. Jaunimas kviečiamas dalyvauti.

– Tikinčiajai Lietuvai aukos priimamos per visą Velykų laikotarpį iki Sekminių.

– Sutvirtinimo sakramentas Lietuvos kankinių šventovėje bus teikiamas gegužės 19, Sekminių dieną. Sakramentą teiks prel. dr. Pranas Gaida.

– Pavasarinė kapinių lankymo diena Anapilyje bus gegužės 26, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje – 3 v.p.p. Autoaikštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa. Mokyklinis autobusas į pamaldas veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Vietinis jaunimas, norintis dalyvauti Pasaulio jaunimo dienose, liepos 22-28 d.d. Toronte, turi užsiregistruoti iki gegužės 8 d. Registracijos lapus kartu su čekiais perduoti mūsų atstovei Kristinai Baliūnaitei arba parapijos kunigams.

– Iš Lietuvos ir Suvalkų trikampio į Toronte vyksiančias Pasaulio jaunimo dienas atvyksta daug jaunimo. Galintys priimti jį liepos 22-28 d.d., prašomi tuoj skambinti į KLB raštinę.

– Mišios gegužės 12, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vaclovą Paliūną (XV metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Noreiką; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 11, šeštadienį, 3 v.p.p. už KLK moterų draugijos gyvas ir mirusias nares.

Išganytojo parapijos žinios

– Antradienį, gegužės 7, 7.30 v.v. parapijos taryba posėdžiauja Lidijos ir Ričardo Hiršų namuose, Woodbridge, Ont.

– Sekmadienį, gegužės 12, iškilmingos Motinos dienos pamaldos 11.15 v.r. Visoms motinoms prieš pamaldas bus įteiktos gėlės. Giedos choras.

– Sekmadienį, gegužės 19, pamaldų nebus. Klebonas kviestas pasakyti pamokslą Čikagoje, "Tėviškės" parapijos 50 m. jubiliejaus proga. "Tėviškės" parapijos rengimo komitetas kviečia visus Išganytojo parapijiečius dalyvauti 50 m. jubiliejaus šventėje.

– Šeštadienį, gegužės 25, nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p. įvyks Moterų draugijos metinis bazaras. Pardavimui daiktai bus priimami šventovėje penktadienio vakare, gegužės 24, tarp 6 – 8.30 v.v.

– Metinė parapijos iškyla numatyta sekmadienį, birželio 23 d.

Kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrui $50 aukojo N.N.

Motinos Teresės vienuolijos labdarai $200 aukojo A. Bridickienė.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams $100 aukojo A. T. Sekoniai.

Alb. Mašalas *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams ir tremtiniams Lietuvoje aukojo $80.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias vyko Pirmos Komunijos iškilmės. Pirmąją Komuniją priėmė J. Barakauskas, T. Baranauskas, H. Baziliauskaitė, E. Bubulytė, H. Gusarovas, R. Ivaniukas, K. Petrulis, T. Pylypiv, B. Rubežiūtė, J. R. Simas, T. Steer, V. Šimkus, C. Wiese, M. Zenkevičius. Vaikučių pasiruošimą tvarkė O. Stanevičiūtė, jai talkino V. Dirmantaitė-Groen Int Woud, L. Freimanaitė-Ashley, T. Jonaitis, T. Kuras, A. Punkris, R. Saplienė ir A. Valadkaitė.

– Sutvirtinimo sakramentą 22 parapijos jaunuoliams suteiks vysk. P. Baltakis, OFM, šį sekmadienį, gegužės 12, per 10.30 v.r. Mišias.

– Trečiojo Šv. Pranciškaus ordino narių Mišios ir susirinkimas vyks šį ketvirtadienį, gegužės 9, 10 v.r. "Vilniaus rūmų" patalpose.

– Santuokos sakramentą parapijoj priėmė Rasa Povilavičiūtė su Michael Sharkey.

– Balandžio 29 d. palaidotas a.a. Antanas Gurevičius, 90 m. Paliko sūnų Tadą. Gegužės 2 d. palaidota a.a. Rūta Liuimaitė-Augaitienė, 50 m. Paliko sūnų Aleksandrą, tėvus Stasę ir Vytautą Liuimas, seserį Vitą ir dėdę Petrą Stauską su šeimomis. Lietuvoje mirė a.a. Ona Stankevičiūtė, G. Kuzmienės teta; Punske mirė a.a. Danielius Pečiulis, 73 m., Petro Pečiulio ir Onutės Pečiulytės tėvelis.

– Parapijos tarybos labdaros sekcijos suorganizuotas vartotų daiktų išpardavimas praėjo sėkmingai, atnešdamas daugiau kaip 9,000 dol. pelno. Sekcija dėkoja visiems, kurie darbu, daiktais ir aukomis prisidėjo prie šio išpardavimo.

– Šį sekmadienį, gegužės 12, bus daroma Toronto arkivyskupijos įsakyta rinkliava Pasaulio jaunimo dienų reikalams.

– Vasaros stovykloms "Kretingos" stovyklavietėj, Vasagoj, registracijos lapus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklų tvarka: liepos 7-20 d.d. lietuviškai kalbantiems; liepos 28-rugpjūčio 10 d.d. lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams. Šeimų stovykla rugpjūčio 11-17 d.d.

– Mišios sekmadienį, gegužės 12: 8 v.r. už a.a. Mariją Leikūnienę; 9.15 v.r. už Gegužių šeimos mirusius; 10.30 v.r. už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Joną ir Gudelių šeimos mirusius, už a.a. Pauliną Šimkienę – metinės, už Leikūnų šeimos mirusius; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Kviečiame jaunesniųjų bei vyresniųjų darželių vaikų mamytes bei seneles į Motinos dienos minėjimą gegužės 11 d., 11 v.r. mokyklos auditorijoje. Bus kavutė su pyragaičiais, vaikų eilėraščiai ir dainos.

– Gegužės 11 d. bus išdalinti registracijos lapai ateinantiems mokslo metams, kurie prasidės rugsėjo mėn. Prašome tėvelius juos užpildyti ir sugrąžinti iki birželio 1 d.

– Mus aplankė tautiška kapela "Sutaras" iš Vilniaus gegužės 4 d. Mokiniai ir mokytojai buvo įtraukti į smagų ratelį. Dėkojame "Sutarui". **Živilė**

Muziejaus-archyvo žinios

– Archyvas dalyvaus Toronto miesto centrinio archyvo renginyje "Step Into Your Archives", 2002.V.25. Tuo metu daugelis Toronto bei jo apylinkių archyvų surengs parodėles Toronto archyve ir publikai aiškins apie savo veiklą. Muziejaus-archyvo vedėja, dr. Rasa Mažeikaitė tenai atstovaus mūsų archyvui ir muziejui. Norintys daugiau sužinoti apie Toronte veikiančius įvairius archyvus kviečiami atsilankyti gegužės 25 d. nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Toronto archyve, 255 Spadina Road (prie Casa Loma, į šiaurę nuo Dupont požeminio stoties).

Vaikučių choras "Gintarėliai", vad. D. Grigutienės, atlieka muzikinį spektaklį *Laimės kiaušinėlis* tradiciniuose Atvelykio pietuose Toronto Lietuvių Namuose balandžio 7 d. Jie taip pat dalyvaus programoje Anapilyje Motinos dienos pietuose gegužės 12 d. Nuotr. B. Degutienės

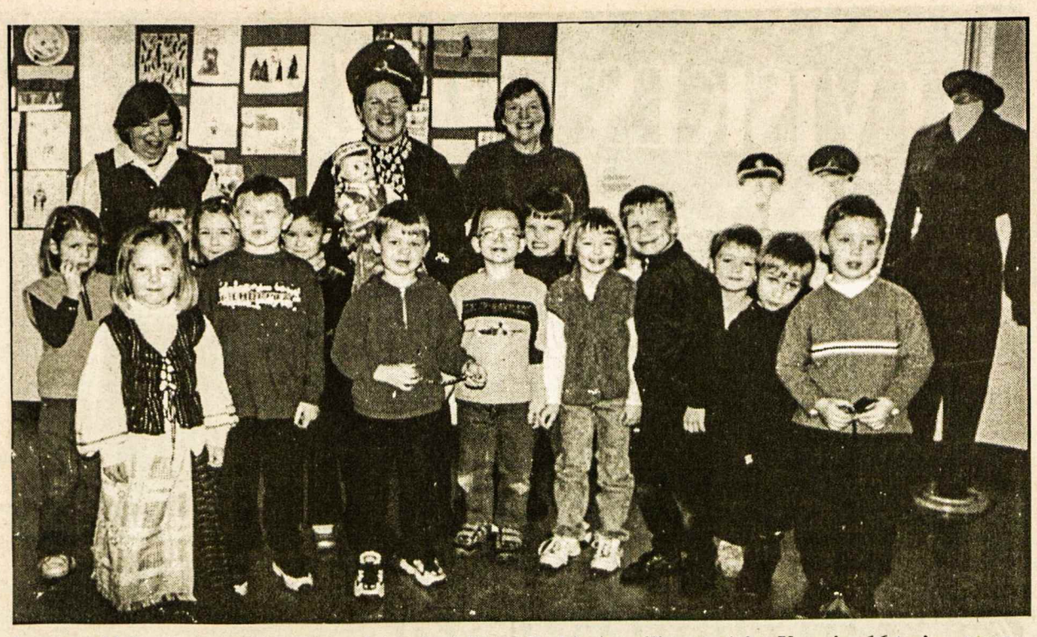

Toronto Maironio mokyklos vyresniųjų darželis aplankė Anapilio muziejų Vasario 16-tosios proga. Mokytojos – V. Valiulienė ir L. Petrašiūnaitė su dr. R. Mažeikaite Nuotr. R. Bumbulytės-Dornfeld

NIAGAROS TARPTAUTINIS KAMERINĖS MUZIKOS FESTIVALIS

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOJE ĮVYKS

KONCERTAS

BIRŽELIO MUZIKINĖ MOZAIKA

š.m. birželio 1, šeštadienį, 5 v.p.p.

PROGRAMOJE: populiarūs klasikinės muzikos kūriniai, kuriuos atliks LINDA MARCINKUTĖ, ATIS BANKAS, ILONA BERESNEVIČIENĖ, taip pat latvių, italų, ir ukrainiečių atlikėjai. Bilietus galima užsisakyti tel. **416 766-9959, 416 530-4050.** Bilieto kaina $35 (čekius prašome adresuoti "Labdaros" organizacijai *CANADIAN CHAMBER ACADĖMY).*

VAKARO METU JŪSŲ LAUKIA VAIŠĖS SU VYNU

Pelnas skiriamas Niagaros Tarptautiniam kamerinės muzikos festivaliui

Lietuvių pamaldos Midlando Kanados kankinių šventovėje šiais metais bus rugpjūčio 18, sekmadienį, 3 val. p.p. Pamaldas organizuoja Kanados lietuvių katalikų centras.

Dail. Snaigės Šileikienės grafikos darbų parodos atidarymas ir svečių priėmimas "Fifth Street Gallery" įvyko praeitą šeštadienį, gegužės 4, 12-4 v.p.p. Parodoje išstatyta aštuoniolika darbų, simboliškai atstovaujančių nenykstančiai, bet tik besikeičiančiai augmenijai, kurios meninis atkūrimas tam tikra prasme kalba ir apie besikeičiančią gyvenimo sanklodą. Aliuminijaus raižymo technika išgautos detalės bei plonybės nepraranda savo "gyvybės". Paroda tęsis iki gegužės 25 d. ir ji bus atidaryta nuo trečiadienio iki šeštadienio, 1-6 val. vak. **S.**

A. a. Elenos Vabalienės atminimui, užjausdama jos dukrą Sabiną Gotceitienę ir jos šeimą, Birutė Petrušaitienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Rūtai Liuimaitei-Augaitienei mirus, užjausdami sūnų Aleksandrą, tėvus Stasę ir Vytautą Liuimas bei visus artimuosius, G. ir A. Tarvydai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

Lietuvių Namų žinios

– Gegužės 5 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 240 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė L. Balsienė. Svečių knygoje pasirašė R. Venslovaitis iš Kazlų Rūdos.

– LN valdybos posėdis – gegužės 8 d., 7 v.v.

– Gegužės 12 d., 11 v.r. LN Vytauto Didžiojo menėje įvyks Motinos dienos pietūs. Atėjusias mamas su gėlyte ir gėrimu pasveikins LN vyrų būrelis. Kviečiame visas mamas į Lietuvių Namus.

– Sekmadieniais Lietuvių Namuose galima ne tik skaniai papietauti, bet ir pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos dienraščių, pasižiūrėti Lietuvos televizijos laidų, pasinaudoti interneto tinklapiu.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukojo: a.a. A. Gurevičiaus atminimui $100 – Čuplinskų šeima; $50 – O. Juodikis, dr. R. ir A. Karkos; $40 – D. G. Sakai; $25 – V. L. Sendžikai; $20 – A. J. Sungailos, E. Sondienė, V. Jasinevičienė, M. Tamulaitienė, L. Dargienė, R. A. Kalendros; $15 – A. E. Abromaičiai. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– "Labdaros" slaugos namams ypač reikalingos lietuviškai kalbančios, diplomuotos ar turinčios patirtį gailestingos seserys. Darbo prašymus prašome siųsti raštu: Mrs. Joan Ciupek, c/o Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6 arba faksuoti 416 233-5519. Reikia lietuviškai kalbančių ir kitų tarnautojų.

A. a. inž. Jono Kšivickio mirties metinių (1993.V.11) atminimui žmona Alina *Tėviškės žiburiams* aukojo $200.

A.a. Justo Kriaučiūno penkerių metų mirties sukakčiai (1997.V.8) paminėti dukra Karolina Zanon su šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo $200.

A. a. Elenos Vabalienės atminimui pagerbti, užjausdami šeimą, Elė ir Jonas Matulaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $80.

***TŽ* metinio spaudos vakaro** proga Danutė ir Leonas Garbaliauskai *Tėviškės žiburiams* paaukojo $60.

Vandos ir Petro Lapienių 50 metų vedybų sukaktuvių proga *Tėviškės žiburiams* po $50 aukojo Nijolė ir Jonas Campbell, Adelė ir Kazimieras Ivanauskai.

A. a. Algio Draugelio atminimui, reikšdama užuojautą jo žmonai ir visai šeimai, Birutė Petrušaitienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

A. a. Rimo Bagdono atminimui, nuoširdžiai užjausdama jo žmoną Reginą ir visą šeimą, Birutė Petrušaitienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

Prisimindami a.a. Antaną Gurevičių ir reikšdami nuoširdžią užuojautą sūnui Tadui bei kitiems artimiesiems, S. J. Andruliai *Tėviškės žiburiams* aukojo $20.

A. a. Antano Gurevičiaus šviesiam atminimui pagerbti tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo: $40 – E. Sondienė; $25 – R. Novogrodskienė, B. T. Stanuliai; $20 – A. Arūnienė, G. R. Paulioniai, T. V. Sičiūnai, E. Šlekys, D. R. Sonda, E. H. Stepaičiai; $10 – I. Kairienė, N. V. Tamulaičiai.

Aukos Vasario 16-tosios proga Kanados lietuvių bendruomenei: $200 – H. Bulkevičius; $100 – S. E. Markaukas, A. Vaidila; $25 – V. Lukošius; $10 – Maria Ruzgys, R. Steer, L. Steer.

Oakvilės apylinkė: $200 – J. R. Žiūraitis, R. Deimantavičius; $100 – V. A. Kupitis, A. B. Liškauskas, Pr. Z. Liškauskas, Z. Vaičeliūnas, H. Vaičeliūnas, L. Moorby, A. Vale, V. Grakauskas, prel. J. Staškevičius; $50 – M. Jonušaitis, E. Sergautis, L. Radzevičius, J. P. Vegelis, A. Pulkauninkas, S. Kazlauskas; $25 – M. Žemukas, J. McKenna; $20 – E. Ališauskas, K. Juodviršis.

St. Catharines apylinkė: $20 – J. Bušauskas, O. Sakalauskas, J. J. Šarūnas.

"BALTIC TREE SERVICE" – Nupjaunam, genėjam ir trėšiam (fertilize) visų rūšių medžius bei krūmus. Darbas garantuotas. Skambinti Daniui Leliui: Hamiltone 905 692-9741 (iki 9 v.v.); Toronte 416 753-0790.

PADĖKA

Esame labai dėkingi Kanados lietuvių fondui už suteiktą finansinę paramą.

KLB valdyba

A. a. Rūtai Liuimaitei-Augaitienei mirus, užjausdami jos sūnų Aleksandrą, tėvelius Stasę ir Vytautą, sesutę Vitą su šeima, dėdę Petrą Stauską su šeima, *Kovai su vėžio liga* Lietuvoje aukojo: $25 – F. Z. Mažonai; $20 – dr. A. A. Valadkos, J. N. Budriai, G. E. Kuchalskiai, A. Petkevičienė, A. R. Šileikos, I. Paškevičienė, R. Celejewska, I. Punkrienė, M. Povilaitienė. **M.P.**

Aukojo *TŽ*

$54 – A. Budrys; **$40** – F. Mockus; **$25** – E. Jasonek, A. Keliačius; **$20** – V. Rutkauskas; **$15** – L. Raslavičius; **$10** – K. Blužas, S. Gudaitis, R. Wisotzki; **$7** – P. Kareckas; **$5** – E. Kimsa.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **$55** – R. Čygas, V. O. Narušiai, J. Lėveris, P. V. Pilkauskas, P. Pranckevičius, V. D. Pakalnis, V. Pečiulis, A. Barkauskas, I. Poškus, A. Mankus, D. Styra, E. Krikščiūnas, I. Bumelis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **$100** – A. Pacevičius, P. Basys; **$75** – V. Akelaitis; **$70** – V. Levickas, L. Stosiūnas; **$65** – C. Pakštas, J. Gataveckas, R. L. Underys, A. Aušrotas, dr. R. Zabieliauskas, A. Budrys, E. Vindašius, J. Asipavičius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Įvairios žinios

Dienraščio *Toronto Sun* apžvalgininkas Eric Margolis š.m. kovo 31 d. laidoje kritikuoja Didžiosios Britanijos politiką, vedamą premjero T. Blair, iš kurio galvos dar neišnykstančios senos imperinės svajonės. Apžvalgoje rašoma, kad jau seniai Britų imperijoje tekėjo saulė. Dabar ji tekanti Amerikos imperijoje. Bet vistiek T. Blair dar vis girdi Britanijos garbės skambėjimą, nors pati šalis tebėra tik maža, lietinga sala. Nors Anglijoje šlubuoja sveikatos apsaugos sistema, nors dar važiuojama pavojingais Viktorijos laikų geležinkeliais, T. Blair stengiasi išlaikyti buvusią kolonijinę didybę ir šliejasi prie Amerikos vykdomos imperinės politikos, vaidina mėnulį šalia JAV saulės. Toliau straipsnyje nurodomas politikos dviveidiškumas: Irakas turi būti užpultas ir Saddam nušalintas, nes jis gali panaudoti biocheminius ginklus kada nors vėliau; du britų chemikai parodę dokumentus, įrodančius, kad jie dirbo slaptoje Irako "Salmon Pak" laboratorijoje; JAV rėmė Iraką kare su Iranu, ir 1988 m. Saddam Hussein su cheminiais ginklais buvęs Vakarų draugas, o dabar "Izraelis nori, kad JAV sutriuškintų Iraką" nepaisant kiek civilių žmonių žūtų... **Snk.**

MONTREAL QUE

Lietuvių, latvių ir estų dailininkų, fotografų, filatelistų bei numizmatikų tryliktoji paroda (Balt-Ex-XIII, Montreal) praėjo su dideliu pasisekimu. Paroda vyko tris dienas – balandžio 26-28 d.d. Aušros Vartų parapijos salėje. Su savo rodiniais dalyvavo 50 asmenų, kurių beveik trečdalis buvo lietuviai. Savo tapybos darbus išstatė šie lietuviai: Petras Ibianskas, Natalija Jakonienė, Aldona Morkūnienė, Rasa Pavilanienė, Raimundas Piešina, Alvyra Povilaitienė, Gytis J. Vazalinskas. Taip pat buvo išstatyti ir dviejų mirusių montrealiečių dailininkų Romualdo Bukausko ir Vyto Remeikos paveikslai. Fotografų skyriuje pasirodė Ant. Laurinaitis ir Antanas Mickus. Lietuviškus pašto ženklus bei pinigų rinkinį rodė Romas Verbyla, kuris buvo vienas iš svarbiausių šios parodos rengėjų, o savo austas juostas – Danutė Staškevičienė. Mirusių tautodailininkų Vandos Judzentavičiūtės-Garnelienės ir Prano Baltuonio buvo išdėstyti molio ir medžio darbai.

Prieš parodos uždarymą vertinimo komisija aukso medalį įteikė filatelistui George Fiala. Rodinių buvo daug, parodos lankytojų irgi nemažai. Patalpos – parapijos salė – tokiai parodai buvo aiškiai per maža. Atrodo, kad ir patys rengėjai nesitikėjo tokio gausaus dailininkų, filatelistų ir kitų menininkų bei svečių dalyvavimo.

Gegužinės pamaldos Aušros Vartų šventovėje šiokiadieniais bus 6 v.v., šeštadieniais 8 v.r. ir sekmadieniais po sumos. Bus giedama M. Marijos litanija ir teikiamas palaiminimas Švč. Sakramentu. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

IEŠKOME auklės dviejų vaikų priežiūrai ir namų ruošai rytų Mississaugoje. Turi kalbėti lietuviškai ir angliškai. Skambinti dienomis tel. 905 282-6460 arba vakarais tel. 905 282-9102.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

PARDUODAMAS NAMAS VILNIUJE

GAL JŪS GALVOJATE GRĮŽTI Į LIETUVĄ IR TENAI ĮKURTI KOKĮ VERSLĄ?

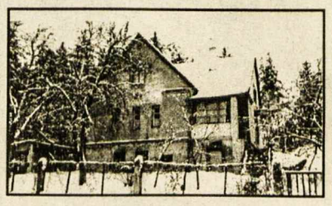

Jeigu taip – tenai kaip tik yra parduodamas namas pačiame Vilniaus miesto centre, gražiame Antakalnio apylinkės parke. Sklypas – daugiau kaip 800 kv. metrų. **Prašoma kaina – 157,000 (JAV).**

Teirautis tel. **905 403-1249**

ASSOCIATION OF ONTARIO LAND SURVEYORS

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – $45.00, rėmėjo – $55.00, garbės – $65.00

Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – $35.00

(JAV-se amerikietiškais doleriais)

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

.....

.....

Siunčių prenumeratą.....**dol., auką**.....**dol.**

Laikraščio adresas:

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON

L5C 1T3, Canada

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI siunčiami nemokamai šešias savaites